The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121: 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena,
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill.,
60104, U. S. A.
SATURDAY, AUGUST 7, 1965

LATVIJA AMERIKĀ

62./63. NRS. SESTDIENA, 1965. GADA 7. AUGUSTS 15. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St.,
Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave. Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave. Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

Apciemojot Latviju var zaudēt bēgļa tiesības

VĀCIJAS VALDĪBAS IESTĀDES ATŅEM BĒGĻU PASI

Ar augšējiem virsrakstiem Vācijas latviešu laikraksts „Latvija" kādā rakstā savā 24. jūlija numurā informē par kādu poļu tautības Latvijas pavalstnieci, kas, vēlēdamās apciemot savu māti okupētajā Latvijā, iesniegusi lūgumu Pad. savienības vēstniecībā Bonnā piešķirt vīzu apciemojuma braucienam. Formalitāšu kārtošana, kas bija saistīta ar dažādu anketu izpildīšanu, ilga divus gadus. Pēdīgi padomju vēstniecība paziņoja, ka iecelošanas atļauja piešķirta un lūdza atsūtīt pasi attiecīgam ierakstam.

Pēc kāda laika saņēmusi visus dokumentus, viņa redzēja, ka tās bēgļu pasē (Reiseausweis, Travel Document) nav izdarīti nekādi ieraksti, bet izrakstīta Pad. savienības ārzemju pase ar braukšanas dokumentiem. Priecādamās par labvēlīgu izkārtojumu, viņa steidzās uz Austrijas konsulātu transitvīzas izprasīšanai lidojumam no Vīnes lidlauka. Austrijas konsulāta ierēdņi Minchenē aplūkojuši abas pases un lūkuši atnākt pēc dažām dienām. Nākošajā dienā pie ceļot gribētājas ieradās vācu policija un atņēma bēgļu pasi ar paskaidrojumu, ka Pad. savienības pavalstniecei tādas vairs nevajaga.

Tagad dzimteni apciemot tīkotāja par braucienu uz okupēto Latviju vairs nedomā, jo atgriešanās Vācijā viņai liegta. Atņemtās pases atgūšanu uzņēmies kārtot kāds Minchenes advokāts.

Laikraksts „Latvija" aizrāda, ka šis gadījums ir nopietns brīdinājums visiem, kuri nav pārgājuši Vācijas pavalstniecībā un domā par okupētās Latvijas apmeklēšanu. Vācijā jau vairākus gadus pastāv likums, uz kura pamata politiskajiem bēgļiem, kuri apmeklē savas vecās dzimtenes, var atņemt politiskā bēgļa statusu, resp. neielaist vairs Vācijā atpakaļ. Līdz šim šis likums tikai nav pielietots. Bēgļu pases atņemšana minētajai ceļot gribētājai ir pirmais zināmais gadījums, kad vācu iestādes vēršas pret Latvijas pavalstniekiem.

Tālāk laikraksts „Latvija" piezīmē, ka Pad. savienības vēstniecība Bonnā cilvēkiem ar bēgļu pasēm iebraukšanas vīzas neizsniedz, bet gan izraksta Pad. savienības ārzemju pasi, jo visu okupēto zemju bēgļus uzskata par saviem pavalstniekiem.

No visas latviešu trimdinieku saimes Vācijā latvieši procentuāli vismazāk pieņēmuši patvēruma zemes pavalstniecību, kādēļ, liekas, Vācijas tautieši arī vismazāk sirgst ar tūrismu uz okupēto dzimteni. Toties tautieši citās trimdas zemēs, izmantojot savas jaunās dzimtenes pavalstniecību, daudz lielākā mērā izmanto šī tūrisma priekus, tā vairāk vai mazāk oficiāli akceptējot Latvijas okupāciju, samierinoties ar to un prakstiski aizejot no cīņas par Latvijas brīvības un neatkarības atjaunošanu. Ar patvēruma zemes pavalstniecības pieņemšanu viņi jau arī atteikušies no politiskā bēgļa statusa, kādēļ nav jābaidās to zaudēt. Citādi nebūtu pat to nedaudzo bijušo latviešu, kas no Kanadas, ASV un Zviedrijas brauca uz dziesmu svētkiem Rīgā, lai tur piedalītos okupantu dzīrēs un ņirgās par latviešu tautai atņemto brīvību. Ja piedalās svinībās, kuras okupanti rīko par godu Latvijas varmācīgajai okupācijai, tad ir skaidrs, ka šī piedalīšanās nozīmē okupācijas atzīšanu. Un svešuma latvietis, kas šādās nodevēju dzīrēs piedalās, nav cienīgs vairs latvietis būt, kaut ārēji par tādu izliekas. Sacītais pilnā mērā attiecināms arī uz Toronto un citiem Kanadas, tāpat ASV, Zviedrijas u. c. zemju latviešiem, kas bija dziesmu svētkos Rīgā un klausījās, kā vergu važās kaltā tauta, ar varu spiesta un asaras aizturējusi, dziedāja godu okupantiem. Jānožēlo, ka nav likuma, kas šiem dziesmu svētku apmeklētājiem liegtu tiesības atgriezties savās patvēruma zemēs.

Piezīmējams, ka Vācijas rīcība ar bēgļu pases un statusa atņemšanu Latvijas apciemotājiem nav izņēmums, jo līdzīgi jau sen rīkojas neitrālā Šveice, kas pareizi atzīst, ka cilvēkam, kas neapdraudēts var braukt uz zemi, no kuras politisku iemeslu dēļ bēdzis, nav nekāda pamata vairs skaitīties politiskajam bēglim.

Zg.

PAZIŅOJUMS LASĪTĀJIEM

Pasta darbinieku streiks Toronto pag. nedēļas beigās beidzās un chaotiskie piegādes un nosūtīšanas apstākļi pamazām atkal normālizējas. Sakarā ar garo nedēļas nogali un ieilgušo pasta streiku izdodam laikrakstu šonedēļ tomēr tikai vienu reizi, gan paplašinātā izdevumā.

LA redakcija

SPRUNGUĻMUIŽAS GADA TIRGŪ

Toronto latviešu Sv. Jāņa draudzes lauku īpašumā Saulainē aizvadītās nedēļas nogalē notika labi izdomāti un sagatavoti bērnu svētki. Uzņēmumā redzams peļu tēvs (O. Breņķis) ar bērnu pulku garajā astē. Foto: JAK

Mūsu cerības : komunisms trapits

KREMĻA VARASVĪRU ATKLĀTĀS DUSMAS PAR ASV KONGRESA REZOLŪCIJU

Tagad vairs nevajadzētu būt šaubām, ka ASV tautas vietnieku nama 21. jūnijā pieņemtā rezolūcija, kura prasa Baltijas valstu okupācijas jautājuma apskatīšanu starptautiskā apjomā un šo valstu atbrīvošanas aktivizēšanu, skārusi ļoti vārīgā vietā. Prasība, lai pasaule zina patiesību, tā satraukusi vergu impērijas kungus Maskavā, ka tie nav spējuši savaldīties, bet izgāzuši žulti pār visiem, kuri uzdrošinājušies šo patiesību paust. Šis dusmu izverdums novedis pat pie tā, ka komūnistu varasvīri izdarījuši kļūdu, paši atklājot apspiestajām tautām, ka šāda rezolūcija pastāv. Tā „Pravda" Maskavā apzīmē to par mēģinājumu apmelot padomju režīmu Baltijā, kur mēģinot atjaunot buržuāzisko nacionālismu, lai tā atšķeltu Baltijas tautas no Pad. savienības. Citi komūnistu laikraksti uztraukušies, ka piemin genocīru, tas nav nekas cits, kā vec. Baltijas tautas iznīcināt tieši pat apstiprina Kosīgina Rīgā teiktā runa, kurā uzsvērts, ka tautu brīvībai un nacionālajam elementam ir tikai blakus nozīme, bet izšķiroši komūnisma uzvarai esot radīt starptautisku kultūru un pilsoņus izvietot vietās, kur ir rūpniecība un valsts intereses prasa. Tātad — tautību sajaukšanā, lai izaudzinātu jaunu padomju pilsoni. Zinot lielo krievu miljonu skaitlisko pārsvaru, tas nav nekas cits, kā vecuvecais imperiālisms, tikai šoreiz ar skaidru nodomu iznīcināt mazās tautas, lai par to brīvību nākotnē vairs nebūtu jārunā. Šī nodoma atklāšana un ASV kongresa rezolūcija, kura prasa Baltijas valstu jautājuma apskatīšanu starptautiskā forumā, trāpījusi komūnistus viņu vārīgākajā vietā, jo komūnisms no nekā nebaidās tik daudz, kā no iespējas, ka patiesību varētu uzzināt visa pasaule. Tādēļ arī nav brīnums, ka nikni, bet iekšēju bažu pilni raksti lasāmi arī „Sovjetskaja Latvija" un citos okupētās Latvijas un Igaunijas laikrakstos.

Nevarīgās dusmās, ka komūnistiem nav izdevies nelikumīgo un brutālo 25 gadu okupāciju segt ar meliem un rīkotām piespiedu masu demonstrācijām, žults, varbūt, izgāzta vairāk, nekā saskan ar komūnistu taktiku patiesības apslēpšanā. Nav izdevies arī 25 verdzības gadus pataisīt par „atbrīvošanas" svētkiem, kas bija paredzēts nolūkā, lai slēptu Maskavas noziedzīgo rīcību. Rezultātā Rīgā mākslīgi inscenētajos „dziesmu svētkos" Kosīgins, viens no pašreizējiem vadošajiem Maskavas varasvīriem, savā „svētku" runā lamājās, ka ASV likumdevēji uzdrīkstējušies paust patiesību visai pasaulei. Nespējot īsti noliegt Pad. sav. varas aktu pret Baltijas valstīm, Kosīgins gan tūlīt turpināja savu runu, peļot tā „amerikāņu imperiālismu" un mēģinot nosodīt ASV rīcību Vietnamā un Dominikā, kura neļauj komūnistiem okupēt arī šīs valstis.

Vēl mazāk savaldīties spējis krievu komūnistu partijas ideologs Suslovs Lietuvas „brīvības" jubilejas atzīmēšanas aktā tieši tai pašā dienā Viļņā. Viņa valoda un niknums par faktu, ka ASV likumdevēji uzdrīkstas teikt patiesību visām nācijām, bijusi tik izteikti žaultaina, ka pat zviedru laikraksts apzīmē šo ārdīšanos par vēl niknāku nekā savlaicīgos Chruščova dusmu izverdumus. Protams, ASV tautas vietnieku namu viņš apzīmēja par kara kūdītāju, imperiālistu un fašistu kalpu. Un, droši vien, par nacionālsociālistu un fašistu, par kara noziedznieku apzīmēs ikvienu, kas strādājis, lai šī rezolūcija ieraudzītu dienas gaismu. Ja arī šai rezolūcijai vairs nebūtu tālāku seku, tad jau fakts vien, ka apspiedēji savas varas „jubilejā" bija spiesti atklāt apspiestajiem, ka tie nav aizmirsti un, ka par apspiesto tautu tiesību atjaunošanu brīvajā pasaulē domā un sāk mēģināt tās restaurēt, ir sasniegums, kuram būs ļoti tālejošas sekas. Arī mūsu visu darbs šai laukā reizē ar to iegūst daudz lielāku nozīmi nekā cerēja „mazais" atsevišķais individs, kurš rakstīja un prasīja, ka jāmēģina darī iespējamais, lai starptautiskie likumi, ka visām tautām ir tiesības pašām izšķirt savu dzīvesveidu, arī tiktu īstenoti.

Cerības stiprina arī fakts, ka latvieši okupētajā dzimtenē un tieši apspiedēju „jubilejas" gadījumā parādījuši, ka tautas gars vēl nav vergu važās miris. Tieši „dziesmu svētkus", kurus rīkoja nolūkā, lai ar varu piespiestu verdzinātos apliecināt savu „prieku" par viņu brīvības iznīcināšanu, tauta parādījusi, ka zina savu īsto vietu. Tā nav bijusi tikai sajūsma par skaisto dziesmu, bet gan īsta demonstrācija, ja pēc nodziedātā Melngaiļa „Jāņuvakara" pat bažas par represijām nevarēja nomākt aplausus un prasību atkārtot šo nacionālo dziesmu. Kaut arī ne tik izteikti, līdzīga demonstrācija bijusi arī pēc J. Vītola „Karaļmeitas" un E. Dārziņa „Lauztajām priedēm". Latvieši okupētajā dzimtenē ir pateikuši, ka gaida un tic brīvībai! Un pateikuši to droši un nepārprotami, pie tam apstākļos, kuros par šādu patiesības izpausmi draud sods; varbūt, riskēts pat ar dzīvības zau-

(Nobeigums 12. lpp.)

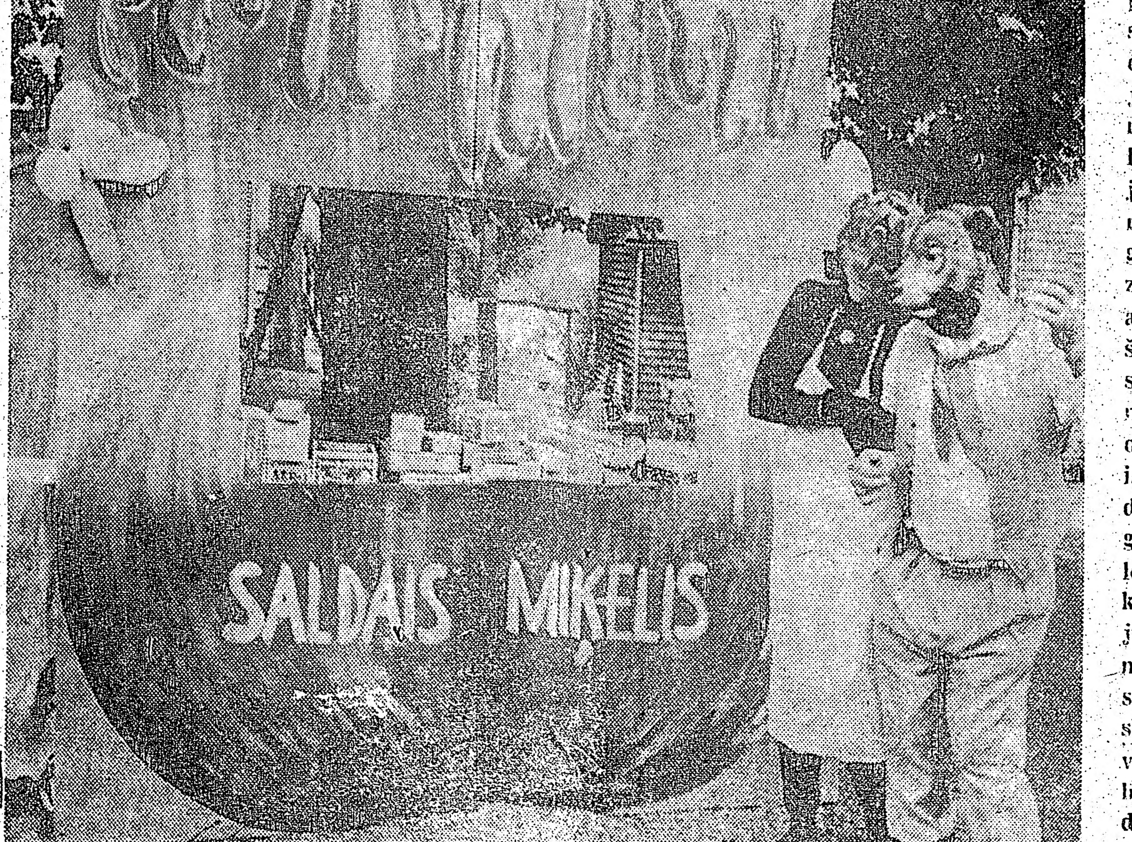

Vilka Saldā Miķeļa desu būda Sprunguļmuižas gada tirgū Saulainē. Foto: JAK

Voldemars Korsts

Ir jāatkārto : darbs un pienākums

Neticība sev un savai varēšanai nav pamatota. Ne velti vēsture māca, ka pat nelielas grupas ar neatlaidīgu un mērķtiecīgu darbu sasniegušas daudz vairāk nekā lielas, bet inertas masas. Pat bīstoties, ka atkārtošanās var apnikt, ir tomēr jāatgādina, ka mūsu kopība glabā sevī lielu potenci, ja vien to izlieto mērķtiecīgā darbā. Ir pazīmes, ka varas, kuras verdzina tautas un atņēmušas arī Latvijai brīvību, pārdzīvo grūtības. Tas norāda uz austošu dienu mūsu cerībām. Tomēr šīs varas nesabruks, ja mēs neapzināsimies, ka tās vēl arvien ir bīstamas. Un tikai tad, ja mēs visi apzināsimies savu pienākumu diendienā, šo varu sairšanas process novedīs pie īsta miera, kad visa cilvēce varēs brīvi dzīvot un strādāt, ceļot savu nākotni bez bažām par rītdienu. Bet — mūsu laiks nav neierobežots, ja gribam panākt, lai Latvijas un latviešu vārdu neizdzēstu no nākotnes vēstures lapām.

Tas ievadam. Būtu lieki turpināt skaistu vārdu virkni vai nodoties vispārējai filozofijai. Konstatēsim faktus un pārdomāsim, ko darīt un ko prasīt.

Vispirms apzināsimies, ka mūsu darbs nav bez panākumiem. Mūs uzklausa un mūs arī atbalsta. Ar gandarījumu var atzīmēt Kanadas valstsvīru runas. Mums jāstrādā, lai šīm runām sekotu darbi. Jau lielāks notikums ir tas, ka ASV parlamenta apakšnams vienbalsīgi pieņēmis rezolūciju, kura prasa Baltijas valstu brīvības jautājuma aktīvizēšanu. Šo faktu vēl vairāk izceļ ASV ārlietu ministra rīcība, pieņemot Baltijas valstu pārstāvju delegāciju. Pieņemti un — jāapzinās! — arī lasīti ir mūsu pārējo organizāciju iesniegumi. Amerikāņu laikraksti ievieto mums labvēlīgus rakstus. Tas viss norāda, ka ir pamats ticēt, ka beidzot mūsu lieta ir sakustējusies. Bet, konkrēti runājot, tas ir tikai pirmais solis un pirmais panākums. Ja.. neturpināsim darbu diendienā, šī panākuma efekts zaudēs savu nozīmi. Tādēļ jāsper nākošais solis.

Atstājot kādu citu problēmu šī raksta otrai pusei, gribas uzsvērt, ka ASV tautas vietnieku nama pieņemtajai rezolūcijai paliks tikai 50 proc. vērtības, ja līdzīgu rezolūciju nepieņems arī ASV senāts. Šai virzienā tagad jādarbojas. Ir nepieciešami, ka mūsu organizācijas sūta senātam memorandus, lūdzot un prasot likt apspriešanā vienu no senātā jau iesniegtajām rezolūcijām Baltijas valstu labā. Tas jādara tūlīt, un tas ir ne tikai mūsu centrālo organizāciju neatliekams pienākums, bet to pašu jādara arī mūsu draudzēm, biedrībām un arī akadēmiskajām organizācijām. Šo iesniegumu nozīme ir jāpastiprina, rakstot amerikāņu laikrakstiem un cenšoties tajos apgaismot mūsu prasību taisnīgumu un nepieciešamību ne tikai mūsu šauri nacionālo, bet visas brīvās pasaules interešu labā. Ir jāapzinās, ka demokratijās kā ASV, neatkarīgi no partijas piederības un filozofijas, praktisko rīcību nosaka individuālo pilsoņu noskaņojums. Tādēļ ļoti izšķiroša nozīme še piekrīt tieši individuālo pilsoņu vēstulēm, kurās rakstītāji skaidri un bez bailēm izsaka savas vēlēšanās un prasības. Nebūsim naīvi un nedomāsim, ka demokratiju likumdevēji nezina mūsu skaitu. Bet apzināsimies arī to, ka viņi rēķinās ar faktu, ka maza, bet aktīva grupa var vairāk ietekmēt tautas noskaņojumu nekā liela, bet nekustīga masa. Izšķiroša nozīme ir neatlaidīgai un intensīvai savu prasību izteikšanai.

Tā arī kļūst skaidrs, ka individuāla rīcība, intensīvi paužot savus uzskatus un prasības, ir politiskās darbības un sekmju pamats. Uzdevumu un mērķu ir daudz, bet pašreiz tuvākais un neatliekamākais ir nepieciešamība rakstīt ASV senāta un ārlietu komisijai un sava štāta senātoriem. Tas neprasa ne daudz laika, ne līdzekļu, bet ir ļoti efektīvs ierocis cīņā par Latvijas nākotni. Ja kādam ir grūtības izšķirties, ko prasīt, ja pastāv grūtības ar angļu valodu vai trūkst senātoru vārdu un adrešu (senātoru vārdi gan jau publicēti šai laikrakstā), rakstīt gribētājs katrā laikā var griezties pie sava apvidus Daugavas Vanagu apvienības vai arī tieši pie šim mērķim strādājošās organizācijas — Americans for Congressional Action to Free the Baltic States (Latvian Section: 2932 W. Eastwood Ave, Chicago, Ill., 60625). Visi pieprasījumi saņems atbildes.

Visi kopīgi strādājot, mēs panāksim, ka arī ASV senāts pieņems Baltijas valstu brīvības idejas aktīvizēšanai atbilstošu rezolūciju. Gribot negribot paceļas jautājums: ja šis mērķis būs sasniegts, ko darīt tālāk un kas būtu darāms ārpus ASV tajās valstīs, kurās dzīvo latvieši?

ASV piemērs rāda, ko var sasniegt ar limitētu, bet skaidri deklarētu mērķi un uzdevumu. To pašu var darīt un panākt arī citās valstīs. Un jo vairāk brīvo valstu vadītāju oficiāli deklarēs prasību pēc Baltijas valstu neatkarības atjaunošanas, jo vairāk cerību, ka ar laiku šīs prasības arī īstenosies.

Atgriežoties pie tā, ko darīt ASV pēc rezolūcijas pieņemšanas senātā, ir jālūdz, lai mūsu centrālās organizācijas **jau tagad** izstrādā plānu tālākai darbībai; plānu ar konkrētu un limitētu mērķi, kas atļautu pēc uzdevuma veikšanas stāties pie nākošā mērķa īstenošanas. Zinot demokratisko valstu politisko struktūru un atsevišķā individa nozīmi, mērķim un plānam ir jābūt uzbūvētam tā, ka tajā ikviens individuāls pilsonis var aktīvi piedalīties ne tikai atsevišķos gadījumos, atsevišķās demonstrācijās, bet gan katrā darbā, kas ir individa spēkos un kas jādara diendienā. Ja mums izdosies šādu plānu sastādīt, kā arī piesaistīt tā izpildīšanā atsevišķos individus, mūsu latviskā eksistence būs guvusi jaunus pamatus, un mūsu brāļi un māsas dzimtenē varēs cerēt, ka reiz arī viņi varēs dzīvot brīvu dzīvi brīvā zemē.

Lai neviens nesaka, ka šādu plānu nav iespējams izstrādāt. Labs piemērs ir organizācija Americans for Congressional Action to Free the Baltic States: tās plāns un mērķis bija vienkāršs, bazēts uz atsevišķo individu, un, kā redzam, panākumi nav izpalikuši. Ja šāds plāns būtu bijis mūsu centrālām organizācijām, minētā organizācija nebūtu bijusi nepieciešama, un — esmu pārliecināts — sekmes un rezultāti būtu bijuši vēl ievērojamāki. Lūgsim mūsu centrālās organizācijas, lai tās mūs vada, jo tās šī uzdevuma dēļ ir radītas un pastāv. Ne runas un vārdi ir nozīmīgi, bet vienīgi darbs, — mērķtiecīgs darbs!

Kā Pad. savienībā apkaŗo alkoholismu

Dažāda virziena „progresīvās aprindas" presē un sapulcēs mēdza vairāk vai mazāk dibināti vainot cara valdību Krievijā „tautas apdzirdināšanā", lai pildītu ar dzērāju grašiem valsts kasi, jo arī cara Krievijā alkoholisku dzērienu pārdošana atradās valsts rokās. Varēja sagaidīt, ka pēc 1917. gada novembra apvērsuma, kad pastāvēja dažādi kaŗa laikā ievestie alkoholisko dzērienu tirgošanās ierobežojumi, jaunā boļševiku valsts vara, atceroties savus agrākos pārmetumus cara valdībām, nekavējoties izbeigs vai vismaz ierobežos alkoholisko dzērienu ražošanu un tirdzniecību, izdodot šim nolūkam kādu no saviem drastiskajiem dekrētiem.

Liekas, alkoholisma problēmu varēs uzskatīt par vienu no daudzajiem jokiem, ko vēsture izspēlējusi ar boļševikiem, kad tie no valdības grāvējiem pārvērtās valsts varas atbalstītājos, iegūstot gan šo varu sekmīga valsts apvērsuma ceļā, jo nekad vēl „laimīgo strādnieku" zemē nav tik plašos apmēros bijis izplatīts alkoholisms, kā tagadējā Pad. savienībā. Liekas, pat paši boļševiki neraudzīs apgalvot, ka „laimīgie strādnieki" dzeŗ laimes pārpilnības ietekmē... Drīzāk būs taisnība tiem, kas apgalvo, ka Pad. savienībā dzeŗ, „lai aizmirstu dzīvi — šo dzīvi, kas nedod nekā", lietojot populārās dzērāju dziesmiņas vārdus. Varbūt, mainījušies iemesli, kas valsts varai liek apdzirdīt tautu, jo dzērumā neapmierinātie pilsoņi aizmirst piesardzību un bieži vien izsaka to, ko, skaidrā prātā būdami, būtu sargājušies izteikt, atvieglojot politiskās policijas darbu, bet nav noliedzams, ka, par spīti lielākai nabadzībai nekā cara laikos, cilvēki vairāk nekā jebkad Pad. savienībā nodevušies dzeršanai. To apstiprina ziņojumi katrā padomju laikrakstā.

Pag. gada 4. augustā „Pravdas" numurā kāds Zachars Dichorovs (kas, liekas, ir lielāks partijas dūzis, ja tam ļauts rakstīt principiālus rakstus partijas galvenajā laikrakstā) apzīmē dzeršanas postu par „kapitālisma paliekām", piedraudot raksta virsrakstā, ka „nav iespējama samierināšanās ar paliekām"... Šo rakstu, kas tik spilgti atklāj stāvokli Pad. savienībā, atkārtosim koncentrētā veidā latviešu tulkojumā:

„Politiskās, sociālās un garīgās verdzības laikmets palika pamests aiz oktobŗa revolūcijas robežas (? ref.), bet tas atstājis mums apkaunojošus pagātnes pārpalikumus, ieskaitot alkoholismu, kas sīksti turas zināmu cilvēku apziņā."

„Kādreiz dzeršanas kaiti dzemdēja tumsība, nezināšana, aizspriedumi un baznīcu svētdienas (! ref.). Tās avoti bija niknums, nabadzība, bailes un bezdarbs..."

„Neviena no šiem iemesliem tagad vairs nav (? ref.). Tos padomju sociālā sistēma izskaudusi no mūsu dzīves, bet arī saknes zaudējis pārpalikums var arvien vēl pa laikam eksistēt un traucēt mūsu lietu, ja neuzsāk apņēmīgu un neatlaidīgu cīņu pret to. V. I. Ļeņins brīdinājis, ka vecās paliekas tikumos zināmu laiku pēc apvērsuma nenovēršami gūs virsroku pār jaunā dzinumiem."

„Līdz pat šai dienai alkohola paradums daudzus cilvēkus tur savās ķetnās. Tas tos pārvērš invalidos un kropļos, noved tos uz apsūdzēto sola, sagrauj ģimenes, kas vēl vakar bija laimīgas, un nonāvē prātu, garu un jūtas..."

„Alkoholiķis ir cilvēks, kas pazaudējis savas dzīves fokusu. Tam vajadzīga kollektīva noteikta un uzmanīga palīdzība."

„Zinātne ir noteikusi, ka alkoholisms nav slimība (? ref.), bet kaitīgs un bīstams paradums. Jā, nav nemaz jāsaka, alkoholisms ir patoloģisks stāvoklis, bet cilvēks tanī nonāk apzināti. Ne par velti mūsu likumi nežēlo noziedzniekus, kas savus tumšos darbus pastrādājuši iereibušā stāvoklī." „Vadoties no šī viedokļa mums noteikti un bez samierināšanās jāsaka: alkoholisms ir antisociāla parādība, alkoholiķi ir kaitīgi elementi, kas bīstami sabiedrībai, un cīņa pret tiem jāved ne tikai ar pārliecināšanu, bet arī ar piespiešanu..."

„Narkoloģijas psichiatri atzīst, ka alkoholiķus, kas atsakās ārstēties un rada sabiedrības apdraudējumu, jāizolē un jātur pie stingra režīma darba labošanas kolonijās ne mazāk par gadu. Ārstēšana ilgstošas izolācijas apstākļos un ar piespiedu darbu dod pozitīvus rezultātus..."

Tātad — arī slimos alkoholiķus jānodod čekistu „ārstēšanā," ievietojot slavenajās „darba labošanas kolonijās", kuŗu „slava" jau tālu pārsniegusi Pad. savienības robežas!

Protams, nav nozīmes atgādināt marksisma daudzināto tezi, ka cilvēks ir saimniecisko apstākļu produkts... Tāpat velti atgādināt komūnistu lielīšanos, ka tie spēj pārmainīt cilvēka dabu, ja gandrīz 50 gadu pēc slavenās „oktobŗa revolūcijas" vēl tik nopietn jācīnās ar „kapitālisma paliekām" pašas komūnisma ēras izslavētajā priekšvakarā!

A. Kalns

LATVIJA AMERIKĀ

62./63. N-RS. SESTDIENA, 1965. GADA 7. AUGUSTS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3290;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Žanis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

LATVIEŠI UN ĶINIEŠI PĀRSPĒJ KRIEVUS

ANGĻU RAKSTNIEKA VĒROJUMI LATVIJĀ UN KRIEVIJĀ

Daudzo grāmatu vidū, kas sarakstītas par Pad. Krieviju, mūsu interesi var piesaistīt Lorensa Vanderposta grāmata „Ceļojums pa Krieviju" (amerikāņu izdevumā tā saucas: Lawrence van der Post „A View of the Russians"). Autors apceļojis Pad. savienību no vienas malas līdz otrai, bijis arī Latvijā un sniedz raksturīgas ainas par apstākļiem mūsu okupētajā dzimtenē. Visumā viņa apraksts ir objektīvs, jo jāievēro, ka viņš dabūjis redzēt tikai to, kas atļauts. Tā, piemēram, visā ceļojumā viņš redzējis tikai 2 kaŗa invalīdus, un tie nebija smagi cietuši. Pēc oficiālajiem padomju datiem, kaŗā krituši 20 miljoni padomju pilsoņu. Tas nozīmē, ka arī kaŗa invalīdu skaits jāskaita miljonos. Autors tādēļ domā, ka būs taisnība tiem ārzemju žurnālistiem, kas apgalvojuši, ka invalīdiem atļauts dzīvot tikai tādās vietās, kur tos neredz ārzemju viesi.

Uz Kaukazu minētās grāmatas autors devies kuģī, kuŗam bija 4 klases. Kapitālistiskās zemes kuģiem ir tikai 2 klases un arvien vairāk jūtama tendence būvēt kuģus tikai ar vienu klasi. Zemnieces sēdējušas uz savām saiņiem, neizrādījušas nekādu neapmierinātību un ar lielu interesi novērojušas pa salona logu, kā viesmīļi tur klāj galdus pirmās klases pasažieriem. Uz klāja bija novietoti privilēģēto pasažieŗu automobiļi. Autors piemin gadījumu, kuŗā kāda tuvākā padomju radio stacija paziņojusi pasažierei Olgai Ivanovai uz kuģa, ka viņas auto un mājkalpotāja gaidot ostā pie kuģa piestātnes (gluži kā kapitālistiskās zemēs!).

Kā pretstatu krieviem autors sevišķi atzīmē ķīniešus un latviešus. Ar ķīniešiem viņam nācies pirmoreiz mūžā saskarties Irkutskas stacijā, gaidot Maskavas - Pekingas ātrvilcienu. Perons bija pilns gaidītāju. Piepeši parādījās grupa ķīniešu. Viņu vidū bija daži garos apmetņos ar spožām uzšuvēm. Šie ķīnieši bija tik eleganti, ka viss pārējais izskatījās pelēks un chaotisks. Ķīnieši bija atturīgi un nepiegrieza citiem vērības. Viņu formas tērpi bija kā uzlieti, turpretim krieviem uniformas mazliet atgādināja maisus.

Vēlāk autors ticies ar kādu angļu apmaiņas studentu, kam paredzētais studiju gads Maskavas universitātē tuvojies beigām. Tas, ieradies Krievijā, bijis pārsteigts par aizrautību, ar kādu mācās krievu studenti. Pēc tam tas redzējis ķīniešu studentus. Salīdzinājumā ar tiem, krievu studenti varētu apzīmēt par vieglprātīgiem. Ķīniešu studenti ierodas Krievijā mācīties un dara to tik mērķtiecīgi, ka ēdienu un miegu uzskata par epikurisku izklaidēšanos. Viņi nesatiekas ar citiem studentiem, ne ar krieviem, ne ar ārvalstu studentiem. Viņi dzīvo noslēgti ķīniešu misijas ēkā, iepretim universitātei. Šāda nodošanās darbam izsauc krievos apbrīnu un zināmā mērā neuzticību.

Atgriezies no Sibirijas un Japānas uz Maskavu, autors nolēmis apskatīt Latviju. Ārēji Rīga viņam izskatījusies pilnīgi sovjetizēta ar parastajiem krievu nosaukumiem. Viņu pārsteidzis, ka nekur citur nav redzējis tik daudz karavīru kā Rīgas ielās. Pārsteigusi arī Rīgas zvejnieku kolchoza locekļu materiālā labklājība, kādu nav sastapis Pad. savienībā. Zvejas trāleŗu kapteņu dzīvokļi pēc lieluma un iekārtas pārspējot ievērojamu mākslinieku un zinātnieku dzīvokļus Maskavā.

„Bija jūtams," raksta autors, „ka Rīgas vecā kultūras tradicija nav pārtrūkusi, par spīti visiem pēdējo gadu desmitu pārdzīvojumiem. Gandrīz no katra nama varēja dzirdēt klavieru skaņas."

Latvijas lauksaimniecībā sajūtams daudz lielāks individuālisms nekā citās vietās Pad. savienībā, kuŗas autors apmeklējis. Arī rūpniecībā izpaužas individuāla meistarība. Latviešu modeļi demonstrē tērpus modes žurnālos ar tādu eleganci, kas šos žurnālus visā Pad. savienībā izķer dažu stundu laikā. Lai gan Latvijas vasara nav sevišķi silta un saulaina, Rīgas jūrmala kļuvusi par dārgāko un elegantāko kūrvietu visā Pad. savienībā. Cenas Rīgā esot augstākas nekā citur, tomēr pircēju netrūkstot.

Kad sarunā ar kādu vecu paziņu autors pieminējis Latvijas ārējo labklājību salīdzinājumā ar Krieviju, tas tikai pakratījis galvu un teicis: „Jūs nevarat iedomāties, kāds naids pret režīmu kvēlo zem labklājības ārienes."

A. Z.

PADOMJU SAVIENĪBAS LOMA APVIENOTAJĀS NĀCIJĀS

Alexander Dallin: „Sowjetunion und Vereinte Nationen", Verlag Wissenschaft und Politik izdevums, 196 lp.

Tā ir pazīstamā prof. A. Dallina un starptautisko attiecību eksperta darba vācu tulkojums ar papildinājumiem, kā trūkst angļu izdevumā. Pad. savienības stāšanās Apvienoto nāciju sapulcēs vadās no padomju varas koncepcijas un tās ideoloģiskām saitēm. Par spīti apstāklim, ka padomju politika ir pretrunu un divkosības pārsātināta, autors mēģina ipētīt motīvus un izteiksmi, kas līdz šim veidojusi Pad. savienības un Apvienoto nāciju attieksmes, analizējot Kremļa nostāju nacionālo suverēnitāšu, atbruņošanās, veto lietošanas u. d. c. jautājumos.

AKL

Sociālistu „kopvalsts"

„THE SOCIALIST COMMONWEALTH" BY KAZIMIERZ GRZYBOWSKI, YALE UNIVERSITY PRESS (KANADĀ — MCGILL UNIVERSITY PRESS) IZDEVUMS, 300 LP.

Pēc Kurta Londona apgalvojuma, 1965. g. oktobrī publicētajā PSRS deklarācijā par „sociālistu kopvalsti" esot pieminēts pirmo reizi šis termins, kuŗu apskatāmās grāmatas autors licis par sava darba virsrakstu, apcerot šīs „kopvalsts", kuŗā ietilpst pati Pad. savienība ar tās Austrumeiropas satelītiem un četrām Āzijas valstīm, politisko, legālo un saimniecisko vienību. Rietumeiropiešiem parasti ir visai pavirša zināšana par padomju bloka iestādēm. Tāpēc var atzīt par visai nepieciešamu šo labi dokumentēto autora apcerējumu, kas apraksta likumīgās saites, t. i. konsulārās konvencijas, saimnieciskās attieksmes (Savstarpējās saimnieciskās palīdzības padome) un diplomātiskās saites (Varšavas pakta organizācija), kas veido sociālistisko „aliansu" sistēmu. Mazāk piegriezot vērību ideoloģiskajiem jautājumiem, autors vairāk koncentrējies uz organizācijas analīzi, tās nolūkiem un darbību, ieskaitot starptautiskās sadarbības techniku. Pēc vārda spriežot, autors ir vai nu polis, vai vismaz poļu izcelsmes.

ALK

PADOMJU ĀRLIETU POLITIKAS PĒTĪJUMS

„The Rise of the Soviet Empire", Praeger (Kanadā — Burns & MacEachern Ltd.) izdevums, 382 lp.

Pirms piecdesmit gadiem plašā valsts, kuŗu tagad sauc par Pad. Savienību, nemaz neeksistēja, bet pirmajos trīsdesmit gados komūnistu valdība no agrākajām etniskām robežām šo krievu valsti izpletusi līdz Elbai no vienas puses un Ķīnas jūrai no otras. Tās ir milzīgs impēriālistisks sasniegums... Kā tas bijis iespējams! Kādus paņēmienus, pieeju un taktiku lietoja Pad. savienība, lai nabaga valdība, kas bija nākusi pie varas pēc kaŗa un revolūcijas, kļūtu par vienu no pasaules lielvalstīm, kuŗas ietekmi var manīt visā pasaulē? Kā šie neapmierinātie, nepiedzīvojušie jaunpienācēji tautu ģimenē varēja pievilt un apmulsot pieredzējušos diplomātus un valstsvīrus?

Autors ir raudzījis sniegt atbildi uz šiem jautājumiem savā darbā. Viņš ir agrākais poļu diplomāts, politisks rakstnieks un komentātors, kā arī bieži rakstījis politiskos žurnālos Amerikā un citur.

AKL

KAD PAD. SAVIENĪBA ATGRIEZĀS PIE „KOLLEKTĪVAS VALDĪBAS"

„Russia after Khruschchew" by Robert Conquest, Frederick A. Praeger (Kanadā — Burns & Maceachern Ltd.), 267 lp.

Pazīstamais „kremlinologs" savā darbā apskata notikumus, kas norisinājās pēc Chruščova diezgan brutālā nobīdīšanas pie malas, atklājot mazliet rietumniekiem padomju politikas dzīļu dinamiku. Chruščova pretinieki ir gan vienoti nostājā pret to, bet tas arī viss. Citādi tiem piemīt visas dīvainās komūnistu partijas biedru īpatnības ieskaitot savstarpējo neuzticību. Chruščova krišanu var iztulkot kā saimnieciskā un sociālā nemiera uzliesmojumu, kas ilgāku laiku jau gruzdējis Pad. savienības dzīlēs.

Apsverot varas tīkotāju izredzes, autors sniedz Brežņeva, Kosigina, Podgornija, Šeļepina un citu varasvīru politiskos portretus, kā arī pakavējas pie sarkanās Ķīnas izaicinošās nostājas un pretenzijām uz komūnistu bloka vadību, tāpat pie citām komūnistu kustības strāvām.

AKL

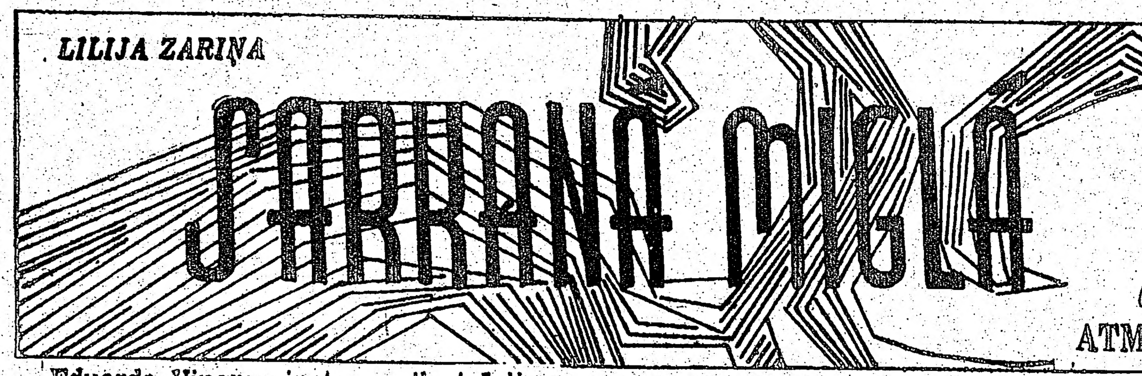

Eduarda Vingra viņete un ilustrācijas

21. turpinājums

„Rokas augšā!" telpā vēl noskan spalgs sauciens, tad Peksis jau aizvests . . .

„Vot tak, vot tak, sukinsin . . ." nevarēdams vēl nomierināties, lamājas bakurētainais, bet tagad viņa balsī jau ieskanas liela apmierinātība.

„Iesim!" Olga satveŗ manu roku.

Steigā atstājam neomulīgo vietu, kuŗā tikko norisinājusies traģēdija, kuŗā kāds par paļāvīgām cerībām dārgi samaksājis.

6.

PASTAIGA PA RĪGU

Klīstu pa Rīgas ielām. Olga man iedevusi apvalkātu mēteli un savu visvecāko galvaslakatu. Arī rokas pulksteni esmu atstājusi mājās, lai nenāktos to zaudēt, jo tagad jau zinu, ka krievu sevišķā vājība ir pulksteņi. Viņiem to nav. Uz daža virsnieka rokas gan pamanāms kādreiz pulkstenis, bet tas lieluma ziņā neatšķiŗas no mazāka apmēra modinātāja. Arī sieviešu rokas pulksteņi nav daudz mazāki. — „Atdavai časi, — atdod pulksteni!" tā ir visiem pazīstama fraze. Un ja vientuļa civiliedzīvotāja priekšā nostājas vairāki sarkanarmieši, pavēršot pret to revolveŗus vai patšautenes, tad veltīgi pretoties uzaicinājumam. Ir jau gadījies, ka ne viens vien, žēlodams pulksteni, atdevis dzīvību. Krievu attaisnojums par nošaušanu ir viegls un vienkāršs: „Fašist!" Temats ar to izsmelts. Nekādas tuvākas izmeklēšanas nav vajadzīgs.

Reiz Jelgavā redzēju krievu ar 7 pulksteņiem uz rokas, kuŗus visus, dabiski, bija nozadzis vai atņēmis ar varu. Bet lai citi tos savukārt nenozagtu viņam, kā tas padomijā parasts, visdrošāk visu mantību nakti un dienu nēsāt pie sevis.

Vispār, — laupīšana, zādzības un izvarošanas vēl nav mazinājušās. Gandrīz vai ik dienu dzirdami dažādi jauni gadījumi. Visbiežāk notiek, ka gaišā dienas laikā dzīvoklī ierodas vairāki krievi, kas rāda arī kaut kādu papīru, ka tiesīgi kontrolēt dzīvokli un cilvēkus, vai visi reģistrējušies, vai nav slēpjas kādi fašisti. Meklēšana ieilgst, un iznākums vienmēr vienāds: daži sarkanarmieši iesaistījuši sarunās un pārbaudēs iedzīvotājus, kas šai brīdī atrodas dzīvoklī, kamēr pārējie pievāc visu iespējamo. Tādēļ ļaudis ir iebiedēti un nelaiž iekšā nevienu, kuŗa nepazīst, bet pie durvīm, tās neatvēruši, jautā: „Kas tur?" Tā vietā agrāk būtu vaicājuši „kas lūdzu?", bet tagad jēdzienu „lūdzu" un „paldies," tāpat citu pieklājības formu lietošanu uzskata par kapitālistu paražu. Tomēr jautājumi aiz slēgtām durvīm ne katrreiz palīdz. Kā neatvērsi, ja atbild, ka ieradies pastnieks ar ierakstītu vēstuli vai saini? Tiklīdz sprauga pavērta, durvīs iespiežas naglots zābaks. Tālākais tad noris zibens ātrumā un parastajā veidā, jo iebrucēju ir daudz. Ja dzīvoklī atrodas tikai sievietes, tad vienlaicīgi notiek aplaupīšana un izvarošana.

Bailes liek cilvēkiem meklēt izeju. Tādēļ jautājums „kas tur?" vietā sāk arvien biežāk vaicāt krieviski „kto tam?" Tas reizēm palīdz, it sevišķi, ja jautātājs ir vīrietis un noprasa pietiekami stingrā balsī. Klauvējieni tad apklust un gaitenī noskan vienīgi aizgājēju soļi. Kā teikt, pie „savējiem" nav ko meklēt . . .

Cilvēki par savām bēdām ne tikai raud, bet reizēm arī pasmejas. Tā latviešu vidū cirkulē nostāsts, ka — kā jau visos laikos — arī tagad atradies veikls vīrs, kas prot izmantot apstākļus un laika konjunktūru, ražojot pašu nepieciešamāko acumirklim: skaņu plates ar vistreknāko necenzēto krievu lamu vārdu tekstu, kas beidzas ar jautājumu „kto tam?" Pēdējos uzlabotajos plates ieskaņojumos beigu vārdi gan esot — kakoi tam sukinsin za dverami? (Kas tur par kuņas bērnu aiz durvīm?). Šīs plates gan esot padārgas, bet panākumi toties garantēti: ja tādu nospēlējot aiz slēgtām durvīm, kad sākas nelūgto viesu klauvējumi, neaicinātajiem kļūstot pilnīgi skaidrs, ka šai dzīvoklī fašisti neslēpjas . . .

Diena ir saulaina. Tikai ļaužu sejās nav ne saules, nedz prieka. Nogriežos pa Brīvības ielu uz pieminekļa pusi. Starp Ģertrūdes un Lāčplēša ielām rēgojas kāds sabumbots nams, bet blakus mājā jau ierīkots pārtikas veikals. Produktus te pārdod vienīgi reģistrētajiem pilsētas iedzīvotājiem, kas dažas dienas pēc pagaidu personas apliecības saņemšanas dabūjuši arī uztura kartītes. Šis veikals domāts „mirstīgajiem," bet iekārtoti arī t.s. „litra" veikali partijas funkcionāru vajadzībām, tāpat daži citi, kuŗu jēgu pagaidām vēl nesaprotu.

Esmu nonākusi pie Brīvības pieminekļa, kas neskarts paceļas pāri murgainajam mudžeklim. Tātad tas ir Mātes tēls — mierīgs un lēnprātīgs — tur trīs zeltotās zvaigznes, augstu pret debesīm paceltas, kas ar savu mirdzumu it kā pretojas ieslīgt sarkanā miglā. Skolā biju tik daudz dzirdējusi par mūžīgajām un nemainīgajām vērtībām, kuŗām mēs, jaunā audze, esam pieskaitījuši arī Latvijas valsti. Jau ieraugot šīs pasaules gaismu, esam atraduši Latviju priekšā, kādēļ to citādu nemaz nepazīstam, kā vienīgi brīvu un neatkarīgu. Mēs mīlam savu dzimteni un dziļā cieņā pieminam tās varoņus. Lūk - tur jau redzami granītā kaltie vēsturisko cīņu motīvi.

Jūtos kā citā pasaulē. Esmu pilnīgi aizmirsusi apkārtni. „Tēvzemei un brīvībai!" lasu uzrakstu pieminekļa pamatā un atkārtoju paskaļi to pie sevis. Rupja balss, kas krieviski kaut ko nokliedz, mani izrauj no aizgrābtības. Satraukumā latviski atbildu, ka nesaprotu. Tomēr krievs neatlaižas, runā pastiprinātā balsī un cilā pat savu mašīnpistoli, it kā man draudēt gribēdams.

„Nesaprotu," saku vēlreiz.

Kāds vecāks gaŗāmgājējs piestājas pie mums un cenšas man pārtulkot krieva prasības, kaut pats pārāk labi svešo valodu nepārvalda. Man liekot iet prom, jo pie Brīvības pieminekļa nevienam nekas neesot meklējams. Citādi . . .

Ne vārda vairs neteikusi, steidzos attālināties, šoreiz gan sevi apvaldīdama, lai neizrādītu bailes. Pēc brīža tomēr nedroši atskatos. Nē, neviens neseko.

„Café Luna" — lasu uzrakstu, bet manu uzmanību tūlīt saista drupu kaudze Kaļķu ielas otrā pusē. Tik daudz karstumā sakusušu stiklu nekur citur neesmu redzējusi. Te taču esot bijusi Operas kafejnīca, kas savās spoguļu zālēs pulcējusi Rīgas prominenci.

Vecrīgā pat vēl kūpošas gruvešu kaudzes nav nekāds retums, bet īsta postaža ir Daugavmala. Sapostīti visi tilti, arī krastmalas nami cits aiz cita. Neviens pagaidām arī nerīkojas drupu novākšanai. Ļaudis runā, ka uzvarētāji par saimnieciskajām lietām izrāda tik mazu interesi tādēļ, ka labi zina — ilgas palikšanas te nebūs.

(Turpinājums sekos)

Gara KULTŪRAI

Ādolfam Kaktiņam aizejot

(1885.—1965.)

Ir mākslinieki, kuru personību un dzīves apliecību iespējams raksturot ar kādu zināmu mākslas notikumu vai mākslinieciskū pārdzīvojumu. Ir komponisti, kurus tauta atceras tikai kāda iemīļota darba darba dēļ. Ir mūziķi — izpildītāji, kuru vienreizējais sniegums kāda komponista vai noškirta mūzikas stila skaņdarbos paliek mums prātā uz visu mūžu. Ir dziedātāji, kuru atsevišķas dziesmas vai operlomas tulkojums mums paverīi pilnīgi jaunu un svaigu ieskatu mūzikas, mākslas un drāmas pasaulē. Mums bija latviešu dziedonis, kura mākslinieciskā seja, mūzikālā personība, balss techniskā bagātība un drāmatiskā spēle nav raksturojama visā pilnībā ne īsākā, ne plašākā apcerējumā, jo katrs viņa dziedājums robežojās ar spēcīgu mūzikas mākslas parādi. Tā arī šīs niecīgās un necilās rindas var palikt tikai īsi pieminas vārdi Ādolfa Kaktiņa mākslinieciskās personības nozīmei latviešu mūzikas dzīvē no viņa plašās klausītāju audiences un cienītāju viedokļa. Te atmiņas sniedzas jau no sešu gadu vecuma, tāvam pie rokas, skatoties (ne jau klausoties) dzirnavnieku Dargomišska operā „Nāra".

Ļoti plašs, gandrīz pat nepārskatāms, ir Ādolfa Kaktiņa operas tēlu veidojums Latvijas Nacionālās operas skatuvē. Skrejošais Holandietis, Volfrāms (Tanheizers), Telramunds (Lohengrīns), Votāns (Valkīra), — Vāgnera operās; Rigoletto, Amonosro (Aīda), Grāfs Luna (Trubadūrs), Žermons (Traviata), Renato (Masku balle), Don Karlos Liktens vara), Amfortos (Parsifāls) — Verdi operās; Mefisto Guno, Boitoun Berlioza „Fausta" drāmās, Eskamiljo „Karmenā" „Karmenā" (Bizē), Tonio „Pajacci" (Leonkavallo), Žerards „Andrē Šenjē" (Džordāno), Skarpia „Toskā" (Pučīni), Ivans Susaņins „Dzīvība par caru" (Gļinka), Boriss Godunovs (Musorgskis), Jevgņijs Oņegins (Čaikovskis), Tomskis „Pīķa dāmā" (Čaikovskis), Kņazs Igors (Borodins) Sebastiano „Ielejā" (D'Albērs), Svengāli Trilbi (Jurovskis) — un droši vien, esmu nosaucis tikai pusi. Kur tad vēl latviešu autoru operas: Lāčplēsis „Uguns un nakts" (J. Mediņš), Daumanst „Baņutā" (A. Kalniņš), Poķis „Lolitas brīnumputnā" (J. Kalniņš) un karalis „Hamletā" (J. Kalniņš).

Pateikt, kurā no šīm lomām Kaktiņš vispilgtāk sevi parādīja, nav iespējams, jo katru mūzikāli-drāmatisko tēlu viņš intensīvi pārdzīvoja savā personīgā izjūtu prizmā. Te, varbūt arī slēpjas Kaktiņa milzīgo māksliniecisko panākumu atslēga. Pirmā kārtā viņš bija personība, kas katru, pat kādreiz šķietami mazāku, operas lomu it kā izdzīvoja līdz. Tur nebija nejaušību, estrādē viņš pārvērtās nodomātajā operas tēlā ārēji un iekšēji. Mūzikālo rakstu vienmēr zināja no galvas, tāpat, ļoti iespējams, arī pārējās balsu partijas. Jāizceļ, ka Kaktiņš bija ļoti uzmanīgs autora nodomu respektēšanā, kur citi operas mākslinieki un diriģenti jutās diezgan brīvi un neatkarīgi. Mēdz teikt, ka dažiem dziedātājiem labāk pavelcas varoņu lomas, citiem mierīgāka rakstura. Paradoksālā kārtā Kaktiņš sniedza iespaidīgus tēlojumus itin visās. Nevaram iedomāties velniškīgāku Jago Verdi operā „Otello", pretstatā jāpiemin mierīgais, sirsnīgi līdzjūtīgais Volfrāms Vāgnera „Tanheizerā". Kā aktieris visās savās baritona vai bas-baritona partijās Kaktiņš bija neaizsniedzams, pats mazākais, šķietami nenozīmīgākais žests kļuva redzams, jūtams un pārdomājams. Te viņa māksla robežojās ar Šaļapina sniegumiem, kaut arī balss technikas un repertuāra ziņā katrs nāca no citas pasaules. Kaktiņa operas skatuves tēlos vadošais bija individuālitātes moments, dziļi pārdomāts. Nebija šaubu, ka katrā savā lomā viņš ilgi iedziļinājās, lasīja un pētīja vēsturiskās personības, tāpat teiku un fikciju psicholoģiskās situācijas.

Ādolfam Kaktiņam nebija augstas vai slavenas balss izglītības. Varbūt labi, ka nebija. Daudzas balsis aizgājušas bojā arī konservātoriju klasēs. Intuitīvi viņš izjuta savas Dieva dotās balss vērtību, iegūdams samērā niecīgu sākuma izglītību, pēc tam visu laiku sargādamies no citu iespaidiem. Bezgala riskants ceļš, taču dziedātājam jārēķinās arī ar savu laimi un, visu uz vienas kārts liekot, jāuzvar vai jāpazūd. Kaktiņš šinī ziņā uzvarēja, lai arī dažas kritikas ārzemju ceļojumos saskatīja viņa balsī zināmu skolu trūkumu. To nedzirdējām Latvijā, jo latviešu dvēseles dziļākajā būtībā liela pievilcība piemīt vienkāršas, nemākslotas balss dzidrumam un spēkam, bet operu pasaulē technikai mākai, izturībai, drāmatismam. No debesīm vien meistars nenokrīt, tas jāizkaļ arī siktā meklēšanas un paškritikas darbā. Te Kaktiņš sevi nesaudzēja, rezultātā pierādīdams, ka viņa vārds un tīra, augstvērtīga operas māksla ir viens un tas pats. Apzinīgā darbā un disciplīnā pats pieradis, viņš tādu prasīja arī no saviem draugiem, kollēgām un līdzgaitniekiem.

Samērā bieži Kaktiņa vārds parādījās Rīgas radiofona programmās, kamēr koncertos, izņemot valsts svinīgo aktu brīžos, parētāk. Vairāk viņu izlevās dzirdēt Latvijas okupācijas laikā. Dzīvi atmiņā viņa divi koncerti Baigā gada ziemā kopā ar Marisu Vētru. Drūmajā laikā, kad nakts nedeva miera, diena spirgtuma, pārpildītā konservatorijas koncerta audience saņēma cerību brīvības domai, latviešu nacionālās mūzikas dzīvībai. Vācu laikā Kaktiņa dziesmās klausījās arī lauku cilvēki, tāpat brīvības cīņu karaspēks — leģions. Prātā viņa vārdi 1941. gada jūlijā: „Esmu cilvēks un pie necilvēkiem man nebija ko darīt!" 1944. gada vasarā viņš izteica vēlēšanos pieteikties Latviešu leģonā. Šie pāris teikumi liecina, ka lielais dziedonis bija arī liels latviešu patriots. Arī vēlāk, svešumā, viņš kategoriski noraidīja katru pļēgurošanos ar t. s. „kultūras sakariem" vai „atgriešanos dzimtenē".

No dzejniekiem viņam tuvāka rada škita J. Akuraters. „Kalpa zēna vasaru" mīlēs katrs, kas saskrēdātām kājām un cietām rokām kopis latviešu zemi. Gan arī kāda cita gara aristokratija viņus cieši vienoja. Tā sēļu zemes labā spītība: nelūgt, neliekties, pašiem būt neatkarīgiem. Bet katra dziedoņa darbdiena ir ierobežota, arī Kaktiņš mūža saulrietā atcerējās jaunības mīlestību — teātri. Ar Anšlava Eglīša „Pēc kaut kā cēla nezināma" skatījām viņu arī Kanadā. Nelielā cienītāju pulciņā pēc izrādes viņš izjusti teica Akuratera dzejola vārdus par vakara mākoņiem, mīlu un aiziešanu. Tika spēlēts J. Kalniņa operas „Hamlets" fināls „Integer vitae", Marisam Vētram piebilstot, ka ar šīm skaņām būtu labi azmigt uz mūžu.

Bet kādā vīzijā lai skatām latviešu pirmo dziedoni? Kā viņu paturēsim atmiņā? Te pazib latviešu brīvības cīņu laiks, tēvzemes brīvības saule, tās noriets, okupāciju jūgs, svešums. Tā arī rodam atbildi. Kopā ar visu latviešu tautu Ādolfs Kaktiņš iznesa visus tās cīņu grūtumus, laimi un nelaimi, ievērodams un cienīdams latviešu kareivja un dzejnieka A. Pumpura vārdus:

Ko dziedāja sveši ļaudis,
to tu līdzi nedziedi.

Kā tāds viņš vienmēr būs pie mums. Dzīvi iesāka kā rokpelnis, bet paša spēkiem sasniedza augstāko brīvās Latvijas atzinību — Tēvzemes balvu. Lieksim galvas viņa piemiņai un mūžīgai dzīvodami latviešu mūzikā.

Imants Sakss

Ādolfs Kaktiņš (pa kreisi) un Mariss Vētra. Foto: JAK

Kārlis Upatnieks

DZEJAS DZIRKSTIS

OLĢERTA CAKARA DZEJOĻU KRĀJUMS „STIKLAM PIESLĪD UN ZŪD", ALFRĒDA KALNĀJA APGĀDS, 1965. G., 90 LPP.

Laba daļa lasītāju, kas interesējas par dzeju, modernajai dzejai pārmet, ka tā skanot kā proza, t. i., tajā neesot dzejas. Modernās dzejas apcerētāji dažkārt to aizstāv ar norādi, ka vārdu māksla vispār neesot šķirojama „prozā" un „dzejā", ka viss, ko šai mākslas nozarē darina, jāpieņem par dzeju. Ar to gan ir gribēts tikai noškirt cilvēka utilitāros darinājumus, kuļus viņš veic praktiskās dzīves nepieciešamībai, no tiem, ar kuriem saistās tīri garīgas intereses. Dzejas jēdzienu tad vispārina, un ar to rodas pārpratumi, kas izsauca pat polemiku laikrakstos pirms dažiem gadiem. Ja runā par dzeju, tad parasti domā dzejoļus resp. liriku, kas kā vielas, tā apdares ziņā ļoti atšķiras no pārējiem vārdu mākslas paveidiem. Bet domājot par tiem, izraisās mūžam neizdiskutējamie jautājumi par to, kas ir dzeja, kas proza, kas māksla vispār?

Uz šiem jautājumiem katrs apcerētājs, atkarā no viedokļa, dod savas atbildes, kas ir dažādas, bet nopietnām domātājam tās nav pretrunīgas un iespējams saskatīt kādu kopēju līniju, proti, māksla resp. dzejas būtība ir irracionāla, kas jaušama tikai pārdzīvojumā, ko nevar izteikt loģiskā domāšanā. Bet lai cik pamatots tāds apgalvojums, tas tomēr, no praktiskās puses, t. i., kā dzejnieks pats pieiet dzejai, satur sevī zināmas kļūmes iespējas. Dzejnieks var būt svēti pārliecināts, ka katrs viņa eksistences brīdis, ko viņš apliecina dzejoļa veidā, ar aranžētiem priekšstatiem un simboliem savu domu un pārdzīvojumu izteikšanai, satur kādu garīgu, dzejas būtībai raksturīgu jēgu. Par nožēlošanu, ne katrs publicētais dzejolis saskan ar to, kā tam vajadzētu būt, lai lasītājam nevajadzētu sev pārmest modernās dzejas „nesaprašanu". Ne katrai domai un pārdzīvojumam, lai diezcik spilgti un dziļi tas izjusts, tūlīt būs arī dzejas vērtība. Tas var gan apliecināt kādu dzejnieka eksistences garīgo momentu viņa cilvēciskās esmes robežās, bet ne vienmēr tas nozīmēs arī dzejas radīšanu; dzejas, kas ietiecas aizapziņas dziļumos un kas lasītājam liek iegrimt dzejnieka dotajā pārdzīvojumā. Labākā gadījumā tāda dzeja var būt kā dekoratīvs rotājums, var dot kaut ko no aistētiskā pārdzīvojuma, kas vienmēr paliek tikai apziņas līmeņa virspusē.

Šis ievads bija vajadzīgs, lai kaut daļēji daudzmaz konkrēti varētu tuvoties dzejas būtiskajam brīnumam. Tādu iespēju ir sagādājis Olģerts Cakars ar savu pirmo dzejoļu grāmatu „Stiklam pieslīd un zūd." Grāmatas tituls pavisam necils, nemodina ne mazākās aizdomas, ka aiz tā varētu slēpties skaista dzeja, kas liek pārdomāt un sevī grimt. Tituls skan pavisam „proziski" un pats par sevi nekā nepasaka. Tas paņemts no grāmatas pirmā dzejoļa, un dzejas būtiskais spēks atklājas visā īsā dzejolīša jēgā, kas izteikta tikpat „proziski":

FABRIKĀ

Aiz blāvā loga rūts
laikam snieg.
Bez trokšņa
bāli punkti
stiklam pieslīd
un zūd.

Dzejoļa dzejas jēga iedzirkstās, aptverot milzīgos kontrastus — fabrika un vārās maigās sniega pūkas; cilvēks modernā darba jūgā un nejūtīgā daba, kas „stiklam pieslīd un zūd." Fabrika — cilvēka gara spēju triumfa simbols pār dabu un reizē arī apzinātas dabas izjūtas zaudēšana. Divi īsos teikumos, kas neietver neviena kanoniska dzejas veidola, dzejnieks atklāj modernā cilvēka traģēdiju. Dabu viņš kalpina, bet neapzinās, ka tai pašā laikā ir arī tās vergs, kas tai noupurējis savas garīgās potences un zaudējis dabīgā darba jēgu. Par apzināto dabu viņam palikusi tikai kāda niecīga nojauta — „laikam snieg." „Blāvā loga rūts" — robežas simbols starp darbu un tā jēgu. Šo milzīgo kontrastu priekšstati, apziņā saduroties, šķiļ kādas vārdos neizsakāmas garīgas dzirkstis un izjūtā atmodina aizapziņā snaudošo mūsu esmes labāko daļu, atrauj no ikdienas jutekliskās varas un paver durvis uz kādu cildenāku pasauli. Tas nav aistētiskais pārdzīvojums vien, bet krietni kas vairāk, jo pievedis neizzināmā robežai, dievišķīgā gara noslēpumam, kas ir dzejas būtiskā daļa.

Tuvāk, kā autora dzejas raksturīgam piemēram, ieskatījāmies šai vienā dzejolī. Autors ir dzīves un cilvēka dvēseles norišu vērotājs un, ja tā varētu teikt, interprets, reizē prāta un sirds aspektā. Dzejoļi pēc atšķirīgiem tematiem sakopoti četrās daļās, bet kā kopējs pavediens tām cauri stiepjas jau pirmajā dzejolī minētais dvēseles duālisma motīvs, kas pamato gan lielās, gan neskaitāmās mazās traģēdijas. Tā ir filozofiska dzeja, kādā aspektā uztveram dzīves parādības un kā uz tām reaģējam, taču izteiksmes īpatais svaigums to tikami veldzē, no dotajiem priekšstatiem un domām rosinot zināmu atziņu pārdzīvojumu.

Pirmajā daļā, vērojot dzīves

(Nobeigums 8. lpp.)

Eduards Freimanis

TRIJOTNE

**Šai ķiršu un barviku laikā
Mēs atradām beidzot viens otru,
Jo ciemoties siliņos nāca
Ar dainām vasaras Dievs.**

**No tīreļa tvaika un gaismas
Mēs reibstam kā debesu dzīrēs;
Un ceļamies mākoņiem pāri,
Jo spārnus mums dāvājis Dievs.**

KULTŪRAS CHRONIKA

Mākslinieks Edgars Krūmiņš izpelnījies atzinīgas atsauksmes kanadiešu presē par savām dekorācijām Kavartas vasaras teātra uzvedumam Lindsejā, Ont., Aldo Benedetti komēdijai „Divi duči sārtu rožu". Toronto rīta laikraksts „Globe and Mail" piešķir E. Krūmiņam ne mazumu nopelnu lugas uzveduma sekmēs, jo patīkami vienkāršais skatuves ietērps pieļaujot aktieriem lielāko kustības brīvību.

Jaunā Bībele beidzot iznākusi Londonā, Britu un ārzemju bībeles biedrības izdevumā. Tulkošanas darbs modernā latviešu valodā ildzis 10 gadu, lielāko darba daļu veicot mūsu senebrēju valodas speciālistam prof. F. Treijam, palīdzot Dr. V. Bernhardam un māc. A. Mačulānam. Latviešu valodas redaktors bija nelaikis profesors E. Blese, korrektori — prāvesti B. Fedders, R. Mužiks un E. Rozītis. Bībele dabūjama pie latviešu ev. - lut. draudžu mācītājiem un Luteriešu grāmatnīcā The Fortress Londonā, Anglijā.

JĀNIS SARMA — SĀLEMAS ĶĒNIŅŠ

ROMĀNS

(78. turpinājums)

Batšebai nebija nekas zināms par Abijas Aruca meitas likteni, jo līdzīgi gadījumi notika diezgan bieži un tāpēc neviens par tiem sevišķi nedomāja un tos pārrunāja tikai tais vietās, kur tie notika. Līdz Sālemai tātad arī Šunēmai notikumi neatskanēja, tāpēc arī Abijas Aruca meitas liktenis šeit nevienam nebija zināms.

Kādu brīdi viņas abas sapratās tai veidā, kāds tās parasts šādās reizēs visas pasaules sievietēm — asarās. Bet kad tās bija aizskalojušas visu to, kas vārdos nebija pasakāms, abas nomierinājās un Batšeba uzmanīgi un sirsnīgi sāka sagatavot Abišagu tās nākamajiem pienākumiem pie vecā ķēniņa.

23

Kaut gan Šebas Bikrus dēla sacelšanās bija salauzta, viņš pats kritis un izraēls nomierināts, ķēniņam trūka tās apmierinājuma sajūtas, kādu varēja gaidīt. Viņš juta sevī slepenu, bet tomēr dziļu un mocošu, reizēm pat sāpīgu smagumu, kas it kā kāds slogs lieca lejup viņa plecus. Bija arī kāda grūti aptverama, bet tomēr ļoti labi sajūtama apvainojuma un nožēlas pilna nevarības apziņa par to, ka nebija spējis izaudzināt sev pēcnieku, kādu būtu gribējis. Nu to acīmredzot gribēja panākt Joābs. Joābs! Šis vīrs, kuru kāda nezināma liktenīga vara bija iebīdījusi ķēniņa dzīvē un kam viņam vajadzēja padoties. Ķēniņš nevarēja noliegt, ka Joābs ar savu dzelžaino uzņēmību, bezbailību un neatlaidību ne vienu vien reizi bija to glābis no bezizejas stāvokļa, nedomādams par savu dzīvību. Un vienmēr viņš to bija darījis ne sevis, bet ķēniņa labā, nekad neprasīdams sev par to atlīdzību. Un tomēr tas arvienu bija noticis tādā veidā, kas ķēniņam šķita netīkams un nepieņemams. Tāpēc viņa sirdī un domās arvienu palika kāda slepena sāpe, kāds nedzīstošs ievainojums. Tā tas bija arī šoreiz pēc Šebas Bikrus dēla sakāves. Šī nekrietnā un iedomīgā vīra dēļ Joābs bija pārvērtis drupās divas izraēļa pilsētas un nodevis moku pilnai nāvei nevien pilsētas aizstāvētājus kareivjus, bet arī sievietes un bērnus. Ķēniņš ne reizi vien bija redzējis savā priekšā kaudzi mirstošu karavīru, bet tie arvienu bija krituši cīņā vīrs pret vīru un to starpā nebija sakropļotu sieviešu un bērnu... Un nu, kā to rādīja pēdējie notikumi, Joābs, kā likās, apzinīgi un droši veidoja no Adonjas ķēniņa pēcnācēju un nākamo Sālemas valdnieku, jo nekādi citādi nebija izskaidrojams tas, ka viņš visur sev līdzi piesaistīja jauno Adonju. Bet vai nevarēja būt tā, ka viņš kādā liktens nebrīdī rīkosies ar Adonju tāpat, kā to bija darījis ar Absalomu? Jo bija taču tā, ka viņš pats toreiz bija pierunājis ķēniņu samierināties ar straujo Maakas dēlu. Bet vēlāk, kad ķēniņš bija lūdzis saudzēt dēla dzīvību, Joābs nepamirkšķinot ne aci, bija to nonāvējis. Pie tam tas nebija noticis cīņā, bet slepkavīgā veidā, izmantojot jaunekļa nevarību. Vai vispār šī mežonīgā rīcība deva ķēniņam ko labu? Un vai tā nesacēla pret viņu izraēļa ciltis?

Ķēniņa seja saviebās sāpju un pretīguma pilnā vaibstā. Bet, protams, to neviens neredzēja, varbūt pat nemaz neiedomājās un slēpa sevī pārliecību, ka Joābs rīkojies tā ar ķēniņa ziņu? Ķēniņš noslāpēja sevī vaidu, jo ienāca sardzes vīrs:

— Priekšnamā ir ķēniņiene Batšeba,— tas teica.

— Batšeba!... — ķēniņš uz mirkli aizvēra acis. Batšeba!... Šī sieva, kas gan vairs neko nedeva ķēniņa jūtām, bet ko viņš labprāt uzskatīja tās laipnā un pakļāvīgā rakstura dēļ. Tāda trūka lepnajām ķēniņmeitām Mikalei un Maakai un arī Aģitai. Viņa tāpēc bija tā, kas drīkstēja nākt ķēniņa namā arī neaicināta. Varbūt, ka viņas sirdī vēl slēpās kādas maiguma vai siltuma atliekas no senajām dienām? Varbūt viņa par to domāja ne kā par ķēniņu, bet kā par vecu un nevarīgu vīru?

Ķēniņš nopūtās. Ka Batšeba nāca Josafāta Aķilūda dēla sūtīta, to viņš nevarēja iedomāties.

— Lai Batšeba ienāk, — viņš klusā balsī teica.

Batšeba ienāca un nometās ķēniņa priekšā pie zemes. Viņai tas nenācās tik grūti kā ķēniņmeitām Mikalei un Maakai...

Batšeba vēl arvien bija patīkama izskata sieviete. Viņa nebija tik grezni tērpusies, kā to prasīja galma parašas, un nebija arī tik izšķērdīgi rīkojusies ar sevis izskaistināšanas līdzekļiem vai smaržvielām — jo tā ne pilēja tai no matiem, ne arī piesātināja apkārtni no drēbēs noslēptiem slepeniem avotiem.

Ķēniņš gurdi vērās pretī ienācējai. Jā, arī šī laipnā un mierīgā sieviete modināja ķēniņā drūmas atmiņas. Toreiz, kad tā jauna un neprātīga bija paklāvusies ķēniņam, viņš nedomāja par to, kādu cenu bija maksājis par šo pakļaušanos. Bet nu viņam bija jāatceras sava necilvēcīgā rīcība ar Batšebas vīru, krietno un cildeno virsnieku Ūriju. Vēl smagāk tas bija izjūtams tāpēc, ka savas kaislības pārņemts, viņš bija iesaistījis dēkā arī Joābu. Protams, Joābam tas nebija nekas! Jo kas gan bija viena cilvēka dzīvība, ja, to ziedojot, viņš varēja sagādāt ķēniņam prieku.!...

Ķēniņš viegli pieskārās pirkstu galiem Batšebas noliektajai galvai:

— Runā, Batšeba... — viņš aicināja.

— Lai ķēniņa dienām nepietrūkst saules gaismas!— Batšeba runāja, un ķēniņam ar labpatiku vajadzēja atzīt, ka Batšebas balss ir tikpat sirsnīga, kā bijusi kādreizējās dienās. Viņš lika tai piecelties un apsēsties sava krēsla pakājē.

— Lai mans kungs paciešas ar mani,— Batšeba runāja mierīgi, bet it kā ar mazu smaida pieskaņu balsī,— jo es esmu sieva un tāpēc mans prāts nav vīru prāts, bet ir viegls... — Bet vai tad, ak ķēniņ, gan nav tā, ka ziema pagājusi un laukā rodas puķes, bet vīna koks raisa jaunus pumpurus un tā zaros dzied putni? Kādēļ tad gan ķēniņš, mans kungs, negrib dzirdēt dziesmas un kādēļ tā degunam sveša mazo lauka puķu smarža-... Vai gan ķēniņam no kaut kā jābaidās, ja ap viņa krēslu stāv tik daudz spēcīgu ješuruna vīru un varoņu, kas visi kā viens pacels savus zobenus pret ķēniņa ienaidniekiem?...

Ķēniņš klausījās Batšebas dzejiskajos vārdos, kaut gan nesaprata, kurp īsti tie tieksies tālāk. Bet viņam patika Batšebas balss glāstošais un mierinātājs tonis un viņš ļāva tai runāt tālāk. Batšeba to arī darīja:

—Lai taču ķēniņš kaut reizi noiet savā dārzā aiz pils mūra, kur zied granātābeles, un lai apsēžas zem tām solā. Tad ķēniņš redzēs putnus, kas vij ābelēs savas ligzdas, un dzirdēs bites, kas dūc ābeļziedos... Varbūt par to ķēniņam būs prieks un viņa lūpām patiks smieties?...

Batšebas balss aicināja un vilināja, jo vēl arvienu bija vairāk sievietes nekā ķēniņienes balss. Ķēniņš mazliet skumji pasmaidīja — viņš tiešām tik sen, tik sen nebija vērojis pavasari savā dārzā...

Bet Batšebas balss vilināja tālāk:

Dārzā iegājis, ķēniņš varētu sēdēt ēnā zem vītoliem, bet dārza sargs viņam pasniegtu sudraba kausu, kurā jaukts vīns ar ābolu sulu... Tur būtu arī visādi gardi augļi, kas atspirdzinātu ķēniņa lūpas?...

(Turpinājums sekos)

Slēgsim sirdis saules lokā, lieli augsim Latvijai!

NEAIZMIRSTAMI BĒRNU SVĒTKI SAULAINĒ

Bērnu svētki Toronto latviešu Sv. Jāņa draudzes lauku īpašumā Saulainē sākās jau piektdienas vakarā ar filmu izrādi nometņotāju ēkas telpās, izrādot divas kultūrfilmas un pāris pasaku motīvos tvertu.

Sestdien vēl veica nepieciešamos priekšnesumu mēģinājumus. Vakarā notika ugunskurs, veltīts dzejnieka un pasaku meistara Kārļa Skalbes darbiem. Ar īsu uzrunu vakaru atklāja rakstniece L. Vītoliņa - Auzāne, aizdedzinot ugunskuru ar skalu (kas gan lāga negribēja degt), lai rarītu sajūtu par priekšnesumiem kā pie bijušo laiku gaismas avota. Dziesmas ar Skalbes tekstiem dziedāja baritons A. Vītols, bet aktrise Maija Gaiķe labā pasaku stila izjūtā stāstīja par kaķīša dzirnaviņām, īsti piemērotu mūsdienām, kad sāpes tiek apzinīgi radītas un vairotas. Varbūt, garo stāstījumu nebija viegli izteikt bez sufliera palīdzības, taču M. Gaiķe bez grūtībām tika pāri sīkām uzķeršanās klūmēm, izpelnoties sirsnīgus lielo un mazo klausītāju aplausus par pasaku un K. Skalbes dzejoļu deklamācijām. Pašu bērnu uzvedumā redzējām „Labuma meklētāju". Šķiet, ar labu gribu nebūtu bijis grūti panākt kaut jel mazu balss modulāciju paša „meklētāja" teksta izrunā. Par konsekventu latviešu valodas lietošanu balvu saņēma Vija Ūdenāne — vienīgā no lielā bērnu skaita. Ugunskuru beidzot, visi kopīgi nodziedāja „Tek saulīte". Priekšnesumus bija sagatavojis un vakara programmu vadīja māc. A. Lūsis.

Svētdienas rītā ciemos atbrauca autobuss ar Sidrabenes bērniem, kas kopā ar Saulaines draugiem un svētku viesiem devās pie kritušo varoņu pieminekļa uz dievkalpojumu. Svētrunā māc. A. Lūsis atcerējās ģeniālo vijolnieku Paganini, kas reiz tik ļoti iededzies spēlē, ka sarāvis visas stīgas, izņemot vienu, uz kuras tomēr meistarīgi pabeidzis koncertu. Arī mums dzīve dažreiz sarauj visas stīgas, bet ja paliek tikai viena — ticība Dievam, tad arī mēs varam spēli sekmīgi pabeigt līdz galam. Kritušajiem Latvijas brīvības cīnītājiem — leģionāriem, kuriem šis piemineklis celts, tāpat bija atlikusi tikai viena stīga — tēvzemes mīlestība un varonība, ar kuru tie paglāba vismaz mūs, brīvībā mītošos.

Bijušajā nometnes laukumā risinājās bērnu priekšnesumu daļa, kur apmeklētājus sveica transparentā rakstīts nometņotāju solījums: „Slēgsim sirdis saules lokā lieli augsim Latvijai." Oficiāli atklājot svētkus, bērnu un viesu pulku uzrunāja Saulaines pārvaldes pr-ks A. Dobelis, bet Sv. Jāņa draudzes priekšnieka vietn. O. Brenķis savā uzrunā atgādināja bērniem, ka viņu vecāki daudz uzupurējušies viņu labā, uzceļot nometņotāju ēku ar visām ērtībām un mājīgumu, sūtot viņus uz nometni, kur tie var stiprināt ne vien veselību, bet arī garīgos spēkus. Nometnes komandants J. Lūsis izteica pateicību nometņotāju vārdā tiem, kas tik daudz strādājuši un līdzekļus ziedojuši, lai izveidotu nometni, kāda tā tagad ir. Sidrabenes nometnes vadītājs J. Pālens atveda ciema kukuli — sidrabeniešu dāvātu pulksteni jaunajai Saulaines ēkai, liekot bērniem pie sirds augt par krietniem latviešiem, jo vecākiem par to būs prieks, un tādu viņi pelnījuši.

Programmu ievadīja bērnu koris, vadītājas Elgas Ozoliņas vadībā it koši, skanīgi un melodiski nodziedot „Strauja, strauja upe tecēj", „Skaista mana brāļa sēta" un „Es savai māmiņai." Mazie bērni veica dažus vingrojumus ar riņķīšiem, S. Leimaņa vadībā bērni izveidoja lielos burtos SAULAINE, tad sekoja daži zēnu vingrojumi, kurus arī bija sagatavojis S. Leimanis. Bet vēl vairāk skatītāji jūsmoja par lielāko meiteņu ritmoplastikas vingrojumiem, kurus bija iestudējusi Elga Ozoliņa, kas Toronto universitātē mācās fizisko audzināšanu. Tas bija bagātas izdomas, precīza un laba izpildījuma pilns sniegums! Orientālās mūzikas (iespējams, indiešu) pavadījuma tīrais atskaņojums ilgi paliks atmiņā.

Pēc īsa pārtraukuma visi ar nepacietību gatavojās „Gada tirgum Sprunguļmuižā", kas kā priekšnesums izrādījās klase par sevi — neredzēts, raibs, krāsains, pilns burzmas un dzīvības, kā jau gada tirgū. Šo pasakas dzejojumu autors A. Kronbergs sarakstījis, Latvijā, bet uzveduma vadītājs māc. A. Lūsis devis papildinājumu. Ievadrunī viņš arī nolasīja tekstu, iepazīstinot vispirms ar tirgus ļaudīm, — kādi jau tie ļaudis Sprunguļmuižā saradušies: ruksis, vilks, lāči, eži, āpsis, zaķi un liels bars peļu. Kā ruksis, tā nešpetnie vilki bija pārvērtušies par aplam laipniem tirgotājiem, kas piedāvāja desas, kliņģerus un citu garšīgu ēdmaņu. Kā jau tādā milzu drūzmā, kur viss sagaidāms, gadās, tāds blēdis kā āpsis sāk sirdzējiem piedāvāt tīru ūdeni kā labā rās zāles dažādām kaitēm, bet kad viss ūdens bija izpārdots, ieteica ruksim pret niezēšanu labi izkasīties. Par laimi tuvumā gadījās telefona stabs, kas rukša vainu saglāba, bet ne āpša ādu, kas dabūja labu mizojumu no sašutušajiem tirdzniekiem, kad blēdība atklājās. Tādas vārgas radības kā zaķi, kuriem daudzo ienaidnieku dēļ būtu jādzīvo kā brāļiem, uzsāka sīvu ķīviņu un kautiņu, un prātīgākajiem tirdziniekiem tikai ar pūlēm izdevās tos izšķirt.

Neticami, bet patiesi: raiti ritošā spēle ne reizes nebija samēģināta, bet — ko gan cilvēks lopiņiem īsā laikā arī varētu iedīdīt? Skaties tik' un stāsti, kā katrs izdarās! Bet arī tad netrūka mirdzošu acu, izstieptu kaklu un saspringdzinātas uzmanības. Pēc uzveduma tirgus padarīšanas turpinājās visiem pārējiem, skatītājiem un nometņotājiem ieplūstot pasaku valstī. Saulaines un Sprunguļmuižas bankā pret še nederīgajiem dolāriem varēja iemainīt jaukus un krāsainus grašus, — par zaļo papīra gabaliņu izsniedza veselus desmit, bet par pieciem grašiem jau varēja jo brangi saēsties un padzerties. Pie rukša dabūja kāpostus, pie raibās kazas — burkānus un citus zaļumus; pārdevai arī pilsētas mantas — burbuļūdeni, desas un tamlīdzīgas delikateses lielā izvēlē. Drosmīgie varēja cirkā šausmināties ar plēsīgiem zvēriem, bailīgākos sargs drošināja: „Nekā nav jāmaksā, ieeja pilnīgi par brīvu."

Tirgum piemērotas dekorācijas un gaumīgus uzrakstus bija pagatavojis Ontario mākslas skolas audzēknis Imants Gaiķis. Bērnus tautas dziesmu zināšanās pārbaudīja Biruta Senkēviča, katram sekmīgajam dāvinot grasi.

Negaisa mākoņiem savelkoties visās debess malās un pērkonam draudīgi ducinot, peldēšanas sacensību dalībnieki devās uz upi, kur trijotne pēc trijotnes metās ūdenī un, vecāku un draugu kliedzienu mudināti, atstāja aiz sevis baltas putu šļakatas. A. Čivželis vairākos gadījumos pareizi noteica uzvarētāju, kad citiem tas nebija skaidrs, — laikam, taču citos sacīkšu laukumos ieguvis asu vanaga skatienu. Lietus uz īsu brīdi nobiedēja tikai skatītājus, kas laidās mukt uz savām mašīnām, lai tad nokaunējušies atgrieztos. Peldēšanā pēc punktiem Saulaine uzvarēja Sidrabenes draugus. Toties drīz sekojošajā volejbola sacensībā acīm redzami pārāki bija un pelnīti uzvarēja Sidrabene. Bet — vai tad no uzvaras vien veselību gūst?

Kā uzveduma tā arī citu priekšnesumu sagatavošanā bez jau minētajiem daudz bija piestrādājuši H. Gaiķis, Pukītis, S. Leimanis un daudzi, daudzi citi — vecāki, audzinātāji un vadītāji. Jānožēlo, ka pirmdienas ilgstošais lietus neļāva pabeigt vispār paredzēto svētku programmu.

Nometnotāju priekam kā sestdienas, tā svētdienas vakarā bija balle. Pēdējā mitrā un pavēsā laika dēļ notika bērnu ēkas pamatstāvā. Tajā redzēja dažu labu dzīvā izdomā gatavotu masku.

J. U.

Saulaines bērnu svētku ugunskura vakarā aktrise Maija Gaiķe stāsta pasaku par kaķīša dzirnaviņām. Foto: JAK

Pie rukšā stendā Sprunguļmuižas gada tirgū Saulainē. Foto: JAK

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicos visiem, kas mani bija atcerējušies 60. dzimšanas dienā ar negaidīti izšķērdīgiem vēlējumiem vārdos, rakstos un dāvanās.

Vilis Hazners

Draugiem un manas mākslas cienītājiem sirsnīgs paldies par laipniem novēlējumiem un sveicieniem, kurus saņēmu kuplā skaitā manos 75 g. šūpļa svētkos!

Nujorkā, 1965. g. jūlijā — Gleznotājs Jānis Cielava

Kas par tirgu!

Svētdiena, 2. augusts, paliks dažam labam patīkamā atmiņā kā īpata, skaista diena, kaut bija piemākusies, ar pērkona dārdiem pusdienas laikā un sauli pavakarē. Saulainē, Toronto Sv. Jāņa draudzes lauku īpašumā, šajā svētdienā notika bērnu svētki, un tomēr gribas teikt: tie nebija tikai svētki bērniem, tie bija visas Saulaines svētki!

Diena sākās ar zvana skaņām — īsta zvana, kas stāv Saulaines kalnā netālu no pieminekļa, pie kura māc. A. Lūsis vadīja svētbrīdi. Cik tā tomēr skaista tradicija, ka savus bērnu svētkus sākam ar svētbrīdi, ka ejam kopīgi Dievu lūgt! Šiem kopējiem brīžiem, kad organizēti ierodas nometnotāji, viņu audzināšanā ir milzīga nozīme. Tas nekas, ka šis un tas paslīd bērnu ausīm garām vai paliek nesaprasts, — kaut kas iekrīt ikviena sirdī, lielā un mazā. Paliek mirkļa pārdzīvojums, svinīgums, kāds piemērs, kāda apņemšanās, kāda pārdoma.

Un tad Saulaines un ciemiņu — Sidrabenes bērni pār pļavu soļoja rokās turēdami Latvijas karodziņus. Liels pulks bērnu! Vai dažu labu reizi neesam nopukojušies vai apskaitušies par viņu palaidnībām, nepaklausību un draiskulību? Un tomēr — ir kaut kas, ko mīlam šajos bērnos, visos! Viņi ir mūsu, latviešu bērni, viņi reiz būs latviešu kultūras tālāknesēji un veidotāji, varbūt — Latvijas atbrīvotāji. Šajās vasaras dienās jādomā par Aleksandra Čaka dzejoļiem, viņa „Mūžības skartiem", kuros apdziedāti mūsu strēlnieki, tādi paši draiskuļi — Rīgas pašpuikas, kas tomēr bija tie, kuri savas dzīvības nesaudzēja par tautas brīvību.

Sv. Jāņa draudzes priekšnieka vietn. O. Brenķa uzruna svētku programmas atklāšanā, (varbūt, šim gadījumam mazliet par garu) nāca no sirds un gāja pie sirds. Arī bērniem. Viņi saprata, ka vienmēr, kaut arī lieli izaugušu, paliks latviešu bērni. Sidrabenes nometnes vadītājs J. Pālens pasniedza Saulainei ciema kukuli jaunajai mājai. Tas bija simbolisks un lietišķs. — pulkstenis.

Patīka vērot abu nometņu sirsnīgo draudzību. Tā nav tikai vārdi, — tā pastāv!. Tie visi ir mūsu bērni, vienalga, vai viņi nometņo Saulainē vai Sidrabenē; viņus audzina tam pašam mērķim ar tādu pašu mīlestību, pašaizliedzību un nopietnību. Patīka arī Saulaines jaunais komandants un viņa teiktie vārdi. Es domāju, ka ikvienam bija silti ap sirdi, redzot, kā mūsu nometnēs izaug to vadītāji, vecās paaudzes sāktā darba turpinātāji. Tas sakāms arī par abiem Saulaines vadītājiem — komandantu Jāni Lūsi un Elgu Ozoliņu. Nav sen, kad viņi paši vēl kā bērni skraidīja pa Saulaini... Nu abi jau studenti, kas ar lielu mīlestību, patiesu centību veic savus vadītāju pienākumus. Svētku rīkošanā un vadības darbos abiem jaunajiem daudz palīdzēja LNAK izglītības nozares un Saulaines padomes sekretārs J. Mežaks, tāpat skautu vadītājs S. Leimanis. Ar patiesu atzinību varējām novērtēt šo kopējo darbu precīzi izkārtotajā svētku norisē, nometnes bērnu disciplinētībā un labi sagatavotajos priekšnesumos — koņa dziesmās, tautas dejās, lielo un mazo vingrojumos.

Bet tad sekoja kaut kas sevišķs! Pāri visai Saulainei skanēja saucieni: „Sanāk, sanāk skatīties, drīz gada tirgus iesāksies,!" Kas par tirgu?

Jā, kas par tirgu! Ai, kā tas izsmīdināja un pārsteidza visus, šis lieliskais tirgus! Māc. A. Lūsis lasīja skaisto pasaku pantos „Sprunguļmuižas gada tirgus", un Saulaines pagalmā, kur jau sestdien čakli ļaudis sacēla tirgus būdas ar zīmētiem kriņģeļiem, desām, saldumu podiņiem un pilsētas mantām, ieradās tirdzinieki — dažādi dzīvnieki. Lasītā pasaka veidojās interesantās ainās: tur lācis, tur vilks savas preces lielī: „Visas mantas, ko tik prasi, vairāk nemaksā par grasi." Tur peļu tēvs ar garā astē lielu bērnu pulku, šplīnīga pilsētas pele; tur kaķis un ezis, kurmis ar burvju dzērienu; tur stārķis, aita, āzis, kaza, ruksis un kārtībnieks sesks, kas rāmi staigāja (gan dažs labs mazāks skatītājs itin nopietni muka) un šad tad atjautīgi pašļāca vijolīšu smaržu. Tā kaut kas varēja notikt tikai Sprunguļmuižā!

Raibās ainās veidojās gada tirgus epizodi. Pārsteidza gan lielo, gan mazo spēja iejusties dažādos dzīvnieku lomās. Tēlotāju pulks patiešām bija liels, un par atjautīgiem kostīmiem atzinība pienākas L. Lūsei, A. Kursei un visām viņu palīdzēm un palīgiem.

Īsta tirgus kņada radās, kad par tirdziniekiem kļuva visi bērni. Viņi varēja pirkties par grašiem, kurus savukārt varēja nopelnīt, teicot tautas dziesmas, lēcot maisā, metot bumbas vai staigājot pa pēdām. Naudu varēja arī iemainīt Sprunguļmuižas bankā un par grašiem pirkt itin derīgas lietas — burkānus, kāpostus, bietes, gurķus, desas, kriņģeļus, saldumus, burtnīcas, zīmuļus, krāsojamās grāmatiņas un pat „Mazputniņu" (kā šīs lietas noderēja bērniem lietainajā pirmdienā, kad pajuka sporta svētki!). Kas par tirgu! Tā vien gribējās izsaukties, vērojot mazo tirdzinieku satraukumu, un viņi paši teica: „Tas tik' bija tirgus!" To izpirka itin ātri, tad draudzīgi kopā pastaigājās zaķis ar vilku, pelīte ar kaķi, pārdevēji ar pircējiem, — visi apmierināti un priecīgi.

Bet nākamgada nometņotājiem gan būs dūšīgi jāstrādā, lai bērnu svētki paliktu tikpat jauki un interesanti, kādi bija šogad Saulainē!

Indra Gubiņa

Tūlīt blēdīgajam āpsim Sprunguļmuižas gada tirgū Saulainē klāsies bēdīgi... Foto: JAK

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā

491 College St., Toronto 4,
LATVIEŠU NAMĀ,
tel. 924 - 2775,

no pirmd. līdz piektd. no plkst. 12—8 vak.

Kreditsabiedrības aktīvs uz 1965. g. 30. jūniju bija $1,235,600.00.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
rakstu darbu birojs
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

TORONTO ZIŅAS

● Kanadas vanadžu priekšniece Monika Jonāne, kura pirms vairākām nedēļām Toronto Sv. Jāzepa slimnīcā pārcieta smagu operāciju, pamazām atveseļojas un 28. jūlijā atlaista uz mājām. kur atveseļošanos nāksies turpināt vēl ilgāku laiku. Enerģiskā vanadžu darbiniece tomēr nav zaudējusi možo garu un pēc veselības atgūšanas cer atkal ar pilnu sparu nodoties sabiedrisko pasākumu sekmēšanai. Arī laikraksta „Latvija Amerikā" ilggadīgais metieris A. Vestfāls tiktāl atspirdzis, ka 29. jūlijā varēja atstāt slimnīcu, bet arī viņa pilnīga atveseļošanās vēl prasīs ilgāku laiku. O.K.

● Liekas, ka Saulaines bērnu vasaras nometnes tālākais dalībnieks bija 14 gadu vecais Ēriks Pencis no Kolorado Springas ASV, — nelaiķa kapt. Ādolfa Penča, kas mira pērnā augustā, jaunākais dēls. Viņu braucienā uz Kanadu pavadīja māte Elvīra Pence, kas Toronto ciemojās pie nelaiķa kapt. J. Purmaļa ģimenes. Piezīmējams, ka Penču ģimene svētīta 5 brašiem dēliem, no kuriem vecākajam — Gunāram jau 30 gadu. Brālis Arnolds ir virsleitnants amerikāņu gaisa spēkos, kuros pilda navigātora pienākumus un piedalās cīņās Vietnamā. Vidējais brālis Sigurds ir architektūras students. O. K.

● DV Toronto nodaļas gadskārtējās šaušanas sacīkstes notiek šodien, 7. augustā, plkst. 2 pēcpusdienā mednieku un makšķernieku lauku īpašumā Bērzainē. Sacensības paredzētas vispārējā, dāmu un jaunatnes klasē, pēdējo dalot divās grupās — līdz 15 gadu vecajiem un 15—18 gadu vecajiem. Treniņiem šautuve pieejama jau no plkst. 11 priekšpusdienā.

● Latviešu kreditsabiedrības bilance jūn. sasniegusi 1.235.607,79 dol., kas ir par 223.905,40 vairāk nekā gadu iepriekš. Tai pašā laikā par 200 — no 1582 uz 1781. Kreditsabiedrības ienākumi jūnijā bijuši 6.049,03, bet izdevumi 5.906,91, dodot peļņu 142,12 dol. apmērā.

● Skautu jendas priekšnieks A. Budrēvics apstiprinājis 19. Tērvetes skautu vienībā par vadītāju vietniekiem un mazskautu pulciņa vecākā palīgiem Jāni Priedkalnu un Anitu Grantiņu. Jendas priekšnieka vēlēšanas turpmākam darbības posmam aicināts izkārtot E. Ozols, kas jendā pilda revīzijas komisijas priekšsēža pienākumus.

● Latviešu katoļu draudzes lauku īpašumā Mežciemā 31. jūlijā beidzās divu nedēļu ilga bērnu nometne, kuru vadīja dāmu komitejas priekšniece Marija Leja un Lilija Rudāne. Nometnes bērni bija izvietoti ģimenēs, kas vasaras brīvdienas pavada Mežciemā, bet tiešos nometnes izdevumus sedza lauku īpašuma pārvalde. Bērni katru dienu divu stundu ilgās nodarbībās mācījās Latvijas vēsturi, ģeogrāfiju un gatavojās dažādiem uzvedumiem, bet galvenais nometnes nolūks bija latviešu valodas kopšana. Nometnē iegūto māku bērni rādīja Mežciema bērnu svētkos, demonstrējot labi sagatavotus vingrojumus, baleta priekšnesumus Intas Lejas vadībā un tautas dziesmas „Kur tu teci gailīti" aranžējumu, kurā galveno lomu — gailīti spēlēja 5 gadus vecais Ričards Upenieks, tautu meitu — Larisa Stikute un tautu dēlu — Adrians Niedra. Savas zināšanas un veiksmi bērni varēja parādīt iekārtotos stendos „Pazīsti Latviju" L. Rudānes vadībā, zīmēšanas stendā A. Mukta vadībā jaunie „mākslinieki" parādīja itin teicamu veiksmi gan Mežciema skatos, gan citos izdomātos tēlojumos. Zināmu jautrību sagādāja Intas Lejas un Ilzes Ekšteinas sagatavotās sacensības lēkšanā maisā, kā arī skriešanas sacensības A. Gertmaņa vadībā. Par centīgāko nometnes apmeklēšanu apbalvoja R. Upenieku, bet par latviskāko stāju Ilzi Ekšteini.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

LASĪTĀJU vēstules

KO NOZĪMĒ „CEZŪRA"?

„Latvija Amerikā" š. g. 47. numurā Paula Grīnberga rakstā „14. jūnija pārdomas" pāris vietās minēts vārds „cezūra": ... kas mūsu tautas vēsturē ienesa cezūru, ... līdz nāca 14. jūnija cezūra.

Ko šis vārds apzīmē? Līdz šim šāds vārds latviešu literārajā valodā nebija sastopams, arī latviešu enciklopēdijā tāds vārds nav atrodams. Ļoti vēlams, pat nepieciešams šādiem jaunvārdiem blakus dot tiem latvisku nozīmes paskaidrojumu.

P. Šs.

Redakcijas piezīme: Latviešu enciklopēdijā veltīgi meklēt svešvārdus, jo to nozīmi izskaidro latviešu svešvārdu vārdnīca, to rakstību rāda arī pareizrakstības vārdnīca. Tā Ed. Ozoliņa sakārtotajā un J. Endzelīna rediģētajā „Svešvārdu vārdnīcā" teikts, ka „**cezūra" ir pauze dzejas ritmā. Tātad — P. Grīnberga rakstā ar šo vārdu saprotams pārtraukums kādā norisē.**

UNGĀRU VĀRDU RAKSTĪBA

Ir lasīts, ka latvietes — ungāru sievas — brīnās par lielām kļūdām ungāru apzīmējumiem latviešu rakstos. Laiks tiešām progresēt arī šinī virzienā, kad abas tautas pieder pie komūnistu apspiestajām un cīņa par brīvību ir kopēja. Jāpriecājas, ka „Latvija Amerikā" pareizi apzīmē ungāru tagadējo redzamāko politisko personu, proti — mēs lasījām — Janošs Kadars. Šim vārdam ir arī sava nozīme: Janošs ir mūsu Jānis, kādār — mucenieks. Ungāri sevi dēvē par maģāriem, to derētu, varbūt, ievērot, un viņus ungāru vietā saukt par maģāriem.

M. J.

NEPIECIEŠAMS PASKAIDROJUMS

Dzirdēti iebildumi, ka Latviešu nama telpas Toronto izīrētas it kā tādēļ, ka skola vilcinājusies vai nebijusi skaidrībā par to, vai nāks namā jeb nē.

Skola bija pirmā, kas sāka vākt līdzekļus telpu, resp. nama iegādei jau 1958. gadā; skolas padomes ierosmē 1961. gadā sapulcējās arī Toronto lielāko organizāciju vadītāji, lai atsāktu domu par kopēja nama iegādi. Skolas telpu fonds nama iepirkšanai iemaksāja visus savus savāktos līdzekļus — 14.300 dol. Šī gada maijā skolai kopā ar tai novēlētajām akcijām, pēc Latviešu nama kasieŗa uzdotajiem datiem, bija 23.600 dol.

Skola uz telpām gaidīja no brīža, kad namu nopirka. Nama telpas tika pārbūvētas, skola tajās nevarēja iekārtoties. Nama valde skolai telpas ar rakstu bija noteikti apsolījusi pērnā sept.. Sakarā ar to, skolas vadība apsolīja telpas atbrīvot Sv. Andreja un igauņu draudzes baznīcā un izziņoja arī laikrakstos, ka mācības 1964./65. gadā notiks Latviešu namā. Dažas nedēļas pirms skolas darba sākuma noskaidrojās, ka tas tomēr nebūs iespējams, jo nav pabeigta nepieciešamā nama pārbūve un vienā zālē pat vēl izlauzta grīda. Latviešu namā skolēni pulcējās tikai pirmajā skolas dienā, kad arī paziņoja, ka mācības tomēr turpināsies Sv. Andreja baznīcas telpās, kamēr namā pabeigs nepieciešamos remontus.

Namā varējām apmesties pavasarī, kur mācījāmies 4 sestdienas un sarīkojām izlaiduma aktu. No paredzētajām 8 klasēm tad mācījās vairs tikai 6, jo abām 8. klasēm bija sākušies pārbaudījuši, kas notika pēcpusdienā. Tātad, varējām iztikt ar mazāku telpu skaitu nekā bija paredzēts.

Latviešu namu pērkot, skolai bija solīts bez pašreizējām vēl 3 telpas otrā stāvā ar trim logiem. Tur bija domātas 3 klasēm telpas, kuras nama vadība vēlāk izīrēja. Reizē ar to skolai nepieciešamo telpu skaits samazinājās.

Domu par telpu īrēšanu no Kanadas skolu valdes pārrunāja tikai šī pavasara padomes sēdē, ievērojot grūtības un nemierīgo skolas darbu Latviešu nama telpās. Neskatoties uz neērtībām un

Ošavas tautību f... indiāņiem.

LASĪTĀJU vēstules

KO NOZĪMĒ „CEZŪRA"?

„Latvija Amerikā" š. g. 47. numurā Paula Grīnberga rakstā „14. jūnija pārdomas" pāris vietās minēts vārds „cezūra": ... kas mūsu tautas vēsturē ienesa cezūru, ... līdz nāca 14. jūnija cezūra.

Ko šis vārds apzīmē? Līdz šim šāds vārds latviešu literārajā valodā nebija sastopams, arī latviešu enciklopēdijā tāds vārds nav atrodams. Ļoti vēlams, pat nepieciešams šādiem jaunvārdiem blakus dot tiem latvisku nozīmes paskaidrojumu.

P. Šs.

Redakcijas piezīme: Latviešu enciklopēdijā veltīgi meklēt svešvārdus, jo to nozīmi izskaidro latviešu svešvārdu vārdnīca, to rakstību rāda arī pareizrakstības vārdnīca. Tā Ed. Ozoliņa sakārtotajā un J. Endzelīna rediģētajā „Svešvārdu vārdnīcā" teikts, ka „cezūra" ir pauze dzejas ritmā. Tātad — P. Grīnberga rakstā ar šo vārdu saprotams pārtraukums kādā norisē.

UNGĀRU VĀRDU RAKSTĪBA

Ir lasīts, ka latvietes — ungāru sievas — brīnās par lielām kļūdām ungāru apzīmējumiem latviešu rakstos. Laiks tiešām progresēt arī šinī virzienā, kad abas tautas pieder pie komūnistu apspiestajām un cīņa par brīvību ir kopēja. Jāpriecājas, ka „Latvija Amerikā" pareizi apzīmē ungāru tagadējo redzamāko politisko personu, proti — mēs lasījām — Janošs Kadars. Šim vārdam ir arī sava nozīme: Janošs ir mūsu Jānis, kādār — mucenieks. Ungāri sevi dēvē par magāriem, to derētu, varbūt, ievērot, un viņus ungāru vietā saukt par magāriem.

M. J.

NEPIECIEŠAMS PASKAIDROJUMS

Dzirdēti iebildumi, ka Latviešu nama telpas Toronto izīrētas it kā tādēļ, ka skola vilcinājusies vai nebijusi skaidrībā par to, vai nāks namā jeb nē.

Skola bija pirmā, kas sāka vākt līdzekļus telpu, resp. nama iegādei jau 1958. gadā; skolas padomes ierosmē 1961. gadā sapulcējās arī Toronto lielāko organizāciju vadītāji, lai atsāktu domu par kopēja nama iegādi. Skolas telpu fonds nama iepirkšanai iemaksāja visus savus savāktos līdzekļus — 14.300 dol. Šī gada maijā skolai kopā ar tai novēlētajām akcijām, pēc Latviešu nama kasiera uzdotajiem datiem, bija 23.600 dol.

Skola uz telpām gaidīja no brīža, kad namu nopirka. Nama telpas tika pārbūvētas, skola tajās nevarēja iekārtoties. Nama valde skolai telpas ar rakstu bijanoteikti apsolījusi pērnā sept.. Sakarā ar to, skolas vadība apsolīja telpas atbrīvot Sv. Andreja un igauņu draudzes baznīcā un izziņoja arī laikrakstos, ka mācības 1964./65. gadā notiks Latviešu namā. Dažas nedēļas pirms skolas darba sākuma noskaidrojās, ka tas tomēr nebūs iespējams, jo nav pabeigta nepieciešamā nama pārbūve un vienā zālē pat vēl izlauzta grīda. Latviešu namā skolēni pulcējās tikai pirmajā skolas dienā, kad arī paziņoja, ka mācības tomēr turpināsies Sv. Andreja baznīcas telpās, kamēr namā pabeigs nepieciešamos remontus.

Namā varējām apmesties pavasarī, kur mācījāmies 4 sestdienas un sarīkojām izlaiduma aktu. No paredzētajām 8 klasēm tad mācījās vairs tikai 6, jo abām 8. klasēm bija sākušies pārbaudījuši, kas notika pēcpusdienā. Tātad, varējām iztikt ar mazāku telpu skaitu nekā bija paredzēts.

Latviešu namu pērkot, skolai bija solīts bez pašreizējām vēl 3 telpas otrā stāvā ar trim logiem. Tur bija domātas 3 klasēm telpas, kuras nama vadība vēlāk izīrēja. Reizē ar to skolai nepieciešamo telpu skaits samazinājās.

Domu par telpu īrēšanu no Kanadas skolu valdes pārrunāja tikai šī pavasara padomes sēdē, ievērojot grūtības un nemierīgo skolas darbu Latviešu nama telpās. Neskatoties uz neērtībām un to, ka šogad vēl lielāks klašu skaits strādās Centrālās YMCAs telpās nekā var strādāt telpu šaurības dēļ Latviešu namā, skolas padome pēc ļoti daudz pārdomām un pārrunām un pēc Latviešu nama pilnvaroto pārstāvju apsolījuma, ka skolas darbs netiks traucēts, nolēma ar vecākajām klasēm arī nākošajā, t. i. 1965./66. mācības gadā strādāt Latviešu namā.

Esam pārliecināti, ka pienāks laiks, kad mūsu skolēni atkal reiz visi kopā vienā nedalītā saimē varēs pulcēties rīta lūgšanā, darbā un atpūtas stundās, ne kā pabērni katrs savās telpās, kurus atminās tikai tad, kad pārējie ir apmierināti.

Domājam, ka visai latvešu sabiedrībai beidzot būtu jāsaprot un jāgādā, lai mums būtu pietiekoši līdzekļu Latviešu namam un skolas telpu jautājums nebūtu atkarīgs no nama uzturēšanai nepieciešamo līdzekļu sagādes.

A. Martinsone
TLB skolas padomes priekšsēde

Z. Jaunkalns
TLB skolu vecāku padomes priekšsēdis

A. Gribusts
TLB valdes priekšsēdis

Ošavas tautību festivāla laikā latvietes M. Vosvernoka, M. Jankovska un E. Dzeguze sarunājas ar indiāņiem. Foto: JAK

Diždancis aktīvs arī vasarā

Pavisam klusi un bez ārēja spožuma, bez svinībām, apsveikumiem un garām runām Toronto latviešu biedrības tautas deju kopa Diždancis aizvadīja savu dibināšanas dienu.

Diždancis nodibinājās 1948. gadā F. Aigara vadībā, jau tai pašā gadā pirmoreiz piedaloties Kanadas nacionālās izstādes uzvedumā un demonstrējot kanadiešiem latviešu tautas dejas, ko jo bieži turpina arī tagad. 1958. gadā Diždanča vadību pārņēma V. Ādlers, bet kopš 1960. gada deju kopu vada Z. Miezītis.

Aizvadītajos gados Diždancis ar latviešu tautas dejām piedalījies neskaitāmos kanadiešu un amerikāņu sarīkojumos, nekad neiztrūkstot arī latviešu lielsarīkojumos šai kontinentā, bet sniedzis tāpat pilnu vai daļēju programmu mazākos atsevišķu organizāciju sarīkojumos. Par savu sniegumu deju kopa ieguvusi daudzas vērtīgas balvas un atzinības rakstus, cildināta kontinenta lielos preses izdevumos. Tieši aizvadītajā darba gadā kopas veikums un panākumi bijuši sevišķi diženi un raženi. Daudz laika, pūļu un darba ziedots Diždancīša (mazo zēnu un meiteņu grupas) apmācīšanai un tautā vešanai. Nesenajos Kanadas latviešu dziesmu svētkos kopas dalībnieki un vadība veica daudz, lai svētki labi izdotos. Tautas deju sacensībā Diždancis izpelnījās 1. vietu, dziesmu svētku laikā iznāca arī kopas izdotais kapitāldarbs „Novadu tērpi". Diždanča dalībnieki sekmīgi darbojas arī TLB valdē, dāmu komitejā, skautu un gaidu organizācijās u. c. Uzņemtos sabiedriskos pienākumus visi pilda ar godа prātu, centību un apziņu, ka kalpo latviešu lietai. Daudzi arī studē vai sekmīgi jau beiguši universitātes, tā, piemēram, šogad Juris Āpše (ar zelta medaļu), A. Semenovs, A. Anšmits u. c. Ar atzinību jāapbrīno šie jaunās paaudzes latvieši, kas prot visam atlicināt laiku, nežēlojot līdzekļus un neprasot, kas par to būs.

Gadi ir gājuši un daudzi vēl ies, ir mainījušies dejotāji un dejotājas, arī vadība, bet arvien nāk jauni vietā, kas iesākto darbu turpina un turpinās. Viena no vecākajām aktīvajām dejotājām ir Solveiga Vītola - Miezīte, kura jau vairāk par 10 gadiem dejo Diždancī, bet domā vēl palikt aktīva daudzus gadus, kamēr viņas meita varēs stāties vietā. Patīkami atzīt, ka Diždanča dalībnieki pieturas pie mudes „Pulcēšimies, priecāsimies, precēsimies" un par saviem mūža draugiem patiešām izvēlas latviešus. Tā šogad tautās izgājušas un latviešu mūža draugus izaudzējušas Silvija Zeltiņa un Rita Šuriņa, dažas citas, cik zināms, uz iziešanu tautās pošas, to pašu domā kāds no Toronto „lāčisiem".

Īstas atpūtas un pārtraukuma Diždancim un Diždancīša darbībā nav arī tagad, vasaras mēnešos. Vienmēr kaut kas jādara, jāpiedalās gan latviešu, gan citu tautu sarīkojumos, jāliek atskanēt latviešu valodai, darbos jāpiecina latvisko un jādaudzina Latvijas vārds. Tā pēc nesenās debijas gadskārtējā Ošavas tautību festivālā, Diždancis rādīja savu māku Toronto pilsētas iedzīvotājiem pie pilsētas valdes jaunā namā Toronto pilsētas rīkotajos visu tautību priekšnesumos, kas pašreiz notiek katru ceturtdienu plkst. 8 vakarā. Diždancis tiks piedalījies arī Toronto pilsētas parku un atpūtas komisijas rīkotajos svētdienas visu tautību priekšnesumos Centra salipā, bet tāpat notiek katru svētdienu plkst. 3 pēcpusdienā. Nākošā Diždanča uzstāšanās paredzēta Kanadas nacionālās izstādes nobeiguma dienā Grand Stand skatuvē visu tautību uzvedumā „Canadian National Builders „65".

Kas izkārtoja Diždanča uzstāšanos tautību festivālā, par to kādu laikraksti tiks mūs lasāms? Doma par visu tautību festivālu radās pirms diviem gadiem kādas valdības ievēlies dalās vadītājām ierosmē. Uz viņas aicinājumu atsaucās daudzu tautību pārstāvji, un nesen aizvadītajā šī gada festivālā piedalījās poļi, angļi, velsieši, grieķi, ukraiņi, skoti, vācieši, itālieši un protams, arī latvieši. Nākošais festivāls notiks nākamā gada 1. jūlijā, plašāks par līdzšinējiem, bet pēc tam visplašākais sakarā ar Kanadas simtgadi.

Šī gada festivālā Ošavā latviešu stends, kurā bez citā rādīja latviskas rotaslietas un demonstrēja krāsu diapozitīvus latviešu tautas tērpus, izpelnījās dzīvu apmeklētāju interesi. J. Vītols interesentiem rādīja, kā kal rotas lietas, attiecīgus paskaidrojumus sniedzot Dagnijai un Alvaram Stašķo. Daudzi apmeklētāji vēlējās pirkt rotas lietas savā īpašumā, bet viņiem nācās apmierināties ar solījumu vērsties latviešu Ziemsvētku tirdziņus, kur viņi tādas varēs iegādājams. Arī ar šī stenda iekārtošanu dots cittautiešiem pārskats par latviešu un Latviju, celta godā latviešu etnogrāfiskā māksla, tautas tērpi, rotas un dejas. Atliek vienīgi cerēt, ka nākošajā festivālā latvieši piedalīsies kuplākā skaitā, ka bez Diždanča un Dainas kopa piedalīsies arī citi.

Krusttēvs

DV NORANDAS NODAĻAI 15 GADU

Sākoties plašākai ieceļošanai no Vācijas, Kvebekas kalnraktuvju pilsētiņā Norandā un tās tuvākajā apkārtnē 1950. gadā mājvietu bija atraduši ap 350 latviešu, kas ar maz izņēmumiem strādāja raktuvēs. Viņu vairums bija bij. leģionāri, kādēļ jau 1949. gada beigu pusē radās pirmie mēģinājumi DV nodaļas noorganizēšanā, sevišķi rosīgs šai ziņā bija kapt. Fr. Konrads. 1950. gada jūnijā Norandā ieradās pašreizējais Kanadas DV valdes kultūras daļas vad. O. Kļavenieks un ciešā sadarbībā ar pārējiem domu biedriem ievadīja priekšdarbus nodaļas darbības uzsākšanai. Ierosinājums guva atsaucību, un jau 5 nedēļas pēc tam, kad Toronto bija nodibinājusies pirmā DV nodaļa Kanadā, Norandā 6. augustā sanāca 28 iniciātori un radīja otru Kanadas DV saimi, pagaidu valdē ievēlot Fr. Konradu (pr-dis), T. Puisānu (vēlāk I. Dālbergs), O. Kļavenieku, R. Gravu un J. Strautmani. Pēc nodaļas apstiprinājuma saņemšanas un sakaru uzņemšanas ar pārējiem apkārtnes tautiešiem, it sevišķi Virdžīnijtaunā, kur jo atsaucīgs bija vēlākais DV Niagaras nodaļas valdes loceklis E. Jēkabsons, pagaidu valde 17. septembrī sasauca pirmo nodaļas biedru sapulci, kurā ieradās 33 biedri, ievēlot valdē līdzšinējās amatpersonas un revīzijas komisiju ar pr-di R. Grāvīti. Sākās jo rosīgs darbs, kas guva lielu atsaucību vietējā latviešu sabiedrībā, izveidojās labas attieksmes ar latviešu ev. - lut. draudzi, kas kopā ar DV bija vienīgās sabiedriskā darba rosinātājas Norandā. Nodaļa galveno vērību veltīja aprūpes darbam. Par spīti mazajam biedru un apkārtnes tautiešu skaitam, aizvadītajos 15 darba gados nodaļa aprūpes darbam varējusi dot 8200 dol., arvien atcerējusies arī latviešu ģimnaziju Vācijā un pabalstu summu sadalē nekad nav šķirojusi organizācijas biedrus no citiem.

Nodaļas darbā grūtības arvien radījusi darbinieku pārcelšanās uz dzīvi citos latviešu centros. Tā, piemēram, līguma laikam izbeidzoties un meklējot labākus dzīves apstākļus, jau pēc gada darbības Norandu atstāja visas nodaļas valdes amatpersonas. Radās zināms apsikums darbībā, bet tad ieradās latviešu kalnraču grupa no Beļģijas. Jaunās valdes vadību uzņēmās enerģiskais R. Grāvītis, kam izdevās atkal pacelt nodaļas rosmi. 1952. gadā viņa iniciātīvā nodaļa noorganizēja savu grāmatnīcu, kurā jo rosīgi darbojās K. Krūmiņš, G. Reboks u. c. Kopš 1957. gada grāmatnīcu vada A. Reiss. Pirmo 5 darbības gadu nobeigumā tā no brīvajiem līdzekļiem varēja nodot 1000 dol. aprūpes un kultūras darba vajadzībām. Sākot ar 1954. gadu grāmatnīca rīko arī plašas grāmatu izlozes. Jaunatnes centienu sekmēšanai pavasaros rīkoti bērnu svētki ar ludziņām un bērnu koŗa priekšnesumiem. Sarīkojumu sekmēšanā atsaucīgas vienmēr bijušas arī vanadzes.

Mazā latviešu skaita dēļ sarīkojumu organizēšana no laika gala radījusi problēmas. Tie notikuši kā Norandā, tā arī netālajā Virdžīnijtaunā, kur pārmaiņus pulcējusies savās sēdēs arī nodaļas valde. Sakarā ar darba apstākļiem, tautiešu skaits Norandā un apkārtnē tagad stipri sarucis, kopā ar bērniem to pašreiz ir ap 40. Tā pašā Norandā pašreiz arī vairs tikai 6 DV nodaļas biedri, pārējie 14 tagad dzīvo Toronto, Sv. Katrīnās, Bramptonā u. c. Tādēļ labi saprotams, ka nodaļas darbs mūžīgi dažādu problēmu un grūtību pilns.

Nodaļas darbā nenoliedzami lieli nopelni piekrīt abiem pēdējo 10 gadu valdes priekšsēžiem R. Grāvītim un A. Šnorem. Ilggadīgs revīzijas komisijas priekšsēdis ir J. Baumanis, kas vada arī Norandas ev. - lut. draudzes dzīvi. Ilgāku laiku nodaļas valdē darbojušies J. Buņķis, A. Stārasts un O. Urdziņš. Pašreizējais nodaļas valdes priekšsēdis ir A. Šnore, sekretārs P. Rožlapa, kasieris un biedrzinis B. Voznijs.

O. K.

Gaida zaļumniekus un šāvējus

Pēdējais Kanadas DV šī gada brīvdabas sarīkojums jau durvju priekšā — DV Kičeneras - Voterlū nodaļas techniskajā izkārtojumā tas notiks 21. augustā St. Jakobsā, netālu no Voterlū un ap 10 jūdžu no Kičeneras centra, apvienots ar DV šaušanas meistarsacīkstēm. Pēc līdz šim saņemtajām ziņām spriežams, ka šis sarīkojums pārspēs visas iepriekšējās DV šaušanas sacīkstes - salidojumus. Pati sarīkojuma vieta izraudzīta skaistā upes līcī, kas kalnu un koku apņemts.

Kas plašajā sarīkojumā paredzēts? Plkst. 10 no rīta notiks šaušanas sacīkšu dalībnieku reģistrācija, bet plkst. 11 sacensības atklās. Ap plkst 2 pēcpusdienā sāksies dažādas nodarbes, kuras ievadīs ar volejbola spēlēm starp nodaļu sastādītajām vienībām. Virves vilkšanā nodaļas sacentīsies pēc seno latviešu parauga, t. i. velkot pretiniekus pāri upei. Šo sacensības veidu Kanadā lietos pirmo reizi, kas vien jau modina dzīvu interesi. Paredzētas arī makšķerēšanas sacensības un dažādas jautrības un izveicības spēles, kurās varēs piedalīties katrs salidojuma dalībnieks. Visās sacensībās gādāts arī par godalgām. Šaušanas sporta cienītājiem, kas nepiedalīsies vispārējās sacensībās, pirmoreiz būs dota iespēja izmēģināt savu veiksmi šaušanā speciāli iekārtotā līnijā, kas būs pieejama visu dienu. Neierobežotas iespējas sarīkojuma vieta sola arī saules un ūdens cienītājiem.

Vakarā plkst. 7 turpat notiks DV Kičeneras - Voterlū nodaļas 13 darba gadu svinības. Tās ievadīs ar ugunskuru, kuŗu vadīs Ilmārs Batraks, ar priekšnesumiem piedaloties Kanadas DV teātŗa aktieŗiem Dz. Pūpēdim, Z. Upītei u. c. Pēc ugunskura paredzēta deja Riverside Maples sarīkojuma zālē, par mūziku gādājot Elmāra Zakuļa deju kapellai. Bufete ar atspirdzinājumiem un ēdieniem būs atvērta jau no plkst. 12 dienā. Rīkotāji dara iespējamo, lai sarīkojums labi izdotos un aicina tautiešus kuplā skaitā piedalīties šajā pēdējā Kanadas DV brīvdabas sarīkojumā šai gadā.

TORONTO ZIŅAS

● Austrumu ev. - lut. draudzē māc. A. Briedis salaulājis Ēriku Selmeri ar Inesi Mežgali.

● Sidrabenes bērnu vasaras nometnē pašreiz 125 nometņotāji. 5. augustā notikās nometnes dārza svētki, bet 12. augustā paredzēta nometnes masku balle, 13. augustā kino izrāde „Bye, Bye Birdie", 14. augustā lielais ugunskurs un 15. augustā nometnes sporta svētki ar plašu sacensību programmu, kurā aicināti piedalīties arī Saulaines nometņotāji. Zēnu nometnes atbildīgo vadību augustā uzņēmies J. Pālens.

● Toronto nesen ieradusies Marija Strausa, kas no Adelaides Austrālijā uzsākusi 10 mēnešu ilgu ceļojumu pa Ziemeļamerikas kontinentu. Viņa paspējusi jau apceļot Minneapoli ASV, Hamiltonu un viesojusies ar Toronto un apkārtni. Austrālijas viesņa sevišķi iepriecināja pa Sv. Andreja draudzes jaunā lauku īpašumu Sidrabenē un krāšņās dabas Mežciemu. Ar sevišķu interesi M. Strausa gaida šejienes ziemu, jo pēc Eiropas atstāšanas, Austrālijas karstumā sniegs nav redzēts daudzus gadus. Atceļā martā viņa paredzējusi iegriesties arī Hongkongā.

LATVIEŠU APRIŅĶIS

● Lauksaimnieks un pazīstamais DV darbinieks Ž. Bukovskis 28. jūlijā, strādājot savā saimniecībā, uz lauka piedzīvojis negadījumu, savainojot kāju. Ārsts konstatējis, ka radies lūzums un izmežģījums pie potītes. Cietušais pēc pārbaudes atlaists mājās, bet viņam nepieciešama ilgāka ārstēšanās. O.K.

PASKAIDROJUMS

Savā rakstā „Veic priekšdarbus DV šaušanas meistarsacīkstēm" LA iepriekšējā numurā esmu ielaidis kļūdu Kanadas DV valdes sēdē sniegtajos ziņojumos. Pareizi jābūt: „Krievijas sūtņa (no Olavas) ierašanās gadījumā AEN (Antiboļševistisko nāciju) vadībā notiks plašāka demonstrācija Edmontonā, kurā aktīvi piedalīsies DV Edmontonas nodaļas darbinieki ar plakātiem piketēšanā. So notikumu plašāk atreferēja arī Edmontonas presē un radiofonā." O.K.

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ!

MEKLĒJAMO PERSONU SARAKSTS NR. 77

Amerikas latviešu apvienības sekretariāts lūdz atsaukties ziņu saņemšanai no piederīgajiem sekojošas personas:

Alberts, Bruno, Jūlija un Minnas d., dz. 1922. g. 10 okt. Rīgā. 1946. gadā bija Vācijā. Baranovskis, Pauls, Nikolaja un Marijas d., dz. 1942. g. Jaunjelgavā. 1944. gadā bez vecākiem aizvests uz Vāciju Ventorfas bērnu patversmē, 1949. g. 15. martā no Hamburgas izceļojis uz ASV. Meklē māte. Birzgalis Herka, kādreiz dzīvojusi Babylon, N. Y. var saņemt ALAs sekretāriātā no Kanadas piesūtītu vēstuli. Butevics, Osvalds, dz. 1910. g., ap 1949. g. no Eslingenas nometnes izceļojis uz Austrāliju. ALAs sekretāriātā var saņemt vēstuli. Pilatovs Leontia, Feliksa meita, dzimusi Liepājā; bērni Pēteris, dz. 1910. g., Taisa, dz. 1916. g. Pēdējā zināmā adrese Richmond, California. Grants Aleksandrs, advokāts, kādreiz dzīvojis 134 32nd Ave., San Francisco. Meklē krustmeita. Gulbis, Vera, dz. 1900. g. No Vācijas izbraukusi uz Dāniju, kur strādājusi slimnīcā. Vecāki dzīvojuši kādā fermā pie Helsinkiem, Somijā. Jansons - Gutmanis, Olga, dz. ap 1900. g., no Dobeles. Kādreiz dzīvojusi Čikagā, kur vīram bijusi mechaniska darbnīca. Jurzits - Jurcitis, Pēteris, dz. 15. febr. 26., Latvijā, 1946. g. beigās pie 2227 POW Camp Zedelgem, Beļģijā atlaists uz Vāciju. Meklē māte. Kocers, Lidija, Hugo meita, dz. 1913. g. Krievijā. Pēc profesijas dejotāja, dzīvojusi Tukumā un pirms otra pasaules kara ieceļojusi ASV. Krečmanis, Irmgarde (dz. Blūms), Pētera meita, dz. 1900. g. Cēsīs. Pēdējās ziņas 1963. g. no Ņujorkas. Kronbergs, Austra, dzimusi Kants, apmēram 1920. g. Dzīvojusi Liepājā. Laizans, Sigismunds, dz. 23. janv. Rīgā. Meklē sieva. Krūmiņš, Irma, dz. Freimanis, vīrs Gustis, no Garozas pag. „Videniekiem". Laukkalejs, Emīlija no Satiķu pagasta. Meklē radiniece Amerikā, no Pampāļu pag. „Pumpuriem". Lībergs, Rudolfs, dz. 1904. g., no Rīgas. Strādājis par iespiedēju. Martinsons, Hermans, dz. 19. nov. 1913. g. Rīgā, Augusta dēls. 1950. g. 22. maijā no Brēmerhafenes ar kuģi „Gen. W. M. Black" izceļojis uz ASV. Meklē tēvs. Rudolfs, Roalds, Andreja dēls, dz. 1925. g. 8. sept. Rīgas apriņķī. 1950. g. itkā izbraucis uz Filadelfiju pie savas krustmātes Emīlijas Rudolfs. Timmermans, Alfrēds, Augusta d., dz. 1899. g. jūnijā Ropažos. 1944. g. aizvests uz Vāciju. Emigrējis uz ASV, dzīvojot Floridā vai Kalifornijā. Verikas, Ērika, dz. Maļinovskis, vīrs Leons. Rīgā strādājusi Tērbatas ielā Šmerliņas frizētavā. Veinbergs, Jānis, kādreiz dzīvojis 2122 Belle Plaine, Chicago. Sekretāriātā vēstule no Latvijas. Veritis, Otto un Edgars, no Vildogas pagasta. No Memingenas nometnes ieceļojuši Anglijā, iespējams, ka no turienes Kanadā. Vilde, Juris, dz. 1905. g. Liepājā strādājis Latvijas bankā.

Ziņas pieprasīt un adreses paziņot American Latvian Association, Inc., 9 7 15th St., N. W., Edmonds Bldg., Washington, D. C. 20005, U.S.A. (Tel. DIstrict 7-8064). Adrešu paziņotājiem kartotēka piesūta meklētāja adresi vai vēstuli tieša kontakta nodibināšanai, bet meklētās personas adresi bez atļaujas nekur tālāk nesūta. Pieprasījumiem un adresu paziņojumiem pievienojams ziedojums meklēšanas izdevumu segšanai; no ārzemēm pievienojami International Reply kuponi.

Diždancis un Diždancītis savā pirmajā kopējā debijā šai pavasarī Toronto. Foto: J. Ligers

Apsolītais cimdu pāris

ATVADĪŠANĀS NO TĒVZEMES BALVAS LAUREĀTA ĀDOLFA KAKTIŅA

Ir saules piemirdzēta 25. jūlija pēcpusdiena, kad Kalifornijas latviešus aplido sēru vēsts — ar sirdstrieku pēkšņi mūžībā aizgājis Tēvzemes balvas laureāts — operdziedonis Ādolfs Kaktiņš, kuŗam nākošā dienā piepildītos 80 mūža gadi.

Prāts it kā atsakās pieņemt šo skumjo ziņu, jo visi esam gatavojušies tikai prieka dienai, lai suminātu lielo mākslinieku viņa izcilajā jubilejā. Esam par daudz visi pieraduši, ka Ādolfs Kaktiņš kā varens ozols plēta savus dziesmās šalcošos zarus pār mums, būdams vienmēr klāt visos izcilos koncertos un svētku dienās. Mēs visi viņa personā simboliski saskatījām brīvās latvija mākslas spožākās galotnes. Vēl nesen, aizvadītajos dziesmu svētkos Portlandē, viņam kā goda viesim uzgavilēja latviešu tūkstoši, un viņš ar ziedu klēpi rokās jaunekļa vieglumā kāpa uz skatuves, lai pateiktos suminātājiem. Vēl ausīs skan viņa vārdi: „Šie ir mani pirmie īstie dziesmu svētki, jo Rīgā arvien bija jāsaudzē balss no putekļiem un saaukstēšanās. Paldies, paldies jums visiem!" Tas bija skaists brīdis, kas atmiņas nesa pāri tālumiem uz mūsu galvaspilsētu Rīgu, kur Kaktiņš savas mākslas kalngalos, spožuma apņemts, saņēma Tēvzemes balvu. Šī brīža skatījumā skaidri atskārtu, ka Ādolfs Kaktiņš pats ir bijis latviešu tautai lielākā balva, kādu vien Dievs tai piešķiris gadu tecējumā un ļāvis tai kā spožai zvaigznei pacelties mūsu sirmajā Rīgā, apspīdēt visu latviešu tautu un blāzmot vēl tālu pāri Latvijas robežām.

Tad redzu viņu atkal Portlandes dziesmu svētku nobeiguma kopmielastā kāpjam katedrā, lai teiktu atzinību un paldies dziesmu svētku rīkotājiem un aicinātu jaunos vairāk piedalīties koros, lai latviešu dziesma ar jaunu skaņu skanētu mūžu mūžos. Aizbraucot no dziesmu svētkiem, viņš teica: „Atmiņu smeldzošo slogu esmu nolicis grāmatā „Dzīves opera". Tieku atkal aicināts apceļot pasauli Tīpāna teātra trupai līdzi. Jāceļo vien būs..." Atgādinājām viņam, ka par ceļojumu domādams, lai neaizmirst, ka 31. jūlijā Sanfrancisko viņa 80 gadīgai jaunībai tiek rīkota jubileja, un ka viņam tur būs jaunībai par godu jānodzied vēlreiz Zilinska „Cimdu pāris". „Arī tas ir iespējams," skanēja viņa atbilde, un klātesošie to uzņēma kā cerīgu solījumu.

Ieskanas tālruņa zvans, tas atgādina īstenību — Ādolfs Kaktiņš ar pienācīgu godu jāizvada pēdējā gaitā. Zvanītājs vēsti, ka bēres paredzētas Losandželosā māc. A. Kleinberga izkārtojumā, jo aizgājēja vēlēšanās bijusi tikt pārpelnotam un guldītam blakus dzīvesbiedrei Glendeles Forest Lown kapsētā pie Losandželosas. Pianists Hugo Štrauss ierosinājis Ziemeļkalifornijas latviešiem atvadīšanos un pēdējo godu Ādolfam Kaktiņam nodot ar aizlūgumu un sēru koncertu Latviešu namā Sanfrancisko 28. jūlijā, pirms mirušo pārved uz Losandželosu pārpelnošanai.

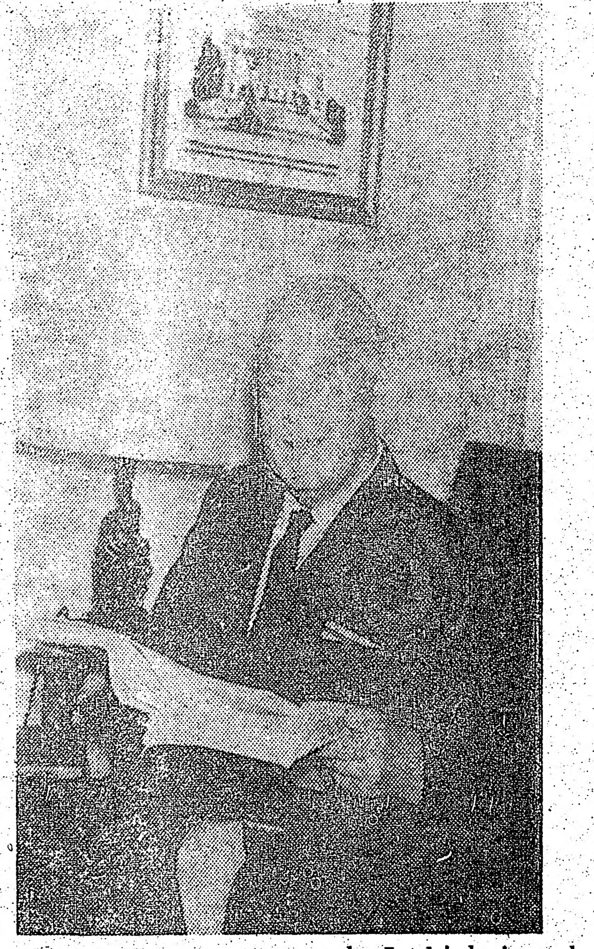

Ādolfs Kaktiņš pēdējā uzņēmumā, kurā dziedonis redzams, pārlūkstam manuskriptu savai grāmatai „Dzīves opera", kas drīzumā iznāks Daugavas apgādā. Foto: P. Slavinskis

Atvadkarā Latviešu nama lielā zāle pārvērsta svētnīcā ar altāri, kura vidū paceļas krusts ar Pestītāja tēlu. Krusta ēnā, ziedu un vainagu ieslēgts, stāv šķirsts ar Dieva mierā aizmigušo dziedoni. Klusi mainās trīs sardzes. Arī tām pēdējo godu mūžībā aizmigušajam parāda Ziemeļkalifornijas latviešu organizāciju vadītāji, Daugavas vanagi un studenti. Klusā noskaņā pildās zāle, jo daudz ir to, kas nākuši atvadīties un nest pēdējo ziedu velti lielajam dziesmu valdniekam, kas ar dziesmu bija iekaŗojis visu latviešu sirdis.

Klusi ieskanās „Ausā aiz zvaigznēm", vīru koŗa Krīvs vadībā dziedāta. Krusta priekšā nostājas māc. G. Kness-Knezinskis, lai teiktu Dieva vārdu par cīnītāja aiziešanu mūžībā dzīvošanā. Lokot ceļus Visvarenā priekšā, māc. I. Gaide izlūdzas aizgājējam Dieva žēlastību, prof. A. Ernstsons teic svētīšanas vārdus. Kalifornijas latviešu trio (Ed. Vinerists, A. Cleminš, H. Strauss) atskaņo Aronska Elēģiju". Dziedātāja Milda Grimma-Strause atvadās ar Medina dziesmu „Ak, jūs atmiņas", Biruta Pluģe ar Šūberta — „Mūzikai", vijolnieks Ed. Vinerts ar Medina „Āriju", baritons Valdis Gudrais ar Zilinska „Zilie sapņu kalni". Klavieru pavadījumus izspēlēja Hugo Štrauss un Nikolajs Kreišmanis.

Rasma Slavinska nolasa fragmentus no Ādolfa Kaktiņa sarakstītās grāmatas „Dzīves opera", bet prof. Edg. Andersons — Ādolfa Kaktiņa dienu pirms nāves, 24. jūlijā, uzrakstīto runu savām mūža gadu svinībām, kurā izpaužas lielā dziedoņa pateicība latviešu tautai, piederīgajiem un draugiem, bet arī apziņa, ka tuvu jau pašam pienācis brīdis aiziešanai mūžībā. Vēl izskan Ziemeļkalifornijas latviešu kora dir. L. Bērziņa vadībā dziedātā lūgšana „Mūsu Tēvs debesīs" kā pēdējais akords no aizgājēja lielās „Dzīves operas", un ļaužu straume lēnām slīd gar šīs operas varoņa Ādolfa Kaktiņa šķirstu pēdējām ardievām. Stāvot pie šķirsta goda sardzē, klusi domās dzirdu mirušā varoņa balsi dziedam:

„Tikai vienu cimdu pāri,
Kas ar raibiem rakstiem kvēl
Man caur visu ziemas trimdu,—
Vai to pašu tev ir žēl?"...

Un lēnām, balsij pieņemoties spēkā, Ādolfs Kaktiņš iznirst gara acu priekšā, spožas gaismas apmirdzēts, lai nodziedātu pēdējo pantu:

„Kam tu nedod cimdu pāri?
Ko gan tavas rokas dod?
Sen mans pavasars jau pāri,
Būs pie ziemas jāpierod."

Teodors Sīlis

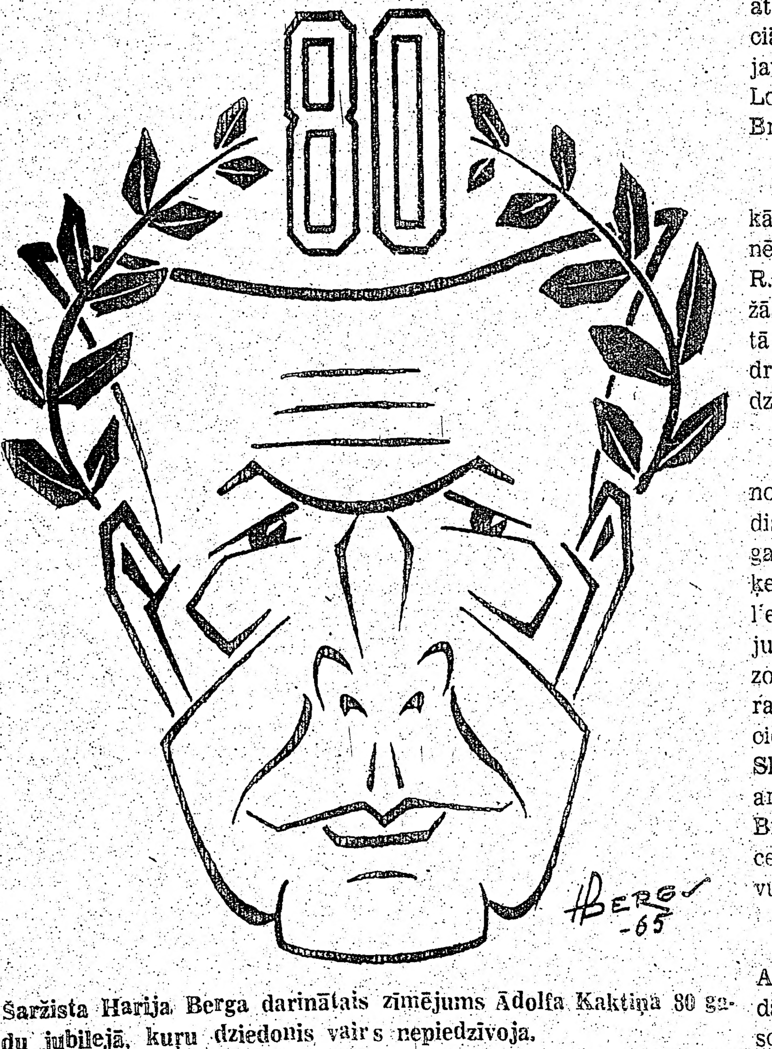

Šaržista Harija Berga darinātais zīmējums Ādolfa Kaktiņa 80 gadu jubilejā, kuru dziedonis vairs nepiedzīvoja.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Tikai tagad Ņujorkā kļuvis zināms, ka 3. jūlijā smagu autokatastrofu ar laimīgām beigām piedzīvojis ALAs revīzijas komisijas ilggadīgais priekšsēdis Voldemārs Cerbulis ar dzīvesbiedri. Garajā nedēļas nogalē viņš bija devies atvaļinājuma braucienā. Netālu no mājām uz Konektiketas ekspresceļa priekšējais braucējs bremzējis, un arī V. Cerbulim nācies bremzēt. Uz slidenā un slapjā ceļa mašīna sagriezusies sānis un skārusi ceļmalas nožogojumu. Sekojošā mašīna gan spējusi nobremzēt tikai collu no Cerbuļa mašīnas, tomēr trieciens pret norobežojuma stabiem bijis tik spēcīgs, ka mašīna pilnīgi sadragāta, bet braucēji tikuši cauri ar nedaudz brāzieniem. Mašīna nav vairs lietojama.

● Austrumu apgabala draudžu jaunatnes konference notiks 14. un 15. augustā Leikvudas Ņubransvikas draudzē māc. Ž. Kristberga vadībā. Sākums pl. 10 no rīta Ņudžersijas latviešu biedrības īpašumā Priedainē. Konferences virstemats paredzēts „Jaunatnes darbs un liecība draudzē." Vagnera luterāņu kolledžas psicholoģijas profesors Dr. E. Kāpostiņš lasīs lekciju „Sabiedrības loma un indivīda attīstība", teoloģijas students J. Cālītis runās par jaunatnes iespējām darboties kristīgā draudzē, bet teoloģijas students A. Abakuks stāstīs par jaunatnes darbu Eiropā vācu, angļu un latviešu draudzēs. Prāv. K. Valters runās par kristīgās jaunatnes darbu Latvijas brīvvalstī, salīdzinot to ar jauniešu līgām Amerikas luterāņu draudzēs. Konferenci atklās un garīgo ievadu teiks prāv. K. Birznieks, bet māc. K. Valters vadīs bībeles stundu.

● Latviešu aktrise Ilze Tauriņa 25. jūlijā Ņujorkā bija redzama televīzijas uzvedumā Bonanza. Viņa spēlēja cirkus trapēcas artisti Petinu. I.

● Dziesmu grāmatas emendācijas sēdes notiks no 3.— 6. augustam Ņujorkas draudzes lauku īpašumā Katskilos. Šais sēdēs sagaidā mācītājus no Milvokiem, Mineapoles, Toronto, Hamiltonas un citām vietām. — No Anglijas nāk ziņas, ka jūlijā būs dabūjams Bībeles jaunais tulkojums. Pirmais izdevums būs tikai melnā iesējumā. Šai kontinentā jaunais izdevums varētu pienākt tikai augusta beigās vai septembra sākumā.

● Ņujorkas katoļu draudzes īpašuma būve tuvojas nobeigumam. Vēl atlikuši daži sīki darbi, kuŗiem sekos krāsošana un grīdas ielikšana. Sākta ietnes izliešana ap jauno namu.

● Ņujorkas latviešu luterāņu draudzes Jonkeru baznīcā izdaiļošanas darbi sekmīgi turpinās. Baznīcā pārveidotas sienas un izbūvēts jaunā altāra pamats. Elektrības un ūdensvada ievilkšana izdota uzņēmējiem, bet drīzumā tiem izdos arī apmešanas darbus un altāra aizmugures plākšņu izveidošanu.

I.

GRAND-RAPIDI

● Saskaņā ar Latviešu kaŗa invalidu apvienības centrālās valdes ASV norādījumu, 18. jūlijā Grand-Rapidos bija sasaukta Mičigenas kaŗa invalidu sapulce, kuŗā piedalījās dalībnieki no Grand-Rapidiem, Detroitas un Lansingas. Sapulce notika A. Laukvīra mājās un nolēma, ka nodaļas noorganizēšana labāk sekmēs latviešu kaŗa invalidu organizācijas mērķus un centienus. Rakstiskas vēlēšanas notiks līdz 14. augustam. Par nodaļas priekšnieka kandidātu izraudzīja A. Laukvīru, bet valdes locekļu amatiem V. Apsīti, J. Kaneli, D. Poli, A. Čakšu (Grand Rapidi) un S. Tālmani (Lansinga). Revīzijas komisijā kandidēs A. Eversons, A. Ķīburis (Grand Rapidi) un J. Skrīveris (Detroita). Informācija saņemama pie A. Laukvīra, 830 Union N. E. Grand Rapids, Mich.

● 19 gadu vecais Džeims V. Sirns, latviskajā uzvārdā Juris Sergejevs, ar savu amerikāņu draugu Stanleju Danielu bija devušies izbraucienā pilsētas vakaru daļā. Būdami uz Lake Michigan Drive un traucoties ar lielāku ātrumu, vāģa vadītājs J. Sergejevs zaudējis pār to kontroli. Mašīna apsviedusies un kūleņodama vēl slīdējusi 234 pēdas. No dabūtiem triecieniem un ievainojumiem St. Daniels drīz miris, bet latviešu jaunietis palicis dzīvs, kaut arī bijis krietni apdauzīts. Šis ir jau trešais gadījums Grand Rapidos, kad latviešu jaunietis iejaukts smagā satiksmes negadījumā, sagādājot nāvi savam līdzbraucējam.

● Pie DV apvienības nodibināts ģen. O. Dankera pieminekļa fonds, kuŗa lietas kārto apvienības valde ar priekšnieku A. Barkānu. Šo lēmumu apstiprinājusi ASV DV zemes valde. Pieminekli paredzēts atklāt 1966. gada 16. aprīlī ASV DV 16. delegātu sapulces laikā. Pirmie ziedojumi ienākuši no DV zemes valdes un DV apvienībām Filadelfijā un Demoinā. Pieminekļa fonds lūdz visas DV apvienības un kopas piesūtīt ziedojumus iespējami drīz, lai, vadoties no ienākušajiem līdzekļiem, varētu pasūtināt pieminekli, resp. piemiņas plāksni.

● 29. augustā, plkst. 10 no rīta notiks DV apvienības šaušanas sacīkstes no mazkalibra šautenēm agr. V. Pogas saimniecībā pie Loveles. Sacensības notiks strēlnieku, jauniešu un vanadžu klasēs, eventuāli arī dāmām. Tuvāka informācija pie šaušanas sporta vadītāja M. Jansona.

● 25. jūlijā Bladžeta slimnīcā miris bij. Latvijas universitātes mācību mežniecības Lielaucē virsmežzinis 72 g. v. Kārlis Taube. Aizgājējam veltīts aizlūgums notika Edžebīnes bēru namā 27. jūlijā, bet 28. jūlijā viņu guldīja zemes klēpī Vūdlavnas kapsētā Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes nodalījumā, izvadīšanu vadot māc. Kr. Hermanim. Atvadvārdus teica un ziedus nolika no Grand Rapidu un apkārtnes latv. ev. - lut. draudzes J. Miezis, mežkopju saimes prof. R. Markus, Letonijas saimes J. Riekstiņš, vecajiem strēlniekiem A. Eversons, latviešu biedrības J. Laucis u. c.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes lauku īpašumā Mežvidos 18. jūlijā atklāja bērnu vasaras nometni. Svētbrīdi vadīja māc. Kr. Hermanis, uzrunu teica draudzes priekšnieks prof. O. Jirgensons. Nometnes vadītāja — teoloģijas kandidāte V. Fricsone iepazīstināja kuplo dalībnieku saimi ar ieturamo kārtību nometnē un deva norādījumus turpmākam darba gaitām. Pār audzinātājiem vēl darbojas V. Fricsons, L. Ruperts, A. Kalēja, I. Kalniņa, L. Tālberga, J. Puriņš u. c., bet nometnes saimnieces — Priedīte un Lazdiņa. Jau pirmajā dienā bērni iepazinās ar peldētavu un jauno sabiedrisko ēku, kuŗā nodarbības varēs risināties lietus laikā.

— V. Z.

FILADELFIJA

● Šovasar dziesmu svētkos Toronto daudzkārt nācās dzirdēt ieteikumus un „norādījumus", ka būtu vajadzīgs izdot plašāku apskatu par dziesmu svētkiem svešumā. Turklāt daiļās dziedātājas, atšķirušas „Latviešu dziesmu svētku vēsturē" agrāko kopkoŗu uzņēmumus, nemitējās jautāt, kad pienākšot diena, kad arī viņu apvienotais lielkoris iekļūšot grāmatā? Ar patīkamu prieku nepacietīgajām jautātājām tagad jau var atbildēt vienā vārdā: drīz. Kā tā? Ikviena korista plauktā atrodamas grāmatas „Latviešu dziesmu svētku vēsture" autors Valentīns Bērzkalns šobrīd jau lielā rūpībā sagatavo iespiešanai manuskriptu grāmatai „Latviešu dziesmu svētki trimdā". Lai caurskatītu plašo apskatu lapu pa lapai un neatstātu nevienu lieku „un", sijāšanā jāiegulda ne vien krietni daudz pūļu, bet arī laika. Te jāatceras, ka vasaras sākumā Valentīnu Bērzkalnu piemeklēja tik smaga sirds slimība, ka trīs nedēļas nācās pavadīt slimnīcā. Pateicoties dziednieku mākai un pielietojot vismodernākos ārstēšanas līdzekļus, izdevies slimību apturēt un draudošās briesmas novērst, tā kā pašreiz viņš jau atlaists mājās. Atgriezties darbā tomēr varēšot tikai rudens pusē. — Novēlot jaunās grāmatas autoram atspirgšanu un atgriešanos latviešu mūzikas druvā, lai to koptu un sargātu, latviešu dziesmu skandinātāji un mīļotāji, dziesmu svētku dalībnieki un apjūsmotāji gaidīt gaida plašā apskata iznākšanu. Zinot, ka autors visiem latviešu dziesmu svētkiem trimdā dzīvojis līdz, piedalīdamies lielajos sarīkojumos gan kā darbinieks, gan vērotājs, sākot jau ar Fišbachu un beidzot ar Ņujorku un Toronto, jaunā grāmata solās būt jo interesanta, kupla saturā un bagāta ierosinājumiem un pārdomām.

● Savā dzīvoklī Parka Avenijā nupat no garāka atvaļinājuma meitas Maijas un znota Dr. Bērziņa ģimenē atgriezies rakstnieks Jonāss Miesnieks un, nekavējot ne mirkli, dzīvesbiedrei Norai piepalīdzot, sācis caurlasīt nevienam citam nesalasāmos noveļu un dzejoļu uzmetumus. Te jāpiezīmē, ka Miesnieks,— gluži tāpat, kā to saka par Šekspīru,— dažkārt raksta uz gaisā lidojošām lapām...

● Atvaļinājumā kalnos kopā ar ģimeni izbraucis gleznotājs Arnolds Treibergs, paredzot pāris nedēļu pavadīt mūžībā aizgājušā peizāžista Jāņa Jablocska ģimenes mājās. Tā kā Treibergs šī gada sākumā pārcieta ļoti smagu sirds slimību, viņam pavadot kādu laiku kalnu mierā un klusumā, daudz lielākas cerības uzlabot veselību nekā „civilizācijas burzmā", lai gan mākslinieks pats gribētu „palikt mājās un gleznot..."

KLIVLENDA

● Uz 70 pavadītiem mūža gadiem 16. jūlijā atskatījās DV apvienības kasieris Jānis Jenzis. Gavilnieku apsveikt bija ieradusies apvienības valde ar priekšnieku E. Danielī un pasniedza velti — „Dziesmu svētku vēsturi". Jubilārs vienmēr redzams tautiešu vidū, ir spara pilns, apveltīts ar veselīgu humoru un plašām literārām interesēm; kā pats saka, apvienības naudas maku un karoti nolikt nedomājot.

● Apvienotā latviešu draudze izlaidusi kārtējo jūlija apkārtrakstu, kuŗā ziņo, ka 27. jūnija pilnsapulces uzdevums bijis sagādāt līdzekļus pilnīgai parāda (45.000 dol.) nomaksai. Cita vidū sapulcē pieņemts ierosinājums pie draudzes nodibināt testamentu komisiju, ar kuŗas starpniecību draudzes locekļi varētu kārtot savas mantošanas lietas. Paredzēts dibināt arī kreditsabiedrību un juridisko padomdošanu.

Draudze piedalījās arī bērnu svētku rīkošanā 1. augustā Rose Farm laukumā. Garš ir baznīcas fonda ziedotāju saraksts, no kuŗa redzams, ka draudzes locekļi 1. pusgadā saziedojuši 6900 dol.

J. E.

BURLINGĒMA

● Vasaras laikam iestājoties, māc. Kness - Kķezinskis ar kopēju sanāksmi 17. jūlijā Burlingēmā (Ziemeļkalifornijā) pabeidza abu — Oklendas un Burlingēmas „The Bethel Series" bībeles studiju grupu darbu, apskatot kā pēdējo tematu „Kristus atnāks atkal". Tematu mācītājs solīja vēl turpināt savos nākošo dievkalpojumu sprediķos. Kā gadsimtos izveidojusies kristīgās baznīcas architektūra, pastāstīja Anna Sissase. Sanāksmes nobeigumā ilggadīgais Latvijas ev. - lut. baznīcas virsvaldes loceklis zvēr. adv. J. Bergmanis cildināja mācītāju G. Knesu - Kņezinski par izcilajiem panākumiem bībeles studiju grupu noorganizēšanā un vadīšanā, kas ir pirmais šāda veida pasākums latviešu draudzē un kam liela nozīme reliģiskās dzīves padziļināšanā un kristīgās mācības izprašanā.

— s —

KALAMAZŪ

● Kalamazū latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komitejas rīkotās gleznu un mantu izlozes laimestu izšķiršana notika 25. jūlijā baznīcas iesvētes azaida laikā. Laimestus ieguva: A. Ķeņģis — tautas tērpa audumu, O. Moragne — spilvenu, U. Ževāns — soliņu, A. Kalnājs — spilvenu, A. Dambrāns — pulksteni, G. Krautmanis — sedziņu, B. Bushala — sedziņu, M. Stunde — spilvenu, S. Gendrikovs — albumu, V. Vitands — vāzi, F. Roks — Latgales saktu, Pelcers — pūra lādi, A. Piebalgs — svečturus, J. Zuika — dzintara krelles, Pūpols — H. Celma gleznu, A. Dravnieks — spilvenu, J. Salna — galda segu, E. Stienis — A. Sildega gleznu, R. Lejiņš — V. Aistara gleznu, H. Polis — dzintara krelles, A. Laurēns — sedziņu un A. Ritums — galda segu. Izlozi vadīja A. Kajaks, un tā deva 1202 dol. ieņēmumu, kuŗu dāmu komiteja nodeva baznīcas izdaiļošanas fondam. Tai pašā dienā baznīcas iegādes fonds tika papildināts ar otru tūkstoti, kas ienāca no baznīcas iesvētes kollektes un atsevišķiem ziedojumiem.

14. ASV RIETUMPIEKRASTES JAUNATNES DIENAS

14. ASV rietumpiekrastes jaunatnes dienas šogad rīko Sanfrancisko laikā no 4.—6. septembrim. Katru gadu šis sarīkojums pulcinājis jauniešus no visas ASV rietumpiekrastes, prasot mērot lielus attālumus.

Darbojoties ASV rietumu piekrastē zināmā izolācijā vienam latviešu centram no otra un gandrīz pilnīgā izolācijā no pārējiem centriem, grūti izstrādāt plašāku sadarbošanās programmu. Iepazīšanās, satikšanās, un darbošanās vēlēšanās tomēr ir tik liela, ka šis gadskārtējais jaunatnes dienu sarīkojums dod zināmu kopības sajūtu, iespēju iepazīties ar jaunām idejām un informācijas apmaiņai. Iespējams, ka šāds domu izmaiņu un ideju liedētājs ir bijis aicinātais lektors no ASV austrumu puses, kas šā gadā būs V. Nīolendorfs. Ar referātu piedalīsies arī A. Trapāns, bet paneļa diskusijas vadīs I. Bergmanis. Šai laikā izraudzīs arī ASV rietumapgabala pārstāvi ALAs valdē.

Nevienas jaunatnes dienas tomēr nebūtu pilnīgas bez sava veida izpriecas. Šoreiz rīcības komiteja gādājusi par jautru saviesīgu vakaru, balli un Sanfrancisko līča apskati no kuģīša. Kultūras nozari pārstāvēs vietējie gleznotāji ar gleznu skati un jaunie mākslinieki ar koncertu.

Tuvāka informācija pie Annas Pluges, 467—18th Ave, San Francisko. Tel. 415-BA1-4911.

VĒSTĪJUMI NO ANGLIJAS

Dzīvība, nāve, mūžība — ir jēdzieni, kas vienmēr nodarbinājuši cilvēku prātus, it sevišķi tajos klusajos brīžos, kuŗus pavadām kapsētās. Jūlijs un augusts dzimtenē bija laiks, kad visās kapsētās rīkoja kapu svētkus, uz kuriem, — kā pilsētā, tā laukos, — plūda ļaužu straumes. Mūžības doma tad it kā vienoja visu tautu. Arī Anglijā kapu svētki aizvien pulcinājuši kuplu apmeklētāju skaitu. Kupls tas bija arī nule notikušos Līdsas draudzes kapu svētkos Launvūdā. Šī kapsēta pieder pie krāšņākajām un koptākajām Ziemeļanglijā, un tajā savu kapu nodalījumu iepirkt nodomājusi arī Līdsas latviešu ev. - lut. draudze. Šīs ieceres realizēšanai draudzes vadība iekārtos speciālu ziedojumu grāmatu, kuŗā tautieši varēs ierakstīt savus devumus latviešu kapu nodalījuma iepirkšanas atbalstam. Atzīmējams, ka speciāli latviešu kapu nodalījumi jau atrodami Brukvūdas kapos Londonā un Nabvūdas kapsētā Bradfordā.

★

Lai piedalītos vācu evanģeliskās baznīcas lielsanāksmē Ķelnē, uz Vāciju izbraucis prāvests R. Mužiks. Viņš viesosies arī dažās latviešu draudzēs: 8. augustā sacīs svētrunu Hamburgas draudzei un apmeklēs arī draudzi Lībekā.

☆

Atvaļinājumu pavadīt Anglijā no Vācijas ieradies čellists Valdis Zaķis. Mākslinieks jau ilgus gadus darbojas Ķīles operas orķestrī kā solo čellists. — „Mazliet" tālāku ceļu sava atvaļinājuma pavadīšanai nācies mērot zobārstei Elzai Bolšaitei, kas ieradusies no Venecuēlas, lai apciemotu savu brāli, kas dzīvo Skotijā. E. Bolšaite apciemoja arī paziņas un studiju biedres Bradfordā un Londonā, bet atceļā iegriezās arī Vācijā, kur savukārt dzīvo viņas dēls.

☆

Pēc nule publicētiem datiem, Anglijas pavalstniecību 1964. gadā ieguvušas kopskaitā 8906 personas, no kuŗām latviešu ir 129. Pirmo vietu ar 2933 „jauniem britiem" ieņem poļi, viņiem seko vācieši — 1397, ungāri — 693, italieši — 431, spāņi — 354, dienvidslavi — 267 un austrieši — 216. Atzīmējams, ka „natūralizējušās" arī 14 krievu tautības personas, kuŗas gan, domājams, ne-
E T 10
pieder pie komūnistu laika „izlaiduma."

☆

Pagājis jau kāds mēnesis, kopš pārdošanā parādījušās Čērčila piemiņas pastmarkas. Kā no angļu, tā arī latviešu kollekcionāru aprindām dzirdēta žēlošanās, ka šī lielā valstsvīra piemiņas izdevums nav izdevies, jo pārāk tumšos toņos ieturētais Čērčila attēls nav iespaidīgs, pat diezgan grūti saskatāms. Kādā laikrakstā patlaban lasu kāda lasītāja vēstuli, kuŗā rakstītājs noraida dzirdētās kritikas: „Mani pārsteidz, ka kollekcionāri nevar samierināties ar piemiņas izdevuma tumšajām krāsām. Tās jau simbolizē tos laikus, kad mēs Čērčilu vislabāk pazinām un viskarstāk viņu mīlējām. Protams, markas ir tumšas, bet tās mums atgādina laikus, kad visas pilsētas bija aptumšotas, kad ugunsgrēku dūmi klāja Londonu, Koventriju un citas pilsētas. Arī mēs visi tad strādājām un pavadījām atpūtas brīžus tumsā. Daudzi jo daudzi mira tumsā, lidotāji pat lūdzās, lai nakti nespīdētu mēness. Mēs visi bijām ar tumsu draugos. Tāpēc arī marku izdevums ieturēts tumšos toņos."

☆

Un vēl viens mazs izvilkums no kāda ironijas pilna raksta, kas bija iespiests kādā laikrakstā dienu pirms tiesas prāvas sākšanās Maskavā, kuŗā par „spiegošanu" bija apsūdzēts angļu skolotājs Džeralds Bruks: „Man izdevies iegūt kopiju no visas sagaidāmās „izrādes." Aktieŗi, protams, spēlēs uz skatuves. Ir jau iekārtoti mikrofoni un televīzijas starmeši, — tie visi pārraidīs lielo izrādi, kuŗas dalībnieki jau mērķtiecīgi un metodiski sagatavoti un saměģinājušies. Auditorijā atradīsies tikai lūgtas personas, ieeja būs pret biļetēm, un tiesas procesu ievadīs ar vārdiem: „Lūdzu mieru, imperiālistu bandīta tiesāšana bezpartējiskas tiesas priekšā sākusies..." Rakstītājs savā „kopijā" tiešām nebija daudz kļūdījies, jo viss ritēja tā, kā „bezpartējiskā tiesa" bija instruēta. Vienīgi spriedumā raksta autors bija kļūdījies, jo „kontrrevolūcionāram" piesprieda nevis 10, bet „tikai" 5 gadus.

A. P.

IESPAIDĪGA DEMONSTRĀ

AR PĪPI UZ JUMTA

IESPAIDĪGA DEMONSTRĀCIJA GRAND RAPIDOS

Dziesmu vairoga koristi un grupa goda viesu Grand Rapidos notikušās protesta sanāksmes laikā skatuves priekšā, kuras dekorējumu gatavojis Valdis Puriņš. Pirmā rindā goda viesi: ASV tautas vietnieku nama deputāts Pauls H. Todds, Mičigenas valsts senātors Rob. Venderlāns, Mičigenas vicegubernātors V. J. Milekens un kora Dziesmu vairogs diriģents A. Kalnājs. Foto: K. Puriņš

Apspiesto tautu nedēļas sarīkojums Grand Rapidos 24. jūlijā izvērtās par iespaidīgu Dienvidrietummičigenas baltiešu un ungāru kopēju demonstrāciju. Kad baltiešu bij. cīnītāji bija nolikuši vainagu pie kritušo kareivju pieminekļa. Veterāņu piemiņas parkā, no vecā lidlauka uz pilsētas centru sāka virzīties 100 automašīnu gaŗa motorkāde. Ikvienas mašīnas sāni un logi bija noklāti pretkomūnistiskiem lozungiem, uz daudzu mašīnu jumtiem bija lieli, tālu saredzami plakāti. Policisti uz motocikletiem taurēdami brauca motorkādes priekšgalā un vadīja to cauri satiksmes signālugunīm, apturot uz brīdi pārējo pilsētas satiksmi visā 5 jūdžu garajā maršrutā. Tā braucienu iznāca noskatīties ne vien motoristiem, kuriem motorkādi nācās palaist gaŗām ielu krustojumos, bet arī ļaudīm, kas sestdienas pēcpusdienā staigāja pa veikaliem.

Plkst. 4 pēcpusdienā Civic Auditorium Melnajā un Sidraba zālē apm. 500 dalībnieku piedalījās protesta sanāksmē. To vadīja Mičigenas pavalsts senātors Roberts Venderlāns (Venderlaan), bet runu teica Mičigenas vicegubernātors V. J. Milekens. „Komūnistu sistēma laupa tautām brīvību un nacionālas pašnoteikšanās tiesības," viņš citu vidū sacīja. „Tomēr nacionālisms joprojām ir stiprāks par komūnismu, un nav šaubu, ka nacionālisms galu galā uzvarēs." — Ko ASV varētu darīt, lai palīdzētu apspiestajām tautām? Runātājs izteica domu, ka mērķtiecīga un uzmanīga ASV spēka demonstrācija varētu daudz līdzēt, lai kāpinātu Pekingas - Maskavas konflikta ietekmē izraisīto desintegrācijas procesu Krievijas un tās satelītu starpā. Arī efektīga palīdzība satelītu tautām daudz līdzētu šī procesa paātrināšanai. Bez tam būtu jāmācās izprast komūnistu metodes, lai tām sekmīgi varētu pretoties. „Šeit, brīvajā Amerikā, nekad nav bijusi sadarbības iegrožošana vienā virzienā," Milekens teica runas nobeigumā. „Mūsu spēks bijis dažādībā, individuālā brīvībā — spējā apmierināt savas un citu vajadzības individuālas izšķiršanās procesā. Mūsu brīvās institūcijas ir sargājušas brīvības, dažādu iespēju un izvēles gaisotni atsevišķajam indivīdam. Un tā izraisīta ļaužu enerģija un cenšanās sasniegt progresu, kāds nevienā citā sistēmā šai pasaulē nav sasniegts. — Bet no nācijas, kuŗai daudz dots, tiek arī daudz prasīts. Tādēļ Amerika stāv kā cerību bāka apspiestajām tautām visā pasaulē. Un šie ļaudis no mums daudz sagaida: gan kā no nācijas, gan kā no atsevišķiem indivīdiem."

Runai sekoja īsa, bet ierosinoša pretkomūnistiska filma „Kas ir komūnisms". Tajā pazīstamais pretkomūnistisku grāmatu autors un bij. FBI aģents komūnistu organizācijās ASV K. Filbriks ar uzskatāmām ilustrācijām demonstrēja komūnistu paņēmienus demokratiskas iekārtas graušanā un viņu makiavelliskos principus starptautiskajā politikā.

Koris Dziesmu Vairogs dir. A. Kalnāja vadībā dziedāja vairākas dziesmas. Sanāksmi uzrunāja arī ASV tautas vietnieku nama deputāts Pauls H. Todds (Mič., dem.), Grand Rapidu un Batlkrīkas pilsētu pašvaldības pārstāvji, bet rīkotāju vārdā visiem pateicās lietuvietis St. K. Balis. Sarīkojuma goda protektors bija Mičigenas gubernātors G. Romnijs. Amerikāņu leģiona un Katoļu veterāņu organizācijas dalībnieki piedalījās protesta sanāksmes rīkošanā. Viņu pārstāvji veica arī karogu ienešanas un iznešanas ceremoniju. Monsiņors C. V. Popells vadīja svētbrīdi sanāksmes sākumā, bet svētīšanu beigu posmā — māc. R. Preskots (Prescott).

Sarīkojuma noskaņai labi atbilda Valža Puriņa ietekmīgais zāles dekorējums ar uzrakstu skatuves fonā: „Komūnisms tautas verdzina, bet Amerika tās dara brīvas!"

Apspiesto tautu komitejas Dienvidrietummičigenā galvenais iniciātors Dr. Valdis Muižnieks demonstrāciju vērtēja šādi: „Sarīkojumā īstenojās septiņu nedēļu ilgs darbs, un tā darītāji guva lielisku pieredzi. Nav šaubu, ka nākamo reizi, ilgāk strādājot, mēs spēsim panākt vēl labākus rezultātus!"

No 18. — 24. jūlijam 3 vietējās televīzijas stacijas un 10 radio raidītāju sniedza gan paneļdiskusijas, gan informāciju par apspiesto tautu nedēļu. A. Z.

AR PĪPI UZ JUMTA

Tikko iznākusi grāmata „Pašportreti", kurā dzejnieki, rakstnieki, redaktori un kritiķi rakstījuši paši par sevi. Kamēr latviešu literātūras izvērtētāji vēl nav paspējuši šo grāmatu izlasīt un uzrakstīt savas domas, tikmēr varu pastāstīt savus novērojumus.

Gaŗākie portretu gabali ir tiem, kas līdz šim rakstījuši gaŗus romānus, nav spējuši īsi izteikties vai piedzīvojuši notikumiem un gadiem bagātu mūžu, ko vienā lappusē nevar uzrakstīt. Gaŗākais apraksts ir Ģirtam Salnam, bet, ievērojot viņa romānu plašos apmērus, tas nevarētu būt pārsteigums. Seko Ludis Bērziņš ar savu gaŗo mūžu. Nākamie gaŗuma ziņā ir trīs Jāņi: Bičolis, Kadilis un Krēsliņš. Osvalds Lācis par sevi varējis pastāstīt 5 rindās. Dažs rakstījis par sevi, cits vairāk par apkārtni, bet kāds cits pieminējis savus radus piecās paaudzēs; cits atkal pamāca, kā rakstīt. Katrs portrets ir savā stilā, tas arī rāda, cik īsi vai gaŗi katrs rakstītājs spējis izteikt savas domas. Aprakstīti rakstītāji sākot ar tādiem, kam periodikā iznākuši daži darbi, un beidzot ar tiem, kam katru gadu iznāk viena vai vairākas grāmatas. Pēcvārdā kautrīgi paskaidrots, ka grāmatā dažādu iemeslu dēļ nav visi rakstu kalpi, kuriem vajadzētu būt. Grūti uzminēt, kāpēc grāmatā nav uzņemts bij. redaktors A. Kundrats, kam iznākušas vairākas grāmatas, bet uzņemts bij. redaktors J. Grīnblats, kas savā amatā bija pavisam īsu laiku. Varētu minēt vēl vairākus citus gadījumus. Nevaru arī saprast, vai Aivaru Ruņģi varētu pieskaitīt pie rakstītājiem vai rakstoņiem (vārds, kas radīts pēdējā laikā), jeb viņš pieskaitāms kāda literāra pasākuma saimniecības vīriem, jo arī viņa vārdu grāmatā nevaru saskatīt. Visumā grāmatu tomēr interesanti palasīt.

☆

Ņujorkā ir viena latviešu luterāņu draudze, kas sadalīta vairākos rajonos, regulāri noturot dievkalpojumus Bruklinā, Bronksā un Longailendā, bet mazāk regulāri Ņudžersijā un Džamaikā. Kaut arī draudzes vadība vienmēr uzsvērusi, ka ir tikai viena Ņujorkas draudze, ir tomēr gadījumi, kad daļa draudzes locekļu norādījusi, ka pieder pie Bruklinas, Bronksas vai Salas draudzei. Dažos gadījumos tas teikts, lai, izvairītos no maksājumiem, kuŗus kāds rajons vēlētos saņemt no draudzes locekļiem; dažreiz tā ir vārdu spēle ar dažu draudzes iestādījumu nosaukumiem, bet pavisam maz tas nopietni domāts. Kaut arī lielākai daļai šie nosaukumi pagājuši gaŗām neievēroti, ir tomēr daži, kas vēro katru izteiktu vārdu, lai dotu norādījumus, ka kaut kas nepareizi pateikts.

Rajonu robežas draudzes noteikumos nav noteiktas, katram viena rajona draudzes loceklim ir tiesība apmeklēt dievkalpojumus vai sarīkojumus, iet pie dievgalda vai kārtot citas draudzes vajadzības ikvienā rajonā. Draudzes loceklim Ņurošelā, Vestčesteras apriņķī, tuvākais rajons ir Bronksa, bet tas var apmeklēt dievkalpojumus Bruklinā; bruklinietis var doties uz Longailendu. Pēdējos gados rajonos izveidojušās komitejas, kas kārto rajonu vajadzības, un vecākais ir pārstāvis draudzes valdē. Rajona komiteja nav Bruklinā. Šī rajonu patstāvība ir iemesls, kāpēc daļa draudzes locekļu tās apzīmē par „draudzēm".

Bronksas un Salas rajoni iegādājušies īpašumus, un ,nenoliedzami, tam vajadzīgi līdzekļi. Pie līdzekļu vākšanas dažos gadījumos saņemta atbilde, ka piederot pie Bruklinas draudzes, ar šo rajonu viņam nekā neesot kopēja. Nevar būt iebildumu, jo arī Bruklinas „draudze" ir Ņujorkas draudze Bruklinā.

Ņujorkas draudzes svētdienas skolu padome nolēmusi turpmāk svētdienas skolas sauks par draudzes skolām. Nevar būt iebildumu, ja vien tas notiek pareizā vārdu kārtībā, bet tas atkarīgs no tā, kurā vietā novieto vārdu „draudze". Pareizs nosaukums ir Ņujorkas draudzes Džamaikas skola, bet dažreiz īsuma dēļ kāds arī nosauc par Džamaikas draudzes skolu. Tā Ņujorkas draudzes vietā radusies Džamaikas draudze, un šāds nosaukums dažiem neliekas piemērots. Skolu padome arī uzsvērusi, ka šādu nosaukumu nedrīkst lietot, bet kamēr par to nesoda, tikmēr šādu vārdu kārtību arī nevarēs izskaust. Lai arī kādu nosaukumu lietotu, ir un paliek tikai Ņujorkas latviešu luterāņu draudze. Ezītis

Kādēļ trūkst jaunu skolotāju?

Vērojumi skolu darbā un gadskārtējie darbības pārskati rāda, ka jau tagad latviešu skolām trūkst jaunu profesionālu skolotāju, lai skolās ievestu spirgtāku garu un iedzīvinātu jaunas atziņas mācību sekmju celšanai. ASV rietumu apgabala latviešu skolās 2/3 no visiem skolotājiem jau sasnieguši vecumu, kad normālos apstākļos būtu aizgājuši pelnītā vecumu dienu atpūtā. Tikai 8% no visiem skolotājiem ir jaunāki par 30 gadiem.

Tiešos vērojumos, sarunās un sarakstoties ar skolotājiem un jaunatnes vadītājiem jau vairākus gadus esmu skaidrojis iemeslus, kādēļ jaunie skolotāji, kas iegūst paidagoģisko izglītību, nelabprāt saistās arī latviešu skolu darbā. Tāpat liela atturība ir latviešu studentos, kad aicina tos saistīties latviešu skolu darbā, kaut vai par izpalīgiem atsevišķā priekšmetā. AL JAs priekšnieks L. Kalniņš informē, ka arī 2X2 nometnē paredzētā mācību grupa jauno skolotāju zināšanu papildināšanai nevarēšot darboties dalībnieku trūkuma dēļ, jo pieteikušies tikai 3 jaunieši.

Parasti jaunie aizbildinās, ka viņu latviešu valodas zināšanas esot par vājām, lai varētu sekmīgi strādāt latviešu skolās. Uz aizrādījuma, ka šis šķērslis pie labas gribas pārvarams, seko citi aizbildinājumi, kuri sakņojas sabiedrības un mūsu kultūras dzīves vadītāju nostājā pret latviešu skolu un skolotājiem.

Jaunie ieskata, ka vispārīgi runās un rakstos latviešu skolu un skolotāju darbs tiek augstu vērtēts, bet darbības vietās skolas un skolotāji kā personas arvien vēl atrodas necilā stāvoklī, bez plašāka sabiedrības un organizāciju atbalsta. Daudzi skolotāji bez atalgojuma strādā katru sestdienu un vēl veltī gaŗas vakara stundas, izskatot skolēnu rakstu darbus un sagatavojot nākošās stundas, bet tomēr nesaņem par šo darbu tādu pašu atzinību un sabiedrības uzmanību, kā citi kultūras darbinieki vai biedrību priekšnieki.

Arī presē reti parādās kāda skolotāja seja citu kultūras darbinieku vidū, kas rindojas laikrakstu slejās, atzīmējot to sniegumus un jubilejas. Pat Kultūras fonds, piešķirot atzinības balvas un goda diplomus citu nozaŗu darbiniekiem, skolotājus aizmirsis. Sevišķi šī aizmiršana no Kultūras fonda puses bija izjūtama šogad, kad trimdas skolas atskatījās uz 20 darbības gadiem un daudzi skolotāji visus šos gadus pašaizliedzīgi strādājuši bez atalgojuma. Ja Kultūras fonds, piešķirot balvas un goda diplomus, izceļ rakstnieku, zinātnieku, mākslinieku un daiļamatnieku sniegumu nozīmīgumu trimdā, tad tādu pašu atzinību pelnījuši arī skolotāji. Kamēr šī nostāja nemainīsies, maz cerību, ka jaunajiem radīsies vēlēšanās sagatavoties par latviešu skolu skolotājiem un strādāt šo nepateicīgo darbu. Kāds jaunietis, man atbildot, raksta: „Kāpēc gan man par brīvu sestdienās būtu jāstrādā latviešu skolā tik nepateicīgs darbs? Tad jau es eju labāk sportot, makšķerēt vai pelnīt naudu Eiropas ceļojumam. Izvilkšu lielāku zivi vai pārlēkšu pār kārti, tikšu vismaz bildēts avīzē. Ja apceļošu Eiropu, par to rakstīs plašāk, un visi uz mani skatīsies ar cieņu, ka esmu kaut ko sasniedzis."

Vecākās paaudzes skolotāji vēl strādā, ideālisma un pienākuma apziņas mudināti, bet jaunākajai paaudzei jau ir šī laikmeta (varbūt arī tikai šīs zemes) raksturīgā iezīme — vairāk domāt tikai par sevi, darīt tikai tos darbus, kas atmaksājas vai kas patīkami, ar kuŗiem var sabiedrībā gūt ievērību. Ideālisti šinī materiālisma laikmetā netiek audzināti, un ja kāda ģimene to darītu, tad tā kļūtu par izmantošanas objektu. Tāpēc latviešu skolu darbu, kā līdz šim — ar ideālismu vien, nākotnē nevarēsim nodrošināt. Ja tuvākajos gados latviešu skolām neizdosies piesaistīt jaunus skolotājus, tad nebūs iespējams noturēt tagadējo sekmju līmeni, un daudzām skolām mācīšana un audzināšana būs jāsašaurina pat tikai līdz mājmācības kontroles iespējām.

Ir pēdējais laiks visai sabiedrībai un organizācijām apzināties, ka latviešu skolu darbs ir ļoti svarīgs, ka tas ir visu latviešu organizāciju pastāvēšanas un latvisko rosmju pamatu pamats. Tāpēc latviešu skolas izvirzāmas uzmanības centrā, un skolotāju darbs mācīšanā un audzināšanā jāvērtē līdzīgi citu kultūras darbinieku sniegumiem.

Daudzās latviešu skolas vēl strādā ļoti šauros telpu apstākļos un lielā mācības un uzskatamības līdzekļu nabadzībā. Latviešu skolu uzturēšana galvenokārt balstās uz bērnu vecāku maksājumiem. Draudžu un organizāciju budžetos paredzētās summas latviešu skolām vēl arvien ir gaužām niecīgas.

Bieži vien, vācot līdzekļus jaunu namu iegādei, sola un uzsveŗ, ka namā būs telpas arī latviešu skolai un jaunātnes sanāksmēm. Bet kad nams iegādāts, solījumi tiek aizmirsti un skola uzskatīta par traucētāju faktoru. Labākā gadījumā skolai ierāda telpas kaut kur pagrabā, vai ieteic tās īrēt citur, lai netraucētu nama mieru. Man atmiņā raksturīgs gadījums pirms 20 gadiem, kad kopā ar skolu darbinieku M. Gaidi sākām organizēt latviešu tautskolu un ģimnaziju Neuštates D. P. nometnē. 1945. gada jūnijā, latviešu grupai pārceļoties uz Neuštates zemūdeņu skolas kazarmām, lūdzām komitejas vīrus izkārtot telpas arī skolai, jo kaŗa apstākļu dēļ bērni bija daudz kavējuši skolu, kādēļ mācības ar bērniem bijām sākuši pārnakšņošanas telpu šaurībā, bērniem sēžot uz gultu malām. Bet komitejas vīri skolu uzskatīja par tik maznozīmīgu, ka mums atbildēja: „Ja paliks kāda telpa pāri, tad dabūsit, ja nē, metiet to blēņošanos pie malas. Aizbrauksim Latvijā, tad būs arī kārtīgas skolas." Un tā nu iznāca, ka pēc telpu ierādīšanas komitejas administrācijai un izdalīšanas „dīpīšiem", latviešu skolas vajadzībām palika tikai viena necila telpa, kuŗai pieslēdzās klāt nevajadzīgās „mazās mājiņas" ar podu rindām. Ko darīt? Beidzot izšķīrāmies klases telpas iekārtot arī „mazmājiņās", nosedzot podus ar dēļiem un iekārtojot klases solus. Tā sāka darbu vēlāk plaši pazīstamā Neuštates latviešu ģimnazija. Klusībā gan cerējām, ka komitejas vīri nokaunēsies un beidzot ierādīs mums citas telpas. Bet telpu komandants par šādu atrisinājumu tikai priecīgi noteica: „Redz, pie labas gribas un izdomas visu var izkārtot... Tikai vēlāk rudenī, pēc 5 mēnešu nostrādāšanas, latviešu tautskola un ģimnazija ar UNRRAs gādību tika pie labām telpām.

T. Siliņ,
ALA Rietumu apgabala latviešu skolu referents.

Par Ņujorkas un Austrālijas studentiem

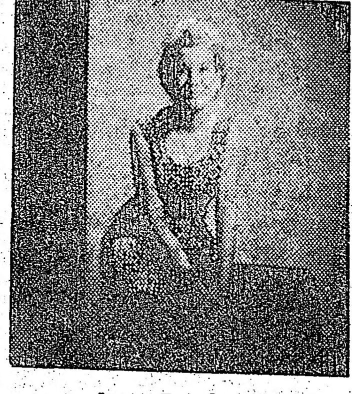

Ruta Priedkalne

Pagājušā gadā Austrālijas latviešu studentu apvienības prezidija priekšsēde Ruta Priedkalne apmēram pusgadu jau dzīvo Ņujorkā. Šeit viņa ieradusies pēc ceļojuma pa Eiropu. Pusgads ir pietiekams laiks, lai salīdzinātu ASV un Austrālijas latviešu studentu dzīvi un veikumus. Sniedzam interviju par latviešu studentu dzīves atšķirībām abos kontinentos.

„Kādas, pēc Jūsu domām, ir galvenās atšķirības starp Austrālijas un ASV latviešu studentiem?" —

—„Salīdzināt varu Austrāliju tikai ar Ņujorku, jo šī ir vienīgā pilsēta ASV, kurā esmu dzīvojusi. Atšķirība ir tikai viena: Austrālijas studenti turas kopā, Ņujorkas studenti par kopā turēšanos nedomā. Ņujorkas latviešu kopā neturēšanās iemesls varētu būt šis pasaules lielpilsētas latviešu sabiedrības noškiršanās tieksme. Ja diendienā esam raduši rast saskarsmi tikai ar kādu šaurāku latviešu sabiedrības grupu, tad ir iespējams, ka pieņemam bez tālākas domāšanas apvienošanās neiespējamību. Tā bieži pašapmierināti snaužam sava garīgā kūtruma izolācijā, aizmirstot, ka cilvēku grupa nevar būt savrūp atdalījusies, ja vēlas ietekmēt savu apkārtni. Ka apvienošanās ir iespējama un ka šādā vienībā mājo spēks, pierādījuši citu pilsētu un zemju studenti."

„Kāpēc Ņujorkā nav lielākas kopības?" —

— „Uz šo jautājumu esmu saņēmusi dažādas atbildes, bet tās mani neapmierina. Ja kāds saka, ka Ņujorkā pastāv lielo attālumu problēma, tad vēlos vaicāt, kāpēc tā pati problēma netraucē Austrālijas latviešu studentus, piemēram — Sidnejā, kur attālumi arī tikpat ievērojami kā Ņujorkā. Vai latviešu studenti Austrālijā būtu uzņēmīgāki? Vēl parasta atbilde, — Ņujorkā esot tik daudz iespēju redzēt ko no mākslas pasaules, ka trūkstot brīva laika latviešu studentu kopības veidošanai. Piekrītu, ka šeit tiešām ir liela izvēle, lai gan arī Melburnā un Sidnejā viesojas Sadlera Velsa, Boļšoja vai Ņujorkas pilsētas balets, Anglijas Šekspīra sabiedrība vai citi. Bet vai būtu drosme atzīties, cik liels procents latviešu studentu izmanto šo lielāko izdevību Ņujorkā, cītīgi apmeklējot mūzejus, izstādes, operu, baletu teātri, kārtīgi izsekojot pašreizējām programmām? Esmu pārliecināta, ka tad, ja ņujorkieši tiešām mēģinātu, tiem tomēr atliktu laika arī latviešu studentu dzīvei. Dzirdēju arī, ka studentu organizēšanos traucējot apstāklis, ka Ņujorkas latviešu studentiem neesot iespējas reģistrēties pie kādas no šejienes universitātes. Austrālijas latviešu studentu kopas, kas nav reģistrētas pie universitātes, ir tikpat rosīgas kā reģistrētās. Tātad materiālie labumi, ko šāda reģistrēšanās varētu dot, nespēlē lomu. Bez tam — Ņujorkā latviešu studenti pat stipendijas vairs nepieprasa, tik turīgi trimdinieki tagad kļuvuši!"

„Vai studentu vadība varētu panākt lielāku kopību?" —

— „Ir sūdzības par studentu vadības nedarbīgumu. Var jau būt, ka mazliet šim apgalvojumam ir taisnība, bet vai padomājam par grūtībām, kuŗas vadītājiem jāpārvar neatsaucības tumsā, kāda bieži visapkārt valda? Arī Austrālijas studentu kopu valdēm ir jāpūlas, lai studentus saturētu kopā, bet šis darbs nav bijis veltīga uzupurēšanās, jo ir panākumi. Tāpēc ceru, ka arī Ņujorkas studentu vai studenšu vidū atradīsies kāda lāpa, kuŗas uguns varētu iesildīt šīs pilsētas studentus tā, ka rosības dzirksteles sāktu sprakšķēt kopīgā ugunī. Tikai lielākā kopībā darbojoties, būsim pasargāti no svešniecības dzirnavām."

„Kāds Jūsu vērtējums par korporācijām?" —

— „Korporācijas vaino Ņujorkas studentu savrūpturēšanās dziņā. Ir taisnība, korporācijas saskalda studentu kopību, jo ir divas daļas: korporeļi un pārējie. Bet ir arī atsevišķas korporācijas, un tās sevi atšķir no citām. Ejot uz obligātām sanāksmēm, students tuvāk iepazīstas tikai ar savas korporācijas locekļiem. Tāda sarīkojuma, kas būtu domāts visiem latviešu studentiem, Ņujorkā pašreiz nav, jo slēgtās organizācijas neaicina visus studentus kopā. Tas varētu būt iemesls, kādēļ latviešu studenti rada draudzības saites ar amerikāņiem, šo asins cilts uzturēšanas problēmu Austrālijas studenti izpratuši labāk, un tādēļ vietējās pilsētas kopas rīkotajos vakaros sanāk visi studenti. Pēc oficiālās daļas studenti latviskā sirsnībā tuvāk iepazīstas, kas latviskumam nes augļus. Austrālijas latviešu studentu sabiedriskā asimilācija nav tik strauji iedarbojusies kā Ņujorkā. Korporācijām tomēr nav jābūt par cēloni studentu sašķelšanās tieksmēm. Te atkal piemērs no zemes zem Dienvidu krusta. Jauno latviešu akadēmiskā saime pieder abām šīm parallēlām studentu organizācijām — kopām un korporācijām, kurām ir atsevišķi darbības lauki."

„Vai varētu būt plāni, kas uzveiktu Ņujorkas atdalīšanās šķērsli?"

— „Darbojas Latviešu studentu centrālā savienība, kuŗas priekšsēdis ir Jānis Priedkalns. Šī ir vienīgā organizācija, kas var apvienot visus latviešu studentus. Visās lielākās pilsētās ir kopas, bet Ņujorkas kopa ir pamirusi ilgāku laiku. Tomēr nezaudēju cerības, ka tajā varēs radīt kādu dzīvības dvašu." — be.

DV DELEGĀCIJA LATVIJAS SŪTNIECĪBĀ VAŠINGTONĀ

Latvijas sūtniecības Vašingtonā lietvedi prof. Dr. A. Spekki apmeklēja speciāla ASV Daugavas Vanagu delegācija, kurā ietilpa ASV DV priekšnieks V. Hazners, DV Vašingtonas apvienības priekšnieks V. Mednieks un DV mākslas aģentūras vadītājs K. Ķuzulis. Delegācija īsā ceremoniālā pasniedza prof. Dr. A. Spekkem ASV DV goda priekšnieka diplomu un DV nozīmi zeltā. Sekoja pārrunas par DV organizācijas darbu. Klāt bija arī Brīvās pasaules latviešu apvienības priekšsēdis prof. P. Lejiņš un sūtniecības padomnieks Dr. A. Dinbergs.

Latvieši trimdas kaleidoskopā

★Melburnā dzīvojošie baltieši nodevusi austrālieu atvaļināto kaŗavīru organizācijai RSL pāri par 67 mārc. ziedojumu dāvanām austrāliešu kaŗavīriem, kas cīnās Vietnamā pret komūnistiem.

★Puķu audzēšanai tirgum nodevušies lielāks skaits latviešu Sidnejā un tās apkārtnē. Vieni no sekmīgākajiem ir Ernests Liepiņš ar dzīvesbiedri Mildu, kuŗiem pieder ap 12 akru puķu lauku Sidnejas tuvumā. Uzņēmums dodot labu peļņu.

★Dienvidfrancijā, Hijēres pilsētā, 29. jūnijā miris bij. Latvijas ārlietu ministrijas darbinieks Emīls Vīgrabs. Nelaiķis studēja tieslietas un vēsturi Tērbatas un Pēterpils universitātēs, kā arī Leipcigā un Freiburgā. Bija Latvijas sūtniecības darbinieks Kaunā, Berlīnē, Maskavā un Parīzē. No 1938. — 1940. gadam bija konsuls Karalaučos. Sākot ar 1945. gadu, dzīvoja Francijā. Nelaiķis bija apbalvots ar Triju zvaigžņu ordeni un vairākām ārvalstu godazīmēm.

★Rakstniece un esejiste Dr. Zenta Mauriņa no Zviedrijas pārcēlusies uz Bad-Krocingenu Švarcvaldē, kas atrodas tikai ap 15 km no Freiburgas, kur par konservātorijas mācības spēku darbojas čellists Atis Teichmanis. Arī invalidu atpūtas mītne Bērzaine, kuŗu Mauriņa drīzumā nodomājusi apciemot, nav tālu. Z. Mauriņa priecājas par iespēju nākotnē savu domu pasaulē ievadīt Minsteres latviešu ģimnazijas audzēkņus. Dr. Z. Mauriņas pašreizējā adrese ir: 7812 Bad - Krozingen, Trudpertstrasse 47., West - Germany.

★Limburgas diocēzes, Vācijā, bīskaps Dr. Kempfs piešķīris kapl. Miķelim Lizdikam prāvesta titulu. Prāvesta M. Lizdika garīgā aprūpē atrodas latviešu katoļi LS vienībās.

AICINA PIEPRASĪT STIPENDIJAS

Latviešu studentu centrālās savienības (LSCS) stipendiju fonds aicina iesūtīt fonda valdei studiju aizdevumu pieprasījumus 1965. gada rudens sēmestrim. Lūgumi adresējami fonda valdei un iesūtami līdz šī gada 20. augustam. Lūgumiem jāpievieno universitātes apliecība par līdzšinējām sekmēm. Lūgumi iesūtami fonda valdes priekšsēdim uz šādu adresi: F. Bērziņš, 1790 Weeks Ave., Bronx, N. Y., 10457, U.S.A.

J. U.

Dzejas dzirkstis . . .,

(Pārnesums no 3. lpp.)

kontrastus, sakopotie motīvi lielāko tiesu izskan prātulu veidā. Tā, piemēram, „Sveces gaisma ir robs iecirsts naktī. Vai liesma dreb, jeb staru ievainotā tumsa?" („Svece" 10. lpp.). Citā dzejolī dzejnieks domā par smagumu, kurā dvēsele „nolīkst kā vakara koks pilns melnu vārnu" („Smagums" 17. lpp.). Ja arī intellektuāli nevarētu tvert, ko simbolizē melnās vārnas, taču jūtam domas jēgu, un mums jāapstājas pie jautājuma, no kurienes nāk šis dvēseles smagums? Tāpat saista „Prieks" (19), kas „kā vējš ābelē manā sēstas un smagumu nopurina." Mūsu dienu juteklisko traukšmi skalsti simbolizē plakāts, kas „ceļa līkumā kā vilks kailā mežā gaudo: pērc!" Uz to dzejnieks sirdij saka: „Mērc domas kā bērza zarus māla krūkā, lai lapas plaukst, lai zaļo ceļa malā, lai aizaug pēdējā vilka ala!" („Plakāts" 25). Tā daudzās dzīves parādībās dzejnieks iemet savas asās domas, un lai arī ne katrai varam izsekot, taču jūtam tanīs dzejas silto gaišumu.

Otrā daļā sakopoti dzīves un dabas izjūtas dzejoļi ar moto „Zelta putekļi virmo." Te jo skaidrāk atklājas, ka dzīve un juteklīski tveramā daba ir tāda, kādu garīgo stāju savā dvēselē ieturam. Trešajā daļā — ar moto „. . . es gribu skriet" — skan gan ironija, gan skumja nopūta kā par cilvēka sevī ieslēgšanos, sevis nesapraśanu, tā par seklo apmierinājumu praktiskā solī („Dārznieka prieks" 67). Ceturtā nodaļa — „Par tavas rokas pieskārienu" — ir savdabīga mīlestības dzeja, ievīta gan draiskulīgā humorā, — cilvēcīgi, varbūt, visveselīgākā izjūta, — gan mīlestības pārdzīvojuma būtības citāda veida simbolikā.

Recenzentam nav zināms, kādos mūža gados dzejoļi ir radušies, bet iespaids tāds, ka tos varēja rakstīt personība pilnvērtīga garīga nobrieduma līmenī, kad cilvēks spēj skaidri sevī ieskatīties un atzīt savas divi „dabas" — garīgo un juteklisko, kas bieži vien mūs viļ un māna ar šķitumu. Tad arī nāk atziņa, ka dzīve un cilvēki, jā, — pat visa pasaule ir tāda, ar kādām acīm to skatām. Tā nav nekāda jauna patiesība, tomēr reti saskatīta un atzīta. Šī patiesība saskatāma arī dzejolī „Gudrība": „Tik neiestigt, dziļumā neiestigt, nenogrimt peļķē! Tik nenoreibt rūgteni saldi smaržīgās neļķēs! Tik neatstāt sirdi kā zirgu piesietu pie vienas slitas. Vēl vienmēr ir līdumi labāki, upes citas" (27. lpp.). Tas ir mājiens nemitīgai garīgai rosmei. Par divējādām izjūtām stāstīts arī dzejolī „Zars" (62). Cilvēks, dzīve un daba skatīta pozitīvā izgaismojumā, jo tikai tā atklājas arī negatīvās puses.

Pagaidām autora dzeja neblāzmo lielām liesmām, kas apgaismotu plašākus dvēseles laukus, bet dzirkstis, kuras šķiļ viņa vārsmas, ir asas, spriganas un kvēlina pārdzīvojumu, kas liek domāt par sevi un pasauli. Ar šo pirmo grāmatu autors jau parādās kā spilgti īpata personība ar dziļu dzejas būtisko izjūtu. Paldies dzejniekam par viņa siltās un gaišās sirds devumu!

Šai modernai dzejai piemēroto ārējo ietērpu un viņetes, komponētas svītru un triepienu lokos un vijumos, devis Jānis Aistars. Dzejas mīļotājiem un cienītājiem, kas nebūtu vēl ar autoru iepazinušies, grāmata sagādās patīkamu pārsteigumu.

Kārlis Upatnieks

VĒSOS ŪDEŅOS

Vasaras atvaļinājumi ar katru gadu kļūst sarežģītāki, jo līdzņemamo mantu daudzums ne vien tikai pieaug, bet kļūst neciešami smags: rezultātā pie automašīnas jāpiekabina kulba uz diviem riteņiem un tajā jāiekrauj milzums visādu grabažu, bez kurām atvaļinājumā nevar doties: piepūšamas laiviņas, plastikas jachtas, vistu cepamā ierīce, cūku ribiņu cepamā krāsniņa, peldošas plastikas salinas, plastikas tērpi makšķerēšanai, zivju tīkliņi, makšķeres, salokāmie galdi un krēsli, lielā ģimenes telts ar atsevišķu virtuvi un ēdamistabu, atsevišķa telts bērniem, maza brezenta teltene šunelim, pretodu pulveri, šķidrumi, ziepes, kāds pavieglāks romāns, laivas motors ar benzīna tanku, visdažādākās ziemas un vasaras drēbes, ledusskapis, virves telts piesiešanai un bērnu pēršanai, pannas un kastroļi, kastīte ar pirmās palīdzības piederumiem, radio, televīzijas kaste, mūzikas piederumi un tad — pārtika.

Skārdene pie skārdenes rindojas milzu papes kartonos: divu nedēļu laikā normāli apēd savu svaru skārdenēs vien, un tukšās skārdenes pārvietojas upju dzelmēs, plavu iedobumos, klinšu ieplakās un pēc pāris gadiem sarūs. Tā Kanadas ziemeļu, pareizāk sakot, dienvidu ezeros un to krastos pamazām tiek ieplūdinātas civilizācijas pazīmes — pat vientuļu klinšu iedobumos simtiem jūdžu ziemeļos no Toronto var atrast gan bekona, gan cūkgaļas un pupiņu bundžas un nereti kādu igauņu gurķu firmas dzelteni zaļgano skārdeni.

Kad automašīna un kulba ar laivu piekrauti līdz malām, riepas izspiežas uz āru un auto nosēžas gandrīz līdz zemei tā, ka izpūtēja caurule berzējas pa asfaltu. Šāda karavāna nu ir gatava ceļojumam: tikai knapi var saspiesties, jo visur sabāztas saules cepures, saules brilles, cigāri, bērnu pudelītes, autiņi, termospudeles, kartes, uzkožamie, plāksteri, talismani, kabatas baterijas, dambreta kauliņi, domino, pludmales lāpstiņas, kušķīši, papīra dvieļi, papīra nēzdodziņi, papīra šķīvji, pāris numuru avīžu „Jaunās Gaitas" pēdējais numurs, sīkāka dzejoļu grāmata, apelsīni, firziki un tukši grozi mellenu lasīšanai. Bez tam ir vēl daudzas nevajadzīgas lietas, piemēram — tauriņu ķeramie tīkliņi, piepūšamais zilonis, niršanas tērps ar skābekļa cilindriem un dažas kastes ar sīkumiem.

Nonākot izredzētajā vietā pēc tam, kad stundām braucot, bērni līdz apnikumam sagandējuši vecāku nervus, tēvs svinīgi paziņo, ka vairs tikai pāris jūdžu. Tad visi varēšot skriet, peldēties, zvejot, sauļoties. Seko pēdējās jūdzes, kas bieži izrādās par pāris desmit: bērni plosās un spēlē mašīnā karu, savā fantāzijā apšauda ģimenes galvu, līdz beidzot nometņošanas vieta sasniegta. Vesela automašīnu rinda sadrūzmējusies pie Provinciālā parka iebraukuma un pacietīgi gaida; pēc piecu stundu braukšanas izrādās, ka nometnotāji iebraukuši vēl lielākā drūzmā nekā pilsētā.

Pēc stundas ierāda nometņošanas vietu. To dara uniformā tērpies ierēdnis, kas rīkojas neticami veikli, momentā izskaidrodams ap piecpadsmit lietu, ko nedrīkst darīt, kāpēc nav atļauts spļaut un lietot nepieklājīgas frazes, kāpēc atkritumus der vispirms sadedzināt un tikai pēc tam bērt kastēs, kāpēc suņus jāvada pie saites, kas nav garāka par sešām pēdām, ka nav atļauts peldēties bez peldkostīma un ka dzeramais ūdens pirms lietošanas jāvāra. Bez tam viņš paskaidro, ka nedrīkst nozāģēt, nolauzt, apšņāpt un lapas raut nevienam kokam, pat tad, ja koks taisās izdurt acis. Nedrīkst atklāti dzert alu un cigarešu gali ir jāiemin smiltīs ar papēdi, ja uzvilkts sarkanais karogs, tad nedrīkst peldēties. It kā šai kā ezerā parādītos krievu zemūdenes! Nometņotāji nedrīkst nekā pādrot, nedrīkst ievākt ziedojumus. Nedrīkst atklāti skūpstīties, smaidīt bez vajadzības, šaut uz odiem, samīt vaboles, baidīt putnus un pārāk ilgi raudzīties uz stirnām. Arī bērnu drīkst skaitīt tikai no liela attāluma, jo citādi tie savu dambi celšot taisni aiz krūmiem, un tad nometnes vieta appludīšot. Pēc tam ierēdnis novēl labu atpūšanos un izsaka cerību, ka nometņotāji atstāšot vietu tikpat tīru, kā atradusi.

Tā nostrostēta tūristu smagi piekrauta karavāna dodas parkā iekšā: parks izrādās par džungļiem, ceļš pēkšņi pazūd un tā vietā ir divas neizdzenas grambas sapļacinātām skārdenēm. Automašīnas nelabi svaidās, līdz mazajā ciematiņā bultiņa pa labi rāda: „Uz plūdmali", un tad „Uz piknika vietu" un apakšā: „Nometņotājiem te iebraukt aizliegts". Jābrauc ir vēl tālāk, līdz maza bultiņa atkal rāda pa kreisi: „Nometņotāju vietas laukumi 150—200". Te zem kokiem un biezie zariem stāvgrūdus sadzīti tūristi, ik pa gabaliņu ir teltis, automašīnas, bērni, suņi, kaķi, kanāriju putniņi. Galvas pabāzas zem zariem un aplūko jaunienbraucējus, viens otrs draudzīgi pamāj. Pie tuvākā koka piesprausta zīme brīdina no indīgiem efejiem.

Tā sākas atvaļinājums, un tikko spēkrati apstājas, visas durvis atraujas, un braucēji, vairs ilgāk izturēt nevarēdami, kā prusaki skrien uz visām pusēm krūmiem: abi puikas ar piepūšamo laiviņu nesas cauri krūmiem uz plūdmali, degot nepacietībā izmēģināt savu braucamo rīku.

Izkravāšanās ilgst reizi pierāda, ka paņemts līdz pārāk daudz nevajadzīgu lietu, bet citas aizmirsta: nav sērkociņu, tāpēc pirmās pusdienas būs jāmaizītes vēl ar Kristapsona firmas desām.

Kamēr likpajos ar telts kokiem un pieslējiem, mazs knauķis pienāk, vēro manu nemākulīgo darbošanos un ieraudzījis manu laiviņu, noprasa:

„Cik zirgspēku motors ir jūsu laivai?"

Kad saku, ka man ir veselu piecu zirgspēku motors, knauķis pasmīn un, zemē raudzīdamies, paziņo, ka viņa tēvam esot 35 zirgspēku liels vilcējs. Es viņam iestāstu, ka man ir lielāki zirgi, tādi ar spārniem, un viņš nepatīkā savieb mazo sejiņu un pazūd.

Kad esmu nostiprinājis telts stūrus, dodos iekšā ar bomi: no telts atkarājas, vai mana telts uzrausies gaisā, vai palikts uz zemes kā nožēlojama lupatu kaudze. Kā par brīnumu telts rags uzslienas gaisā, un es brīnumainā kārtā pats pēkšņi atrodos teltīs iekšā. Pakratoties pa mazo sānu lodziņu, ieraugu sejiņu pie nākamās telts: tur kāds mani pastāvīgi uzlūko un smaida. Pēc brīža svešais ir jau pienācis klāt un paziņo:

„Sauciet mani par Henriju. Mēs še jau esam vienu nedēļu un paliksim vēl vienu. Manu sievu sauc par Lindu, man ir četri bērni: Henrijs, juniors, Džordžs, Džāns un Henrieta. Mums ir arī suns Pogo. Puikas vakar nokēra četras vardes, un mēs visi jūtamies lieliski.'

Ievēroju, ka āda svešajam ir pavisam atlobijusies un deguns atgādina kaujas lauku. Izsaku savu prieku par to, ka Henrijs jūtas lieliski, un dzirdu, ka no viņa telts atskan spalgi kliedzieni. Telts sienas kustas kā aizkari „Hamletā", kad izrāda Polonija nokaušanas skatu; telts grīļojas un sabrūk, un pēdējā mirklī pa durvīm izgāžas trīs zēnu murskulis: tie, iekarsuši cīņā, nogāžas zālē un turpina cīkstēties. Henrijs aizcērtas, izšķir zēnus, pats dabūdams belzienus, un pēc brīža ir atpakaļ: „Zēniem bija vajadzīgs savs fans. Citādi jau viņi mani dzīvu apēstu," viņš piemetina.

Pa to laiku mans vecākais puika, pa dubļiem nobridies un notraipījies no galvas līdz kājām, ierodas ar mazu asarīti: to tūdaļ jānotīra, jo viņš to gribot ēst pusdienās, bet vispirms vēloties, lai es zivteli nofotografējot. Smaids, es knipsēju, gatavs. Jaunākais zēns arī ierodas un miņājas: viņam vajagot vannas istabu. Parādu krūmos, uz labu laimi. Pēc brīža viņš ir atpakaļ: vannas istabu te neesot, bet pa ceļam viņš atradis vardi, ar kuru gribot izmakšķerēt līdaku.

Sieva nupat pagatavojusi pusdienas un pilnā kaklā sauc visus ēst, bet izrādās, ka visi, izņemot mani, ir pazuduši. Zupa atdziest, un šķīvjos pamazām sakrīt mušas; man iekož pirmais ods, it kā brīdinādams no tā, kas sekos vakarā.

Ezermalā viens rajons rezervēts laivām, izbūvēta laivu nolaišanas vieta, un lai te vīri bez sievām salīdzina laivu motorus, līkņājas gar buru laiviņām un, līdz krūtīm garos zābakos iekāpuši, pārbauda propellerus. Sarunas te ļoti techniskas un parasti par laivām, zvejošanu:

„Es savam motoram pārmainīju propelleru un uzlaboju ātrumu par trim jūdzēm stundā!"

„Man iznāca iegādāties divus motorus: vienu, lai sieva mācītos braukt ar ūdensslēpēm, bet otru pats sev — tikai zvejošanai. Puikas reizēm brauc ar abiem reizē un tā paātrina braucienu par četrām jūdzēm stundā. Cik tas ir mezglos, es nezinu."

„Es savam motoram piemontēju klusinātāju, jo savādāk sievas māte nekā nedzird."

Rodas iespaids, ka galvenais ir tikai motors, bet laiva tikai nevajadzīgs dēlis, pie kura motoru pieāķēt, lai izmēģinātu ātrumu. Jo lielāks motors, jo svinīgāks un laipnāks ir šī kuģa kapteinis, tērpies baltā kreklā, zilās biksēs, ar kapteiņa cepuri galvā, ja braucot pamana kādu citu laivu, braucējus ar rokas pamājienu sveicina un vēlīgi pasmaida. Tas vēso ūdeņu ritualā pieņemts. Šie paši braucēji, ja sastaptos automašīnās uz lielceļa, raudzītos ar kaula aci, kratītu dūres un abām rokām uzmestos uz taures. Bet uz ūdeņiem viss citādi.

Laba vadīšana ir apmēram šāda: iekrauj laivā bērnus ar kliedzoši oranžām glābšanas vestēm, vidū nosēdina laulāto draudzeni, bet pats nostājas pie kloķiem, stingrāk uzbāž galvā kapteiņa cepuri, paraugās, vai ceļš ir brīvs, paskatās uz krastu un pārliecinās, ka ir ievērots. Tad seko ekstāzes mirklis, ar divi pirkstiem aizbīda kloķi līdz galam: atskan milzu troksnis, šlakatas šķīst, un laiva, momentā attīstījusi milzu ātrumu, aiznesas pa ūdens virsmu. Piebraukšana krastā ir vēl efektīgāka: izliekas, ka brauc tieši uz klintīm ar pilnu jaudu, bet pēdējā mirklī norauj kloķi atpakaļ un saveļ īstu okeana vilni, laiva apstājas, pats uzlēc uz steķīša un aizkabina virvi, tad izlēc uz sauszemes ar apautām kājām.

Daži pusaudži, sasitušies ar ātruma sērgu, iegādājas milzu motoru un piekabina to riekstu čaulai — sīkai laivelei: vienu tādu šodien ielaida ūdenī un, mazliet neuzmanoties, visa ierīce noburbuļoja vien un nogrima pie izbrīnējušos braucēju kājām.

Makšķernieki parasti turas sāņus un ar „ātrajiem" kopā nelien. To sarunas virzās zem ūdens un pārrunā zivju izmērus, to attēlošanai lietojot abas rokas. Tās zivis, kas atsprūk vaļā, ir neparasti lielas, jo citādi jau tās būtu izvilktas. Cieņā ir pīpes, garie ūdens zābaki, lielas ķeseles un milzu āķi. Kāds lielzvejnieks man parādīja mākslīgo zivi, kas bija pusotras pēdas gara. Vēlāk viņš man atzinās, ka nekad pats neesot izvilcis tik lielu dzīvu zivi kā šo, bet bija ar mieru gaidīt desmit gadu uz lielo. Svara ziņā viņš beigās dabūšot to pašu, tā viņš man apgalvoja. Bez tam viņš parādīja milzīgu, kumodei līdzīgu kasti ar kādām divdesmit atvilktnītēm, kas svēra kādas simts mārciņas: te viņam glabājās iemarinētas raudiņas, kaltēti sienāži, izbāztas mušiņas, vēzīši spirtā, kukurūzas lodītes, iegarenas pogas, visi iespējamie āķi, pildītas, izdreijātas, gabaliņos sacirstas un savērtas mākslīgās zivis: viss arsenāls bija gadiem ilgi rūpīgi un ilgi vākts, uzmanīgi sekojot jaunatklājumiem, piemēram — fosforizētai krāsai, speciālam anīsu pilienu preparātam, slepeniem parfīmiem, plastikas vardēm un pat nelielam mākslīgam krokodilam ar iebūvētu motoru.

Kā ierēdnis bija paregojis, laiks ātri vien apmācās un sāka līt. Šādās dienās visi nometņotāji sakāpj automašīnās un brauc uz tuvējo miestiņu pirkt nevajadzīgas grabažas: suvenīrus, šokolādi, košļājamās gumijas, pretodu šķidrumus u. t. t.. Pilsētiņa atgādina lietotu automašīnu pārdotavu: auto pie auto, bērni, sievas ar groziem, visi veikali pārpildīti, pie frizieŗa stāv rindās, vienīgais kino tā pārplūdināts, ka aste sastājusies cauri visam miestiņam.

Pārbraucot nometnē atklājas, ka prombūtnes laikā krūmos pamanīta odze - klaburčūska. To nu gūstīt dodas vesela pieaugušo ekspedīcija: apbruņojušies ar gumijas zābakiem, šautenēm, duŗamiem un illeniem, tie ķēdē „ķemmē" bīstamo vietu. Seko kliedzieni, un beidzot čūska ir atrasta, kas beigās izrādās par nekaitīgo „piena čūsku". Atradējs to turpina sist un sakapāto ādu pakaŗ pie ceļa, lai brīdinātu pārējos. Vakarā ierodas odi, mazos un lielos baros, sadala sev rajonus, un tad sākas lielā asiņu sūkšana. Nelīdz nekādi smēri: kā bumbvedēji Vācijas pilsētām jaunas un citas formācijas uzlido no jauna un zemlidojumos sasniedz atsegtās ādas daļas. Kā agrāk flagellanti, ļaudis sevi sit, peŗ, salien guļamos maisos un kaudamies aizmieg.

Mans kaimiņš Henrijs ar puikām vēl neguļ,— šovakar tiem desiņu svētki. Visa ģimene sēž apkārt ugunskuram un, tā apdūmoti, ņemas līdz pusnaktij. Bet tā kā Henrija ģimene ir no vēl dūmainākās Pitsburgas, dūmi tiem nekaitē. Pēc tam zēni atkal ņemas pa telti, no jauna to sagāžot, un beigās vēl visi aizskrien pa krūmiem ar plastikas šautenītēm. Nopriecājos, jo, redzēdams jauno amerikāņu izdarības, saprotu, ka šie ir nākamie Vietnamas kareivji, gatavi uz pavēli izlēkt no lidmašīnas.

Ir patīkami, kad pienākusi pēdējā atvaļinājuma diena un kad sākas nepateicīgais uzdevums visu iedzīvi kraut atpakaļ mašīnā, kulbā, kastēs, savākt visus kankarus, kas ir saburzīti, nosmērēti līdz nepazīšanai. Atpakaļ pie civilizācijas un prom no čigānu dzīves!

Viens otrs laimīgāks atved izbāztu zivi — trofeju no makšķerēšanas izbraucieniem, cits apmierinājas ar izdrāztu koka kūju, sažuvušu ūdensrozi.

Uz redzēšanos, vēsie ūdeņi!

Vecais Indriķis

Tālivaldis Dangavs

Nāves malks

(NO KRĀJUMA: „BADA DZEGUŽU PAJUMTĒ")

NOVELETE

Ziņa, ka Austrālijā sievietes zaudējot savu lielāko bagātību — glītumu, kļūdamas līdzīgas spānieša Frančesko Gojas raganām vai Baltkrievijas žīda Marka Šagalla skaistulēm, daudziem trimdiniekiem, bija pirmā dzirdēšana par tādu adaptācijas likumu, — par to, ka cilvēkam jāpielāgojas videi, vienalga, grib vai negrib.

„Un daudzi latvieši dzīvo Švābu Alba, dilstošā Alba sniedzamībā. Kas gan tur labs gaidāms?" daži jau uzsāka bēdāties, bet citi piebalsoja:

„Kā tad! Vai nav dzirdēts, ka jau irst draudzības, radniecības, ģimenes un pat tautības saites? Atmīkst tikumi? Ka jau notikusi pielāgošanās tiem, kas ar baļķi iet pret zaķi, ar maisu gaismu nes, — kļuvuši līdzīgi septiņiem švābiem Paula Beitnera gleznā?"

Pierādījumu?

„Skaties tur to blokēku. Pieejiet tai tuvāk vakara stundās, un tad jūs dzirdēsit Dullingenas ciema ziņģi, ko jau dzied latvieši:

O du edler Gerstensaft,
wie stärkst du meine Glieder.
Und wo der Dreck
am grösten ist, da schmeist
er dich gleich nieder.

„No kura dzīvokļa?"

„Tā, kurā apmeties veterinārfeldšers Vērsītis."

„Hm, hm."

„Tā uznācis virspusē kā sprungulis šķidrumā vai 'libido' Freuda analizēs, Vērsītis kļūst par namatēvs šai stāstā. Un tāds viduspunkts, īsts demokratiskais centrs viņš arī bija dzīvē, jo ap viņu grozījās kā šoferi un viesmīļi, tā fotografi, virsseržanti, kārtībnieki un citi piederīgie tai darba kastai, kura bez lielas gudrošanas stājas tik pie darāmā. Un kas vissvarīgākais! Šai sabiedrībā vēl nebija zudusi cilvēka cienīšana, vēl pieņēma par pilnu ikviena augstāko vēlēšanos, saprotamu tā: veterinārfeldšeris tika dēvēts par lopārstu vai pat par dakteri, burtlicim Purģim kr'ta iecerētais redaktora gods; teātra kostīmu šuvēja Stropa kundze te tika atzīta gandrīz vai par otru Liliju Štengeli, mechaniķis Lindraks uzreiz kļuva lietišķs, uzrunāts par inženieri; kaprāļa Strupuma seja iespīdējās pilnatnes košumā, ja telpās kāds raidīja tādus vārdus kā leitnanta kungs . . . Neviens no viņiem arī nedomāja likt galvā apaušus vai sapīt kājas dzejnieka Spulgoņa Pegazam, hā, vēl uzšāva tam ar aplausiem, lai kleperis drāžas kaut septītās debesīs. Vienīgi profesora Jāņa Endzelīna skolnieki meta greizus skatienus uz šo pusi, — tāpēc, ka sabiedrība nemīlēja locīt uzvārdus, izrunādama Vērsītis kundze, Stumdeklis kungs . . .

Baumas par adaptāciju šai sabiedrībā neienāca vis pa vienu ausi, lai pa otru tūdaļ aizietu vējiem līdz. Nekā. Par tādu svarīgu lietu tika runāts pie pilnām glāzēm un atzīts, ka arī uz to, uz adaptāciju attiecināms „Tavs prāts lai notiek!" Jo palikt ārpus likuma, ir palikt ar vilka pasi. Tāds cilvēks kļūst jocīgs. Kā žīdi vai čigāni, kas arī nespēj piemēroties.

Kad dzejnieks Spulgonis ieminējās, ka tādai adaptācijai jāsākoties dziļā iekšienē, pašu pazemē, klātesošie tūdaļ atcerējās švābu zemnieku pagrabus ar ābolu kaudzēm aizgaldos, ar siera un tauku ripu stabiem no klona līdz griestiem, ar ļumīgiem ādas maisiem un desu ķekariem pie sijām . . . Garā skatīja žāvētu cūku vai aitu gurniņus, kurus noglāstīt roka tā vien tiecās.

„Lūk, te jāsākas adapcijai!" visiem bija skaidrs.

Cits ar kleitām, cits ar smēķiem, cits ar bārdas lietām „Tūdaliņ, tagadiņ" tempā aizmetās pa švābu zemes lielceļiem. Atgriezās elsdami pūzdami pa kājceliņiem pilnu kuli uz muguras vai padusē.

No sadabūtā rīkoja groziņu vakaru. Protams, atkal pie Vērsīšiem. Un ne jau, ka pašam vai pašai būtu vārda diena, nē. Pietika ar to, ka ir sestdienas vakars, ārā pavēss, kurkst vardes un debess piķa melnumā.

Jo Vērsīši bija tas siltums un tā spuldze, pret ko dodas taureņi no nakts dzīlēm.

Garais galds, vienīgais nometnē, izskatījās kā nupat apsnidzis — bija apklāts ar tik baltu palagu, ka jāizsaucas: Prieks, kur tu rodies! To izrotāja ēdamais un dzeramais. Ap galdu pamīšām bikšainie un brunčainie.

Priekā!

Galvas jau sila, un cilvēks spiedās tuvāk cilvēkam kā aukstumā.

Ech —

Dažu skaistu ziedu . . .

Priekā!

Un acis meklēja acis, lai skatieni iegultos tanīs, paklīrētos vai saskūpstītos kā dūjas.

Izšāvās kā no vulkāna spēcīgs „Tik krūmiņš kustējās".

Priekā!

Roka meklēja roku, lai paspiestu, meklēja viduci, lai apskautu. Ceļgals sabadījās ar ceļgalu, kāja iegūlās starp kājām... Un dzīrnieki it kā sakāpa vienā baļļiņā — to zemapziņa saplūda kopā. Tie kļuva par brālību, par psīchisku kooperatīvu, jo sirdi var atdot otram, pestīt no briesmām, uzupurēties . . .

Kā šo brīdi gaidījis, galdā kāpa „Marokas baigais", paša ļaužu tecināts. Manta stipra un droša. Pilnīgi pretēja visādām ninnēm, kas maigas mutei, bet mušmires cilvēkam; otrā rītā, varbūt, neatmodīsies, vai arī atmodīsies uz mūžu akls.

Priekā!

E—e—e—e—e! sīvums rīklē lika rīstīties pēc gaisa.

Bet labs labu nemaitā: Priekā!

Un „Marokas baigais" šoreiz iemeta kā ar alu cilvēka vāli.

Reālitātes pārgāja sirreālismā.

Sejas dubultojās. Prāts saplaka par prātiņu, tā ka ar maisu var gaismu nest, ar baļķi pret zaķi iet. Rokām dullums grūsties nevietā: spiedzieni, kāds nokrekšķinājās pa auna modei. Dažam birkava smagums galvā, citam vēderā. Bet Vērsītei sāpēja acis, tā ka jādodas kāpņu telpās, kur vēsāks.

„Ko vieglāku!" lūdza sievieši.

Un namatēvs arī paklausīgi lēja ninni glāzēs.

Priekā!

Un vēlreiz, un vēlreiz, un vēlreiz . . .

Tad piepeša tumsa. Vai elektrība apdzisusi? Nē: viens otrs apgalvoja, ka spuldze vēl redzama. Dziestoša spuldze. Gluži sarkana.

„Apdzisa!" ziņoja spuldzes redzētāji.

„Aklums!" ievaimanājās sievietes balss.

„Ak Kungs, akli! Akli!" kladzināja citas.

Dzirdēdama to, Vērsīte vairs neatgriezās, tik kāpa zemāk. Kāds nāca pretim.

„Elīt", nācējs iečukstējās.

„Es, es pati, Pičiņ," nokāpēja atčukstēja. „Nebūtu nodzēsis, neizmanītos." Vīrietis satvēra sievieti tik kāri, it kā tā būtu cūkas gurns, ko jāizdabū no švābu pagraba, un stiepa to uz savu vieninieka pažobeli citā blokēkā.

Uzmesta un ielikta cisās, viņa plāpāja:

„Kad esmu šite, vienmēr kas kutina smieties, ka vīrs saucas Vērsītis, tu Bullītis. Kāda tur starpība?"

„Nekāda, mīļā, gluži nekāda, saldā Ellīt!"

Kamēr namamāte uzturējās pažobelē, aklie jau bija izdziedājušies beŗu dziesmas, juzdamies it kā uz grimstoša kuģa, uz „Titānika" piemēram. Jau samierinājušies ar likteni, viņi nu atcerējās, ka vēl jāizbauda dzīves pēdējie mirkļi. Un rokas sāka taustīties pēc iekārotās, — pēc tās, kura paklīrējās, tavu ceļgalu ielaida starp savējiem, ļāva rokai ap ņieburu aplīst, stiepa lūpas pretim . . .

Kas meklēja, tas arī atrada to, ar ko bija vērts kopā mirt.

Salipušus, apskāvušos, tā gaisma atrada uz mūžu aklos un tūdaļ mirstošos. Kāda nosarka, citas smējās, viens otrs iebrēcās kā kaķis, kam asti durvīs spiež.

„Dāmas un kungi! Tautietes un tautieši!" namatēvs cēlās mierināt uzbudinātos. „Par ko jātrokšņo?"

„Pašu lieta, tikai pašu . . . Saku to kā redaktors", ierunājās Purģis un beidza.

Namatēvs turpināja:

„Ziniet, es neuztrauktos, it nemaz neuztrauktos, ja, teiksim, Vērsītes kundzei piedzimtu nu, nu, he — bullītis! Jo labs labu nemaitā."

„Arnold, kā tu tā . . ." Vērsītei savilkās mute uz bingāšanu.

Ierunājās Mukļājs kundze, kuŗu gaisma bija pārsteigusi gaužām kopā ar Stumdekļa kungu:

„Nav ko uztraukties, mīļā Vērsītis kundze! Cita zeme, citādas runas un paražas. Rīgā es vēl nosarku, kad uz mani kāds tā kārāk pablenza. Te cita padarīšana. Adoptācija, kā to saka, vai ne, Spulgon's kungs?"

Bet uzrunātais, galvu Stropas klēpī, jau dzejoja:

„Viss plūst . . . viss aizplūst . . .
Un daudzpunkts, un daudzpunkts kā . . . spiras."

Namatēvs pacēla glāzi un teica:

„Prozit!"

Pārējie sekoja viņa priekšzīmei, korī ierunādamies:

„Tur nav ko grozīt!"

Un iedzeršana turpinājās, it kā nekas nebūtu bijis, un arī uzdziedāts tika aizsmakušām balsīm:

O du edler Gerstensaft . . .
wie stärkst du meine Glieder . . .

Beigas

Neaizmirstiet savus piederīgos svē
Sūtiet dāvanu saiņus savlaicīgi, lai tie sa
mērķi laikā.

PĀRTIKAS PARAUGSA

Cenas ASV dolaros.
1 — 8,5 kg smalkais cukurs, 200 cigaretes ....
2 — 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg kviešu milti, 40 cikaretes, bruto 10 kg ....
3 — 2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg ....
4— iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg ....
5— 20 mārc. (9 kg) smalkā vai graudu cukura
6 — 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. brutto
7 — 42 mārc. (19 kg) smalkā cukura ....
8 — 19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc nātāja vēlēšanās) brutto 20 kg ....
9 — 20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma kausēti tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg ....
10 — 20 mārc. (8.5 kg) žāv. cūkas speķis, bēko sviests 0,5 kg pac. (pēc pasūt. vēlēšanās) 10
11 — 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg kafija, 340 gr rozīnes, 200 kg šokolāde, 80 cig brutto 5 kg ....
12 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg ....
13 — 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg kafija, 340 kg rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg ..
14 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg ....
15 — 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbo kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto 10 k
16 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg ....
17 — 9 kg rīsi, brutto 10 kg ....
18 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg ....
19 — 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 k
20 — 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvē bonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 vēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr med cigaretes, brutto 10 kg ....
21 — iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes,
22 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nestkafē", šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr b vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecī
23 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots
24 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg desa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, biskviti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šok 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigarete
25 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis dubu klāt 500 gr riekstu kodolu ....

Kanadas valūtai jāpieskaita 8%
Pasūtinājumus nododiet:
DV Grāmatnīcai — Sainīšu nodaļā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

VECĀKS BEZBĒRNU PĀRIS
meklē
mēbelētu istabu ar virtuvi, otrā stāvā.
Piedāvājumus nodot šī laikraksta kantorī „A.O."

IZĪREJ
liela, gaiša mē
Piemērota vien
Ledusskapi
Zvanīt RO 6—6

MŪSU
ĀTRIE GAISA PASTA SA

Apsveikumu un steidzamos gadījumos izmantojiet gaisa pasta saiņus, ko sūtām ar gaisa pastu bez Norādiet vēlamās krāsas un lielumus. Šiem saiņie vienot sīkākus priekšmetus, kā zeķes, lakatiņus, vas, smaržas, rotas lietas, bārdas skujamos apa ņus u.t.t., svarā līdz 300 gramiem.

Kungiem
A-1 1 Šveices cēlterauda rokas pulkstenis ar pi ādas saiti, 1 nailona triko virskreklis, 1 zīda kak 2 pāri nailona krepa zeķu. 41.— + Licence un porto
A-3 1 vilnas kaklauts, 1 labas kvalitātes poplina vi 1 zīda kakla saite, 1 pāris ādas cimdu ar vilna 6 glīti kabatas lakatiņi, 2 pāri nailonkrepa zeķ nas oderi 29.- + Licence un porto
A-7 2 nailona virskrekli, 1 kakla saite, 2 p. nailon zeķu, 1 p. ādas cimdu, 6 kabatas lakatiņi 30.- + Licence un porto

Dāmām
A-2 1 Šveices zelta pulkstenis luksa izveidojumā kordeļsaiti, 1 skaists zīda galvas lakats, 1 apakškleita ar mežģīnēm, 2 pāri smalku nailo 43.— + Licence un porto
A-4 2 m nailona drānas blūzei, 1 pūkains, silts („m vilnas plecu lakats, 1 skaisti musturots zīda g kats, 1 nailona apakškleita, 2 p. nailona zeķu vai neirstošās) 27.— + Licence un porto
A-8 12 m nailona drānas, 2 nailona apakškleitas, galvas lakatiņi 48.— + Licence un porto

Nailona drānas varat sadalīt pēc savas izvēles: pie metri kleitām, 2x6 m garām kleitām un 2 m blūzei
Kanadas valūtai jāpieskaita 8%
Pasūtinājumi nododami:
DV GRĀMATNĪCA — SAINĪŠU NODAĻ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

WASAGA

2 UN 3 ISTAB
IZĪRĒJAM NE
NU PASGATA
PELD
Pieteikun
J. BAJĀRS —
MOSELEY S

Neaizmirstiet savus piederīgos svētkos!

Sūtiet dāvanu sainus savlaicīgi, lai tie sasniegtu mērķi laikā.

PĀRTIKAS PARAUGSAIŅI

Cenas ASV dolaros.

1	8,5 kg smalkais cukurs, 200 cigaretes	$17.95
2	2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cikaretes, brutto 10 kg	18.50
3	2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg	19.75
4	iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	32.00
5	20 mārc. (9 kg) smalkā vai graudu cukura	15.60
6	9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg	16.00
7	42 mārc. (19 kg) smalkā cukura	24.00
8	19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg	22.70
9	20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg	25.00
10	20 mārc. (8,5 kg) žāv. cūkas speķis, bēkons vai sviests 0,5 kg pac. (pēc pasūt. vēlēšanās) 10 kg	32.40
11	0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 kg šokolāde, 80 cigaretes, brutto 5 kg	22.75
12	iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	38.50
13	2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 kg rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg	38.45
14	iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.00
15	2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto 10 kg	38.80
16	iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.90
17	9 kg rīsi, brutto 10 kg	16.50
18	iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	26.00
19	9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg	26.65
20	1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigaretes, brutto 10 kg	31.00
21	iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes, 20 kg	56.00
22	SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nestkafē", 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr biskviti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes	21.80
23	SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots	35.90
24	SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskviti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigaretes	30.00
25	SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu	53.00

Kanadas valūtai jāpieskaita 8%

Pasūtinājumus nododiet:
DV Grāmatnīcai — Sainīšu nodaļā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

VECĀKS BEZBĒRNU PĀRIS

meklē

mēbelētu istabu ar virtuvi, otrā stāvā.

Piedāvājumus nodot šī laikraksta kantorī „A.O."

IZĪRĒJAMA

liela, gaiša mēbelēta istaba. Piemērota vieniniekam/cei. Ledusskapis, plīts.

Zvanīt RO 6—6343, Toronto.

MŪSU „ĀTRIE GAISA PASTA SAIŅI"

Apsveikumu un steidzāmos gadījumos izmantojiet mūsu ātros gaisa pasta saiņus, ko sūtām ar gaisa pastu bez piemaksas. Norādiet vēlamās krāsas un lielumus. Šiem saiņiem varat pievienot sīkākus priekšmetus, kā zeķes, lakatiņus, pildāmspalvas, smaržas, fotofilmas, bārdas skujamos aparātus, asmeņus u.t.t., svarā līdz 300 gramiem.

Kungiem US $

A-1 1 Šveices cēltērauda rokas pulkstenis ar piemērotu ādas saiti, 1 nailona triko virskreklis, 1 zīda kakla saite, 2 pāri nailona krepa zeķu. 41.— + Licence un porto 7.80 = 48.80

A-3 1 vilnas kaklauts, 1 labas kvalitātes poplina virskreklis, 1 zīda kakla saite, 1 pāris ādas cimdu ar vilnas oderi, 6 zīda kabatas lakatiņi, 2 pāri nailonkrepa zeķu ar vilnas oderi. 29.- + Licence un porto 7.80 = 36.80

A-7 2 nailona virskrekli, 1 kakla saite, 2 p. nailona krepa zeķu, 1 p. ādas cimdu, 6 kabatas lakatiņi 30.- + Licence un porto 7.80 = 37.80

Dāmām US $

A-2 1 Šveices zelta pulkstenis luksa izveidojumā ar glītu kordeļsaiti, 1 skaists zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita ar mežģīnēm, 2 pāri smalku nailona zeķu 43.— + Licence un porto 7.80 = 50.80

A-4 2 m nailona drānas blūzei, 1 pūkains, silts („mohair") vilnas plecu lakats, 1 skaisti musturots zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita, 2 p. nailona zeķu (krepa vai neirstošās) 27.— + Licence un porto 7.80 = 34.80

A-8 12 m nailona drānas, 2 nailona apakškleitas, 2 zīda galvas lakatiņi 48.— + Licence un porto 7.80 = 55.80

Nailona drānas varat sadalīt pēc savas izvēles: piemēram, 3x4 metri kleitām, 2x6 m garām kleitām un 2 m blūzei vai citādi.

Kanadas valūtai jāpieskaita 8%

Pasūtinājumi nododami:
DV GRĀMATNĪCĀ — SAINĪŠU NODAĻĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

WASAGA BEACH
— ROSEBUD COTTAGES

2 UN 3 ISTABU KABĪNES UN ATSEVIŠĶAS ISTABAS IZĪRĒJAM NEDĒĻU NOGALĒM UN NEDĒĻĀM. ĒDIENU PAŠGATAVOŠANA. LIELISKA ATPŪTAS VIETA: PELDĒŠANĀS - MAKŠĶERĒŠANA.

Pieteikumus telpu rezervācijai adresējiet —
J. BAJĀRS — **ROSEBUD COTTAGES,**
MOSELEY ST., WASAGA BEACH, R.R.1, ONT.

Prof. Dr. Pēteris Ķiļauka,

JAUNAJAM LATVIEŠU BĪBELES IZDEVUMAM IZNĀKOT

(1. turpinājums)

Arī babiloniešu valodā bija poēma, kuras varonis saucās Atrahasis. Tā aptvēra vairāk nekā 1000 rindu, bet atrasti tikai īsi fragmenti, kuros pastāstīts iemesls, kura dēļ plūdi sūtīti: „Zeme tapa plaša un ļaudis vairojās. Pulcēdamies kopā tie traucēja dievus (t. i. Enlilu). Dievs dzirdēja viņu troksni un sacīja (pārējiem) lielajiem dieviem: Skaļa ir tapusi cilvēku trokšņošana, tās dēļ nav iespējams vairs gulēt."

Lai cilvēki kļūtu rāmāki, Enlils sūtīja tiem dažādas nelaimes un slimības, bet kad tas nelīdzēja, viņš panāca to, ka pēc viņa priekšlikuma dievi nolēma sūtīt plūdus.

Ūdensplūdus piemin arī babiloniešu vēsturnieks Bēross (Berosos), kas ap 275. g. priekš Kr. grieķu valodā sarakstīja Babilonijas vēsturi, izlietodams senos avotus un dokumentus. Viņa vēsture tagad zudusi, bet par ūdensplūdiem uzglabāti tās izvilkumi (teksts uzglabāts Eusebija chronikas 2. gr.). Garākais izvilkums skan: ... ķēniņa Ksisūtra laikā (Bēross lieto gan formu Xisuthros, gan Sisuthros) notika lielie ūdensplūdi. Viņam sapņī parādījās dievs Krons (= bab. Ea, sumēru valodā Enki) un gudrības dievs; viņš bija tas, kas Ziusudram paziņoja dievu lēmumu par ūdensplūdiem). Viņš atklāja, ka cilvēci iznīcinās ūdensplūdi. Tāpēc viņš lika Ksisūtram taisīt kuģi un iekāpt tajā līdz ar piederīgiem un tuviem draugiem, uzkrāt tur ēdamo un dzeramo un ievest tur arī dzīvniekus, spārnotos un četrkājainos. Ksisūtrs paklausīja un uztaisīja kuģi 5 stadijus (= 925 m) garu un 2 stadijus (= 370 m) platu. Viņš izpildīja visas šīs pavēles un iegāja kuģī līdz ar sievu, bērniem un tuvajiem draugiem.

Kad ūdensplūdi mitējās, Ksisūtrs izlaida dažus putnus. Bet tā kā tie neatrada barības, tie atgriezās atpakaļ kuģī, bet pie to kājām bija pielipuši dubļi. Bet izlaisti trešoreiz, tie vairs neatgriezās kuģī, no kā Ksisūtrs secināja, ka bija parādījusies zeme. Juzdams, ka kuģis nosēdies uz kāda kalna, viņš atdarīja durvis un izgāja no kuģa ar sievu, meitu un stūrmani. Un pēc tam, kad viņš bija nometies zemē, uzcēlis ziedokli un ziedojis dieviem, viņš pazuda kopā ar tiem, kas bija izkāpuši no kuģa. Tie, kas bija palikuši uz kuģa, izkāpa un meklēja viņu, saukdami viņa vārdu. Bet Ksisūtrs vairs tiem neparādījās. Tomēr balss no gaisa teica, ka viņš aizgājis dzīvot kopā ar dieviem.

Tagad aplūkosim stāstu, kas atrodams eposā par Gilgamešu. Šis eposs atrasts ķēniņa Ašurbanipala (668.—633. priekš Kr.) bibliotēkā, izdarot izrakumus tai vietā, kur senatnē bija Asīrijas galvaspilsēta Ninive. Eposs uzrakstīts vadžu rakstiem uz 12 māla plāksnēm, no kurām dažas bojātas, tā ka vietām cietis arī teksts.

Eposs par Gilgamešu vispirms radies sumēru literātūrā un no tās pārgājis arī babiloniešu un asīriešu literātūrā. Tāpēc arī stāsta varoņu daudzējādie vārdi un poēmas dažādie varianti.

Galvenais varonis šai eposā ir jaunekīlgais Urukas (senās Erechas) pilsētas valdnieks Gilgamešs, visādu dēku un piedzīvojumu meklētājs. Bet šai poēmā ir arī epizods, kurā stāstīts par ūdensplūdiem, un proti šādā sakarā: Gilgamešam sākumā bija kāds pretinieks (Enkidu), ar kuŗu viņš cīnījās, bet vēlāk abi izlīga un kļuva nešķiŗami draugi. Bet tad pēkšņi draugs nomira. Tas ārkārtīgi satrieca Gilgamešu. Viņš sāka domāt arī par savu likteni, jo apzinājās, ka arī viņam būs reiz jānomirst, kaut ļoti gribējās dzīvot, mūžīgi dzīvot. Viņš tad atcerējās savu senci Utnapištimu, kas bija izglābies ūdensplūdos un kam dievi pēc tam bija piešķīruši nemirstību un likuši dzīvot tālā jaukā zemē. Gilgamešs uzmeklēja Utnapištimu, un tas viņam izstāstīja visus sīkumus par ūdensplūdiem. Te būs dažas raksturīgas stāstījuma vietas:

„Šamašs (saules dievs) man noteica laiku, kad vētru dievs sūtīs lejup postīgu lietu. Tad teica viņš, ej kuģī un aizslēdz durvis. Kad pienāca noteiktais laiks, es vēroju laika dabu, tas bija draudīgs, uz to raugoties. Es iegāju kuģī un noslēdzu durvis. Un ko tik atmirdzēja pirmie rīta stari, no apvāršņa pacēlās melns mākonis, tajā grada Adads, bet Šullats un Hanišs gāja pa priekšu kā vēstneši pār kalniem un ielejām. Adada trakošana sniedzās līdz debesīm un pārvērta par tumsu visu, kas bija gaišs. Visu dienu trakoja vētra.... Pat dievus pārņēma bailes no plūdiem, tie bēga un uzkāpa debesīs pie Anu (augstākais sumēru dievs). Sešas dienas un sešas naktis vētra, lietus un plūdi gāja pār zemi. Kad atnāca septītā diena, vētra un plūdi beidza trakot. Jūra tapa rāma, vētra norima, plūdi apstājās. Es atvēru logu, un gaisma krita man sejā. Es raudzījos uz jūru, viss bija kluss. Visa cilvēce bija kļuvusi atkal par māliem. Es nokāru galvu, apsēdos un raudāju. Es lūkojos uz visām pusēm, lai saskatītu jūras robežas. Pēc 12 stundām parādījās zeme. Kuģis nosēdās uz Nisira kalna. Nisira kalns turēja kuģi ciet un neļāva tam kustēties." (Pēc Bībeles stāsta šķirsts nolaidās uz Ārarata kalniem).

Bēross stāsta, ka, plūdiem mitējoties, Ksisūtrs izlaidis no kuģa dažus putnus. Bet tie, neatrazdami barības, atgriezušies atpakaļ, bet pie to kājām bijuši pielipuši māli. Trešo reizi izlaisti, tie vairs neatgriezušies.

Arī Utnapištims stāsta, ka izlaidis pēc kārtas balodi, bezdelīgu un kraukli, kurš atpakaļ vairs neatgriezies. Līdzīgā kārtā Vecajā derībā stāstīts par Noasu, kas izlaidis pa šķirsta logu kraukli un tad ik pēc 7 dienām balodi, kurš, trešo reizi izlaists, vairs neatgriezies.

Turpinājumā Utnapištims pastāsta: „Tad es izlaidu no kuģa katru dzīvu būtni uz visām četrām debess pusēm un izdarīju ziedošanu. Es izlēju ziedojumu kalna virsotnē. Septiņus un vēl septiņus katlus es uzstatīju. Zem tiem es saliku saldās niedras, ciedra malku un mirtes zarus. Dievi tad oda saldo smaržu, viņi salasījās kā mušas virs ziedotāja."

Un te būs attiecīgā parallēlvieta Vecajā derībā:

„Un Noass uztaisīja Jahvem ziedokli un ņēma no visiem šķīstiem lopiem un šķīstiem putniem un ziedoja Jahvem dedzināmus ziedojumus uz ziedokļa. Un Jahve oda saldo smaržu un sacīja savā sirdī: Es turpmāk vairs nenolādēšu zemi cilvēka dēļ... Un es turpmāk vairs negribu nomaitāt visu, kas dzīvo, kā esmu darījis... (1. Moz. 8, 20—21).

Bet, tāpat kā Jahvem, arī Enlilam bija rimušas agrākās dusmas pret cilvēkiem, kā redzams no Utnapištima stāsta beigām:

„Tad Enlils devās uz kuģi. Viņš satvēra manu roku un lika man iziet ārā. Viņš lika arī manai sievai iziet un nomesties ceļos man līdzās. Stāvēdams starp mums, viņš pieskārās pie mūsu pierēm un svētīja mūs: līdz šim Utnapištims ir bijis tikai cilvēks, bet tagad viņš un viņa sieva būs līdzīgi dieviem. Tālumā, pie upju grīvas dzīvos Utnapištims. Tā viņi paņēma mani līdz un lika dzīvot tālumā, pie upju grīvas."

Ar to beidzas Utnapištima stāsts par ūdensplūdiem. Nav šaubu, ka starp Gilgameša eposā aprakstītiem un Vecajā derībā lasāmiem ūdensplūdiem ir ģenetiski sakari. Par to liecina daudzās līdzīgās vietas abos stāstos. Daži piemēri: Bībeles stāstā pats Dievs paziņo Noasam par priekšā stāvošiem plūdiem un dod arī vajadzīgos norādījumus par taisāmā šķirsta apmēriem un formu. Mesopotāmiešu stāstā to dara ūdeņu un gudrības dievs Ea (sumēru valodā Enki(, kas cilvēkiem ir labvēlīgs. Abos stāstos glābti tiek ne tikai izredzēti cilvēki, bet šķirstā, resp. kuģī ievesti arī dažādi dzīvnieki, lai to sugas neaizietu bojā. Lai noskaidrotu stāvokli pēc plūdu izbeigšanās, Utnapištims, tāpat kā Noass, izlaiž no kuģa dažus putnus (Utnapištims balodi, bezdelīgu un kraukli, Noass kraukli un trīsreiz balodi). Pēc iziešanas no kuģa (šķirsta) Utnapištims ziedo dieviem, Noass Jahvem. Apbrīnojami saskanīgi tas izteikts abos tekstos: **„Dievi tad oda saldo smaržu" (Tablet XI, 160) un „Un Jahve (= tas Kungs) oda saldo smaržu." (1. Moz. 8,21).**

Savilksim tagad kopā iepriekš sacīto. Tas bija vēl politeisma laikmetā, kad Sumērijā, Babilonijā un Asīrijā radās stāsts par ūdensplūdiem trijos mazliet atšķirīgos variantos. Šie stāsti rakstīti vadžu rakstiem un radušies jau pirms 2000. g. priekš Kr. Par šo stāstu jaunāko variantu var uzskatīt Vecajā derībā lasāmo stāstu par ūdensplūdiem, kur iestrādātais jahvista raksts pieder laikmetam 1000. g. — 950. g. priekš Kr. (sal. Sellin - Rost, Einleitung in das Alte Testament, 196. lp.). Tas ir Dāvida (1005.—965.) un Salomona (965.—925.) valdīšanas laiks, kad Izraēļa valsts robežas sniedzās no Ēģiptes līdz Mesopotāmijai, un jūdi bija atjaunojuši sakarus ar Abrahama dzimto pilsētu Uru Kaldejā, kur, kā archaioloģiskie izrakumi liecina, ir pastāvējis sumēru augstākā dieva Anu un dievietes Ištaras kults (sal. Jozuus 24,6: „Tad Jozuus sacīja uz Izraēļa bērniem: Viņpus upes (t. i. Eufratas) jūsu tēvi vecos laikos ir dzīvojuši un citiem dieviem kalpojuši.")

Izlietodami mesopotāmiešu literāro materiālu, Vecās derības autori (jahvisti un citi) ir tomēr pārveidojuši tās vietas, kas nesaskanēja ar jūdu tautas stingri monoteiskiem ieskatiem, „dievu" vietā liekot Jahvi, kā redzams, kad salīdzina Gilgameša eposā aprakstītos plūdus ar to pārstrādājumu, kas lasāms Vecajā derībā.

SALOMONA DZIESMU DZIESMA

Kā ticības un dievatziņas pamatu Bībeli ar pilnu tiesību sauc par svētiem rakstiem. Tomēr nav jādomā, ka Bībelē nav atrodami arī laicīga satura raksti. Kā piemērs tam varētu noderēt Salomonam piedēvētā „Augstā dziesma", ebrējiski saukta „Salomona dziesmu dziesma" (Šīr haššīrim ašer lešolomo), kurā apdziedāta Salomona (līgavaiņa) un Sulamites (līgavas) mīlestība.

Šim dzejojumam par ievadu varētu noderēt jaukais Jūdejas pavasara apraksts:

„Redzi, ziema ir pagājusi, stiprais lietus mitējies. Puķes rādās laukā, un ūbeles balss dzirdama mūsu zemē. Vīģes koks dabūjis pumpurus, un vīna koki plaukst un smaržo. Celies, nāc, mana draudzene, mana skaistā, nāc!"

Līdz ar pavasari pamodusies mīlestība: „Es guļu, bet mana sirds ir nomodā. (5,2.4.5.6.) Tā ir mana drauga balss, kurš klaudzina: Atdari man, mana māsa, mana draudzene, mans balodi, mana sirdsskaidrā! Mans draugs savu roku stiepa pa logu un mana sirds par to trīcēja. Es pacēlos savam draugam atdarīt, un no manām rokām pilēja mirres un no maniem pirkstiem tekošas mirres pie durvju atslēgas. Es savam draugam atdarīju, bet mans draugs bija projām, viņš bija aizgājis. Mana dvēsele izgāja pēc viņa vārdiem. Es viņu meklēju, bet neatradu; es viņu saucu, bet viņš man neatbildēja..." — „Es jums piekodinu, Jeruzalemes meitas, kad jūs manu draugu atrodat, ko jūs viņam sacīsit? Ka es esmu apsirgusi no mīlestības" (5,8).

Mūslaiku lasītāju vietumis var pārsteigt mīļākās daiļumu pārmērīgi reālie attēlojumi vai arī to austrumnieciski savdabīgie salīdzinājumi, kuriem maz kopēja ar Homēra krāšņajiem salīdzinājumiem, piemēram: „Tavi gurni ir salikti kā divi sprādzes, ko gudra meistara roka darinājusi. Tavs klēpis ir kā apaļš biķeris, kam dzēriena netrūkst; viņš ir kā kviešu kopa, apspraustа līlijām. Tavas krūtis irkā divi stirnas, kā kalnu kazas dvīņi. Tavs kakls ir kā ziloņkaula tornis; tavas acis ir kā Ezbonē dīķi pie Batrabim vārtiem; tavs deguns ir kā Lībana tornis, kas pret Damasku skatās" (7,1—4). „Cik skaista un mīlīga tu esi, mīlestība ar saviem jaukumiem!" (7,1—6).

Varam viegli saprast, ka nebija visai ērti šo kvēlo erotiku iestarpināt Vecās derības svēto rakstu vidū. Tāpēc palīgā nāca jūdu sinagoga, allēgoriski iztulkodama līgavaini kā Jahvi, bet līgavu kā jūdu tautu, ar to motīvējot šīs laicīgās dzejas uzņemšanu kanonā, bet kristīgā baznīca to vēlāk attiecināja uz Kristu un kristīgo draudzi. Tomēr pašā dziesmā šādam iztulkojumam trūkst jebkāda pamatojuma.

Par dziesmu dziesmas uzņemšanu kanonā jūdi debatēja vēl Jamnijas sinodē (90.—100. g. pēc Kr.). Tagadējais dziesmu dziesmas stāvoklis liek domāt, ka šī „dziesma" nav viengabalains dzejojums, bet jūdu kāzu dziesmu kopojums.

JAUNĀ DERĪBA

Bez savām problēmām nav arī Jaunā derība. Tas būs redzams, kad būsim salīdzinājuši 4 evaņģēliju beigu nodaļas.

Marka ev. 16 nodaļa

Sāksim ar Marka evaņģēliju, **kas pēc teologu atzinuma ir vecākais** no sinoptiskajiem evaņģēlijiem. (sarakstīts ap 68. g. pēc Kr.).

Ikvienam Jaunderības lasītājam svarīgi ir zināt, ka Marka evaņģēlijam trūkst beigu. Kādi ir argumenti, uz kuriem pamatots šis apgalvojums? — varbūt, gribēs zināt lasītājs. Tie izriet no paša Marka evaņģēlija. Palasīsim tā 16. nodaļu, sākot ar 1. pantu: „Un kad sabata diena bija pagājusi, tad Marija Magdalēna un Marija, Jēkaba māte, un Salome pirka dārgas svaidāmās zāles, lai ietu un Jēzu svaidītu.

(Turpinājums sekos)

DV Toronto nod. internās meistarsacīkstes ŠAUŠANĀ

7. augustā, pl. 2 p.p. Mednieku un Makšķernieku kluba šautuvē. Piešaude pirms sacīkstēm no pl. 11 dienā. Pēc sacīkstēm biedru vakars turpat kluba telpās un veiksmīgāko šāvēju apbalvošana.

Pieteikšanās uz vietas sacīkšu dienā.

MAZS, 2—ISTABU DZĪVOKLIS,

nemēbelēts, vai daļēji mēbelēts—

lēti izīrējams

vecākam pārim, vai 1—2 sievietēm. Pēc vēlēšanās — garāža. Mājās tikai 2 personas.

Telefons pēc 7 vak. — 537-1672.

PĀRSŪTĀM

naudu uz LATVIJU

US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14-21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.

DV SAINĪŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

Izmantojiet mūsu starpniecību un iepriecīniet saviešus Ziemas svētkos nosūtot kādu no zemāk minētiem saiņiem.

MŪSU STANDARTSAIŅI

CENAS US DOLAROS

Nr. 31	9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg. rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigarešu	$ 39.90
Nr. 32	18,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti — 41 mārc.	$ 22.70
Nr. 33	18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc.	$ 24.90
Nr.34	4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 20 mārc.	$ 22.70
Nr. 35	— iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc.	$ 37.50
Nr. 36	9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss, 4,5 kg cūku tauku — 40 mārc.	$ 30.75
Nr. 37	4 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņka, 2,5 kg bekona — 20 mārc.	$ 29.75
Nr. 38	— iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc.	$ 51.50
Nr. 39	4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc.	$ 29.50
Nr. 40	— iepriekšējais sainis divkāršots netto 38 mārc.	$ 52.50
Nr.41	2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc.	$ 27.50
Nr. 42	— iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc.	$ 45.50
Nr. 43	4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc.	$ 20.90
Nr. 44	— iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc.	$ 36.50
Nr. 45	8 kg cūku tauki, 9 kg eksporta bēkona, žāv. 38. mārc.	49.50

Kanadas valūtai jāpieskaita 8%

Rakstiet: DV Grāmatnīcai — Sainīšu nodaļai,
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Tuvākai inf. zvaniet 921—7121.

Spējīga apkopēja

vajadzīga mājā ar 2 bērniem (mātes nav).

Apkopējai var būt vīrs, kas strādā ārpusē, un 1 bērns. Atsauksmes nepieciešamas.

Zvanīt 636—4804, Toronto

Izdevīgs pirkums

pensionāriem vai naudas ieguldītājiem

$ 6.500.- pilna prasītā cena piecu istabu mājai ar lielu dārzu un visām pilsētas labierīcībām.

Ciemats atrodas tikai 35 jūdzes ziemeļos no Toronto pie Yonge ielas (Hgw 11). Gruntsgabalā kalna strauts, kādēļ viegli ierīkot zivju dīķi vai peldbaseinu. Šo īpašumu iespējams nopirkt daudz lētāk par prasīto cenu.

Zvanīt LE 6—0143 **I. JANKOVSKIS Realtor.**
93½ Roncesvalles Ave., Toronto 8.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.

V PALMA PĀRSTĀVIS

377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: Atsevišķa divstāvīga 9 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, ūdens eļļas apk. Iemaksa $5.500.-. Pieņemama cena.

Bayview — Finch: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar piebūvētu ķieģeļu garāžu, ūdens apkure. Kopējā cena $15.500.-, iemaksa $1.500.-.

Pape — Gerrard: 7 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, kopējā cena $12.500.-, iemaksa $1.500.-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

KANADAS BAZNĪCĀS

Lūdzu klausaities latviešu garīgo raidījumu „Brītiņš ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218.

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p.p. Lūdz rakstīt „Sauciens no Golgatas", P.O. B. 285, Station „K", Toronto.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9 - 3331 Toronto Sv. Andreja baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī; tālr. 921—1563.

8. augustā, pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē; pl. 11 dievkalpojums Andreja baznīcā.

15. augustā bērnu un jaunatnes Sporta svētki Sidrabenē; pl. 9.30 dievkalpojums

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6 - 2510 Sv. Jāņa draudze tel. 921 -3327. 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

8. augustā, plkst. 10.30 dievkalpojums Saulainē un plkst 6 vakarā dievk. Jāņa baznīcā.

15. augustā plkst. 10.30 dievkalpojums Saulainē un plkst. 6 vak. dievkalpojums Jāņa baznīcā, māc E. Ķerģis.

22. augustā, plkst. 10.30 dievkalpojums Saulainē, plkst. 6 vak. dievkalpojums Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr., Toronto 16., tel. PL 7 - 2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

8. augustā, plkst. 11 n.r. dievkalpojums draudzes lauku īpašumā — Tālavā.

15. augustā, plkst. 2. p.p. — dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

29. augustā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Bramptona

22. augustā, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.

8. augustā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums. Kristīta: Linda Marija Kalniņš, Edgara un Marijas meitiņa.

SV. KATARĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev. - lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

15. augustā, pl. 3 p. p. dievkalpojums.

LONDONA

Māc. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel MU 5 - 5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Trīsvienības lut. bazn.

22. augustā, pl. 1.30 p. p. Jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu; dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 5195.

Vankuveras latviešu ev. - lut. draudze.

15. augustā, plkst. 3 pēcp. dievkalpojums Kitsilano baznīcā

22. augustā, plkst. 3 pēcp. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9 - 3224.

Montreālas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

8. augustā Varoņu piemiņas dievkalpojums plkst. 7 vakarā.

15. augustā, plkst. 11 dievkalpojums Ezerkalnos.

22. augustā dievkalpojums nenotiks.

29. augustā, plkst. 11 kapu svētki Mt. Royal kapsētā.

Māc. Viesturs Šēfers, 471 Colbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

Jūlijā un augustā dievkalpojumi Betlēmes baznīcā katru otro svētdienu priekšpusdienā, pl. 11,30.

Jonkeros jūlijā un augustā, katra mēneša pirmā un trešā svētdienā, pl. 10.

Nometnē abos vasaras mēnešos katru svētdienu dievkalpojumi pl. 11.

AURORA

420 Dawners Place. Mūsu Pestītāja baznīcā.

AURORĀ (Illinois), Linkoln Park kapsētā, Auroras novada kapu svētki pl. 3 pp. Dievkalpojums šai svētdienā nenotiks. Māc. A. Rautenšilds.

29. augustā, pl. 10 no rīta dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds.

ČIKĀGA

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons. Tel. FI 3 - 2420.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

8. augustā, pl. 10 no rīta dievkalpojums. Māc. J. Strautnieks.

15. augustā, pl. 10 no rīta dievkalpojums Ciānas draudzes kapu nodalījumā, 21. sektorā, Oakridge kapsētā, uz vakariem no Roosevelt Rd. un Mannheim Rd. krustojuma; pl. 12 dienā kapu svētki. Māc. A. Rautenšilds un koris Ed. Strautmaņa vadībā.

22. augustā, pl. 10 rītā dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tel. WA 2 - 2248. Māc. V. Līventāls, tālr. WE 3 - 9326.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā, 1368 Pauline Blvd.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze. 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6 - 1191.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St Fairview Park. Ohio, 44126.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

7. aug., plkst. 7 vak. dievkalpojums. Mācītājs G. Kness Knezinskis.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

Kanadas baznīcās . . .

8. augustā, plkst. 11 no rīta Tērvetē dievkalpojums, māc. V. Šēfers.

22. augustā, plkst. 11 no rīta Tērvetē dievkalpojums, māc. V. Šēfers.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Erg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3 - 3966.

NORANDA

15. aug., 10 no rīta — Norandas latviešu draudzes kapu svētki. Prāvests A. Skrodelis.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones ārtējie dievkalpojumi notiek ... dienās plkst. 8 vakarā — 105 ...

21. augustā, plkst. 10. dienā „THREE BRIDGES" 1,5 jūdzes no St. Jacobs, Kitchener - Waterloo, Ont.

KANADAS DAUGAVAS VANAGU

Šaušanas meistarsacīkstes

Pieteikšanās uz vietas. Dažādas sporta nodarbības.

Makšķerēšanas un peldēšanas iespējas.

Pēc sacensībām — DV KIČENERAS NODAĻAS 13. GADA SVĒTKI.

Priekšnesumi. DEJA. Atspirdzinājumi.

Spēlēs E. Zakuļa deju kapella.

Tālus un tuvus viesus ielūdz — rīkotāji.

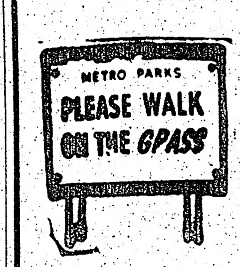

Jūs esat ielūgti pastaigāties pa zālājiem, puķu dārziem un mežainām ielejām kurā katrā no Toronto 15 parkiem un atpūtas vietām.

Apmeklējiet Riverdale-Zoo! Brauciet ar pārceltuvi uz Toronto saliņu, peldaties, sauļojieties un atpūšaties. Izmantojiet Toronto parkus vasaras atpūtai!

METROPOLITAN TORONTO PARKS DEPARTMENT

Tālr. 487—5291

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

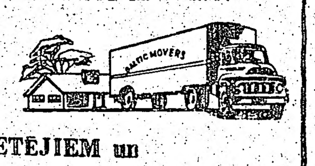

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.

Tel. LE 1-1403, Toronto.

IGAUŅU OPTIĶIS

J. RATAS

169 Danforth Ave. HO 5-6251.

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.

Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

Dāviniet saviem draugiem un paziņām

Prof. Alekša Rubuļa

LATVIAN LITERATURE

30 latviešu autoru 45 prozas darbi mūsu labāko tulkotāju sniegumā.

LABĀKĀ DĀVANA KATRĀ GADĪJUMĀ

Cena $7.00 plūs 25 c pasta izdevumiem

Dabūjama tieši apgādā

DAUGAVAS VANAGS

kā arī visās lielākās grāmatnīcās brīvajā pasaulē.

Grāmattirgotājiem atlaide.

491 College St., Toronto 4, Ont.

GRĀMATAS LATVIEŠU SKOLĀM

J. Mežaks — GADSKĀRTA LATVJU DAINĀS	$2.25
E. Klaustiņa — BĒRNU DĀRZS	1.00
J. Ezeriņš — VALODIŅA	1.00
D. Roga — ĀBECE	1.60
A. Širmane — MANA TĒVU VALODA, 3. kl.	1.50
A. Kaugurs — MANA TĒVU VALODA, 4. kl.	1.50
A. Kaugurs — MANA TĒVU VALODA, 5. kl.	1.50
A. Dravnieka — MANA TĒVU VALODA, 6. kl.	1.80
H. Kreicers — MANA TĒVU VALODA, 7. un 8. kl.	3.20
M. Gaide — TĒVU VALODAS MĀCĪBA, gramat.	1.60
V. Bērziņa - Baltiņa — LATV. VAL. GRAMATIKA	3.00
F. Kurats — LATVIJAS ĢEOGRAFIJA	2.20
P. Dreimanis — LATVJU TAUTAS VĒSTURE	3.90
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI, dz.	1.50
TAUTAS DZIESMAS SKOLĒNU KOŖIEM	3.50
Dr. M. Lutera — MAZAIS KATECHISMS	0.50
A. Voitkus — TICĪBAS MĀCĪBA 5. kl.	1.50
A. Ozols — VIŅA VĀRDI BIJA VARENI	2.50
Edg. Lange — BAZNĪCAS VĒSTURE I d.	1.35
K. Valters — VECĀS DERĪBAS STĀSTI	2.25
BURTNĪCAS	0.10

DV. GRĀMATNĪCĀ, 491 College ST., TORONTO 4, ONT.

VIESĪBĀM, KOMERŠIEM

sagatavoju un piegādāju mājās auksto galdu, piemērotu katram gadījumam: salātus, putnus, zivis, vēžus — sākot ar $3.50 no personas.

E. BĒRZIŅŠ — 1413 Bloor St. W. tel. 536—0657, Toronto.

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIJA - AMERIKĀ

491 College St., Toronto 4, Ont.

CANADA.

TEL.: 921—7121

CODE 416

TORONTO VASARAS MŪZIKAS FESTIVĀLS

Toronto pilsētas parku un atpūtas departamenta sarīkojums Toronto Mūziķu apvienības atbalstā, ar skaņu plašu rūpniecības un Toronto Daily Star ziedojumiem.

SVĒTDIEN, 8. AUGUSTĀ

2.30 p.p. HIGH PARKĀ — HMCS York kapella

2.30 p. p. KEW GARDENS — Queen's Own Rifles of Canada kapella

5.30 p. p. HIGH PARKĀ — Ronnie Padgett ērģeļu koncerts

8.00 vak. EXHIBITION PARKĀ — Vasaras koncerts, diriģents Ernesto Barbini. Viesojas Ermano Mauro.

PIRMDIEN, 9. augustā

8.30 vak. RAMDEN PARKĀ — tautas dejas ar Bobu Skotu

OTRDIEN, 10. AUGUSTĀ

8.00 vak. EXHIBITION PARKĀ — Norad kapella

8.00 vak. ALLAN GARDENS — Originals Club kapella

8.30 vak. WITHROW PARKĀ — tautas dejas ar Bobu Skotu

TREŠDIEN, 11. AUGUSTĀ

8.30 vak. RIVERDALE PARKĀ— (Austrumu klajumā) — Hūtenenijs. Uzstājas: The Common Folk, Gordie Lightfoot, Sean - Robin duets un Klaas Van Graft

8.30 vak. MONARCH PARKĀ — tautas dejas ar Bobu Skotu

CETURTDIEN, 12. AUGUSTĀ

7.30 vak. EGLINTON PARKĀ — Alfa Coward trio, Phila Antonacci kvintets

8.00 vak. NATHAN PHIPLLIPS SQUARE — kosmopolitāņu koncerts

8.30 vak. HIHGH PARKĀ — tautas dejas ar Bobu Skotu

8.30 vak. KEW BEACH — tautas dejas ar Alu Ward

PIEKTDIEN, 13. AUGUSTĀ

8.30 vak. RIVERDALE PARKĀ — (slidotavā) apļa dejas Pata Riccio orķestris

SESTDIEN, 14. AUGUSTĀ

8.00 vak. WILLOWDALE Parkā— RCAF 411. skvadrona orķestris

SVĒTDIEN, 15. AUGUSTĀ

2.30 p.p. HIGH PARKĀ — Benny Louis orķestris

2.30 p.p. KEW GARDENS — HMCS York orķestris

5.30 p.p. HIGH PARKĀ — Ronnie Padgett ērģeļu koncerts

O'KEEFE CENTRE

FOR THE PERFORMING ARTS

FRONT & YONGE — EM 3-6633

3 NEDĒĻAS! No 2. — 21. augustam

PAŠREIZĒJAIS Ņujorkas grāvējs

Linkolna centra mūzikas teātris

Richards Rodžers, prezidents un režisors - producents rāda

Alfred Drake

„KISMET"

Mūzikāla 1001 nakts versija; galvenās lomās vēl Anne Jeffreys un Lee Venora

Vak. 8.30; 2 pēcp.	Pirmd. ceturtd.	piektd. un sestd.	trešd. pēcpusd.	sestd. pēcpusd.
Orķestra ložās	5.50	6.50	4.00	4.50
Parketā un balkona 1. rindā	4.25	5.00	3.00	3.50
Balkona vidū	3.25	4.00	2.25	2.75
Balkona aizmug.	2.50	3.00	1.75	2.00

Kase atvērta no plkst. 11 rītā līdz 9 vakarā

EM 3—6633

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

8. augustā — pl. 7 vak. dievvārdu sapulce ar filmu un dziesmām Latviešu namā — Sauciens no Golgatas vadībā.

20. augusta — 4. septembrim — A. Zvidra gleznu izstāde North York Public Library Downsview Regional Branch, Keele St., pie Wilson. Atvērta no pl. 9—9 vak. Sestdienās un svētdienās slēgta.

2. oktobrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

9. oktobrī — plkst. 6 Latviešu namā Latviešu strēlnieku 50 g. jubileja.

No 9. līdz 11. oktobrim—LNJAK 11. kongress Latviešu namā.

16. oktobrī — Latviešu Nams A/S rīko savā namā Plaujas svētku balli — bazāru.

14. oktobrī — plkst. 8.30 vak. operdziedātājas Renātes Gütmanes (no Vācijas) dziesmu un Briju vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

22. oktobrī — pl. 8 vak. Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātra viesizrāde T. Viljama IGUĀNAS NAKTS — A. Tipāna režijā.

24. okt. pl. 6.30 — Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātra viesizrāde T. Viljama IGUĀNAS NAKTS —A. Tipāna režijā.

30. oktobrī — pl. 8 Latviešu namā Krizantēmu balle.

13. novembrī — Lāčplēšu svētki Saulainē.

25. novembrī — plkst. 8.30 vak. pianista Ugas Granta (no ASV) klavieŗu vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

26. novembrī — plkst. 8 vak. DV TK 15 gadu jubilejas izrādē J. Raiņa „Zelta zirgs" North Toronto Collegiate Institute, 17 Broadway Ave.

27. novembrī — plkst. 7 vak. DV TK un DV Toronto nodaļas 15 gadu atceres akts. Plkst. 8 vak. J. Raiņa „Zelta zirgs" izrāde North Toronto Institute, 17 Broadway Ave.

4. un 5. decembrī — Kanadas Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš Latviešu namā.

11. decembrī — pl. 8 vak. Čikagas Piecīšu koncerts Igaunu namā, 958 Broadview Ave.

KIČENERA

21. augustā — Kanadas DV šaušanas sacīkstes Riverside Maples laukumā, 7 jūdzes rietumos no Oterā.

Tagad ir vairāk preču un pārtikas

Sūtiet naudu uz USSR

Ļaujiet piederīgiem pašiem izvēlēties.

Pilna garantija

Licencēta no Department Banking (N.J.) un nodrošināta par $20.000.00.

Mēs esam VIENĪGAIS uzņēmums, kurš vienmēr piegādā parakstītas saņēmēja kvītis.

Piegāde 2 ned. laikā. Nav atvilkumu. Pēc kursa: 9 rubļi par US $10.-.

Nodevas: līdz $30—$2.75, virs $30.- — 10%.

GRAMERCY SHIPPING Inc.

744 Broad St, Newark, N.J.

Rakstiet angliski vai latviski un pieprasiet mūsu katalogu

Gramercy Shipping Co.

118 E. 28 St, New York, N. Y. — MU 9—0598.

Dib. 1945

Atvērts no pl. 9—5.30, augustā sestdienās slēgts.

KAKTIŅ...

Veicam visādus transportus ar modernām ma... (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt ka...

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., T...

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDS JURŠEVS

KERAMIKAS DARBNĪCA - SALO...

1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. ...

viena tramvaja pietura rietumos no Lansdo...

Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU ...

LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMU...

Turpat dabūjami BILŽU LOGATI.

AUSTRA ŠMIT...

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. L...

Toronto Window MFC Co. ...

165 CENTRE ST. E., RICHMOND HIL...

Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus ...

Izdara dažādus logu pārbūvju darbus. ...

LABS DARBS. MĒRENA...

Nesaistošai informācijai zvanīt

Edvardam vai Aldonai SPROĢ...

darbā 285-1471, mājās BA 5-531...

VALUTE

LATVISKAS ROTAS ...

DIMANTI - PULKST...

Zeltkalja

A. KIVLENIEKA, G. ...

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., ...

Ont., 533—2837 Tautiešiem a...

A. EGLĪTIS—

RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - d...

Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak; ... no pl. 1 līdz 6 vakarā.

IZĪRĒ TV par $ 8.- MĒNESĪ.

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. L...

Vai jums ir šīs grāmatas?

T. Zeltiņš — PASPORTRETI

O. Krolls — LATVIJAS PRESE un VIŅAS DARBIN...

Kaudzītes — MĒRNIEKU LAIKI

Ed. Salna — BADA BIEDI

P. Klāns — SVEICINĀTA, AFRIKA

A. H. Tamsare — VIENA LAULĪBA

A. H. Tamsare — VELNS AR VILTOTU PASI

St. Cveigs — DEGOŠAIS NOSLĒPUMS

Ing. Vīksna — ES SAKU PALDIES, dzej.

Ing. Vīksna — MUMS JĀBRIEN JŪRĀ, rom.

H. Biezais — KRISTIĀNISMS, NACIONĀLSMS ... HUMĀNISMS

J. Grīns — TRĪS LEĢENDAS

E. Kestners — DIVKĀRŠĀ LOTITE

V. Strēlertes sak. PARADĪZES MEKLĒTĀJI

V. Čika — ZELTS, SUDRABS, BRONZA

A. Johansons — PAKAVU DUNOŅA

A. Johansons — PĀRLAICĪGIE CEĻINIEKI

A. Johansons — VĒJU MEZGLI

A. P. Mierkalns — DZEJNIEKS un MEDUS, dzeja

A. Rasa — UZ ĶĒNIŅA ZEMI, atmiņu stāsti

P. Aigars — RAKSTS OZOLA MIZĀ, dzeja

V. Pelēcis — SIEKSTA, noveles un stāsti

DIEVA PAGALMOS — sprediķu izlase

R. Gāle — KAS LIETU SAUKS, dzeja

Aleksandrs — NEREDZAMĀ DIVĪZIJA, spiegu st.

A. Dziļums — DIEVA DĀRZS, noveles

A. Niedra — INDRĀNES OŠI ŠALC, rom.

J. Lejiņš — SPĒLMAŅU CEĻŠ, atmiņas

E. Turkina — LATVIEŠU ANGĻU VĀRDNĪCA

J. Dravnieka — ANGLISKI - LATVISKA VĀRDNĪC...

K. Siliņš — MANA DZĪVE, atmiņas

LĪGO DZIESMAS

A. Voitkus — AIZ ROŽAINIEM MĀKOŅIEM, ro...

R. Ridzinieks — CIRVIS OZOLĀ, skices

A. Spekke — SENIE DZINTARA CEĻI

V. Bērzkalns — LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU VĒSTURE

T. De Frīsa — REMBRANTS

Gēte — GARA RADINIEKI, rom.

BĒRNIEM, pielikumā MAZAIS KATECHISMS

O. Krolls — KARMENA, atmiņas

Ed. Sināts — LATVIJAS MEŽS RUNĀ, dzeja

G. Salnais — SĪPOLS UN ORCHIDEJA, rom

Ed. Dunsdorfs — ZĪLE, apcerējums par Latvijas val...

PLKV. K. LOBE 70-GADNIEKS

P. Karelis — BARBAROSSA

I. Gubiņa — GANDRĪZ KARALIENE, rom.

I. Šķipsna — AIZ SEPTĪTĀ TILTA, rom.

A. Eglītis — TREŠAIS ZVANS, skat. strādnieka pie...

Prof. A. Rubulis — LATVIAN LITERATURE

K. Dziļleja — STARP DIVIEM KRASTIEM, dzeja

A. Zemdega — BASĀM KĀJĀM, dzeja

Dabūjamas

DV GRĀMATNĪCĀ

491 COLLEGE STREET, TORONTO 4. ...

(Pasta izdevumiem pieskaitīt 25c.)

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS

KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS

1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183

viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.

Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.

Turpat dabūjami BIĻZU LOGATI.

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

Toronto Window MFC Co. Ltd.

165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.

Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.

Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.

LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.

Nesaistošai informācijai zvanīt

Edvardam vai Aldonai SPROĢIS

darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

VALUPE

LATVISKAS ROTAS

DIMANTI - PULKSTEŅI

Zeltkaļa

A. KIVLENIEKA, G. J.

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4., Ont., 533—2837

Tautiešiem atlaide

A. EGLĪTIS—

RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca

Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.

IZĪRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ.

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

Vai jums ir šīs grāmatas?

T. Zeltiņš — PAŠPORTRETI $7.50
O. Krolls — LATVIJAS PRESE un VIŅAS DARBINIEKI 3.00
Kaudzītes — MĒRNIEKU LAIKI 6.80
Ed. Salna — BADA BIEDI 2.10
P. Klāns — SVEICINĀTA, AFRIKA 6.00
A. H. Tamsare — VIENA LAULĪBA 4.00
A. H. Tamsare — VELNS AR VILTOTU PASI 3.40
St. Cveigs. — DEGOŠAIS NOSLĒPUMS 3.60
Ing. Vīksna — ES SAKU PALDIES, dzej. 2.75
Ing. Vīksna — MUMS JĀBRIEN JŪRĀ, rom. 3.20
H. Biezais — KRISTIĀNISMS, NACIONĀLISMS HUMANISMS 2.90
J. Grīns — TRĪS LEĢENDAS 1.95
E. Kestners — DIVKĀRŠĀ LOTITE 2.00
V. Strēlertes sak. PARADĪZES MEKLĒTĀJI 3.00
V. Cīka — ZELTS, SUDRABS, BRONZA 4.50
A. Johansons — PAKAVU DUNOŅA $2.40
A. Johansons — PĀRLAICĪGIE CEĻINIEKI 2.60
A. Johansons — VĒJU MEZGLI 2.80
A. P. Mierkalns — DZEJNIEKS un MEDUS, dzeja $ 3.50
A. Rasa — UZ ĶĒNIŅA ZEMI, atmiņu stāsti $ 3.75
P. Aigars — RAKSTS OZOLA MIZĀ, dzeja $ 3.00
V. Pelēcis — SIEKSTA, noveles un stāsti $4.00
DIEVA PAGALMOS — sprediķu izlase $ 2.60
R. Gāle — KAS LIETU SAUKS, dzeja $ 3.50
Aleksandrs — NEREDZAMĀ DIVĪZIJA, spiegu st. $ 3.50
A. Dziļums — DIEVA DĀRZS, noveles $ 3.00
A. Niedra — INDRĀNES OŠI ŠALC, rom. $4.00
J. Lejiņš — SPĒLMAŅU CILTS, atmiņas $4.50
E. Turkina — LATVIEŠU ANGĻU VĀRDNĪCA 5.70
J. Dravnieka — ANGLISKI - LATVISKA VĀRDNĪCA $5.00
K. Siliņš — MANA DZĪVE, atmiņas $3.90
LĪGO DZIESMAS $0.50
A. Voitkus — AIZ ROŽAINIEM MĀKOŅIEM, rom. $4.00
R. Ridzinieks — CIRVIS OZOLĀ, skices $4.50
A. Spekke — SENIE DZINTARA CEĻI — $8.50
V. Bērzkalns — LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU VĒSTURE $12.00
T. De Frīsa — REMBRANTS $6.80
Gēte — GARA RADINIEKI, rom. $4.40
BĒRNIEM, pielikumā MAZAIS KATECHISMS $1.60
O. Krolls — KARMENA, atmiņas $4.00
Ed. Sināts — LATVIJAS MEŽS RUNĀ, dzeja $2.50
G. Salnais — SĪPOLS UN ORCHIDEJA, rom $8.00
Ed. Dunsdorfs — ZĪLE, apcerējums par Latvijas valsti $5.00
PLKV. K. LOBE 70-GADNIEKS $2.50
P. Karells — BARBAROSSA $7.00
I. Gubiņa — GANDRĪZ KARALIENE, rom. $4.00
I. Šķipsna — AIZ SEPTĪTĀ TILTA, rom. 4.00
A. Eglītis — TREŠAIS ZVANS, skat. strādnieka piezīmes $4.50
Prof. A. Rubulis — LATVIAN LITERATURE $7.00
K. Dziļleja — STARP DIVIEM KRASTIEM, dzeja $4.00
A. Zemdega — BASĀM KĀJĀM, dzeja $3.20

Dabūjamas

DV GRĀMATNĪCĀ

491 COLLEGE STREET, TORONTO 4. ONT.

(Pasta izdevumiem pieskaitīt 25c.)

LATVIEŠU NAMS

izīrē telpas

sarīkojumiem un viesībām

TELEFONS 922—2931

491 College St. Toronto.

I. KREILA

FOTO STUDIJA

izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.

HO 6-3800.

445 Pape Ave., Toronto.

Izdaru visāda veida APMETUMU DARBUS iekšpusē un ārpusē.

Lieku grīdu plates (tiles).

Darbs garantēts.

BRUNO LIELBARDIS

769-8280, Toronto.

Ir **liela** starpība apdrošināšanā

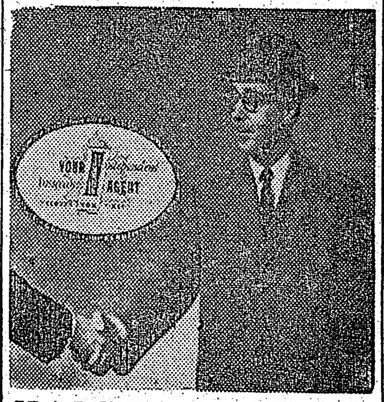

VALD. BEBRIS

PAZĪST JŪSU APDROŠINĀŠANAS VAJADZĪBAS

PL 9-0266.

ARTURS ZUTIS, B. A.

ADVOKĀTS un NOTĀRS

12 Richmond Street East, Toronto 1, Ontario,

Tel. EM 6-5946.

Suite 107

RO 6-8354 (mājās)

atvaļinājumā no 7.—15. augustam.

ALFREDS STIKUTS

REALTOR

2889 Dufferin Street

tel. 789—1511, Toronto 19

NOTARS

OSKARS PERRO

pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

H. Rosar

FUNERAL DIRECTOR

APBEDĪŠANAS BIROJS

467 Sherbourne St., Toronto.

Tel. WA 4-1408.

★

Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

Estd 1874

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJS

Roncesvalles Chapel

436 Roncesvalles Ave.

LE 3-7954

Yorke Chapel

2357 Bloor St. W

RO 7-3153

Parkošana abās bēru mājās.

Lotus

FLORIST • GIFT SHOP • 792 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 533-3884

792 BATHURST ST. (pie Bloor St.)

LE 3-3884

PUĶES ○ LATVIEŠU GRĀMATAS ○ SKAŅU PLATES ○ DZINTARS ○ KRISTALLS ○ PORCELĀNS ○ KERAMIKA

KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS

Gan veciem ļaudīm, gan jaunām skuķēm ir patīkams sveiciens, kas nāk — ar puķēm.

Arvīds Tirums

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS UN MĀKSLAS SALONS

CALLA

727 Danforth Ave., Toronto.

HO 6-9911. (Arī pēc darba)

SKAISTĀKIE UN SVAIGĀKIE GRIEZTIE ZIEDI. KRĀŠŅI PUĶU SAKĀRTOJUMI LAULĪBĀM UN CITIEM GADĪJUMIEM.

Dāvanām bagātā izvēlē tautiskas rotas lietas, ādas un koka izstrādājumi, audumi skulptūras, eļļas gleznas u.c.

MILDA un ROBERTS KLAVIŅŠ

Venus

PUĶU VEIKALS

Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām

Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4087.

A. PUTNIŅŠ

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals

105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)

Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152

1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

LATVIEŠU UZŅĒMUMS ALEX DOORS

pagatavo un pārdod tautiešiem koka durvis visādos lielumos un veidos, pēc vēlēšanās izgrezno vai labo arī vecās.

VEIC PĀRĒJOS KOKA DARBUS.

Tel. 769-2156, Toronto. A. BEIZAKS.

BĒRZIŅŠ Realty Ltd.

Arnolds Bērziņš

316 Harbord St. LE 4-8447

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.

APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.

OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.

NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.

ADVOKĀTS un NOTĀRS

Tālrunis 364—9276

885 Dundas Street West

Toronto 3, Ontario

TRAVEL OK TOURS

CEĻOJUMU BIROJS

World Wide Travel Service

O. K. JOHNSON & CO. LIMITED

697 Bay Street, Toronto 2 EMpire 6—9488

Everlast Heating Co. LE 1-1101

62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.

Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491

567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)

Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.

Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK

BARRISTERS and SOLICITORS

365 Bay Street, Toronto

tel. 363—4451

Krāsu un baltmelnās filmas

attīstīšana palielinājumi

duplikāti un citi darbi ar izcilu kvalitā

atlaide

BENJAMIN Film Laboratories

51 Duchess St. EM. 3-6496

OPTIKIS LUNSKY

170 College St., Toronto.

WA 1-3924.

FRANK VASS BA

ADVOKĀTS - NOTĀRS

263 College ielā, Toronto (pie Spadina Ave.)

TEL WA 2-6112, 2-6111.

PAVADIET SAVU ATVAĻINĀJUMU PILNVĒRTĪGĀK!

IZVĒLIETIES KĀDU NO ŠĪM GRĀMATĀM!

J. Sarma — RŪSA, romāns $ 3.80
E. Kārkleja — VAI ATZĪSTIES? $ 4.25
A. Iksens — GANU ZĒNA PRIEKI un BĒDAS $ 2.60
KROKODIĻU MEDNIEKU GAITĀS $ 5.00
A. Iksens — MAROKAS BAIGAIS, poēma $ 1.75
T. Tomsons — DRĀMATISKĀ SEPTĪMA $ 2.60
Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — MELNAS PLŪMES PIE SARKANĀM LŪPĀM, stāsti $ 3.80
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, I, II, III $ 3.90
E. Brastiņš — MŪSU DIEVESTĪBAS TŪKSTOŠGADĪGĀ APKAROŠANA $ 2.40
E. Freimanis — DUMPJU DŪDAS, dzejoļi $ 2.80
J. Miesnieks — VĪZIJAS un ĪSTENĪBA, dzejoļi $ 3.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dzejoļi $ 1.50
A. Neboisa — LAIKMETA DRUPAS $ 3.00
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI, noveles 3.50
Alb. Spoģis — PIRMĀS VIJOLĪTES, dzejoļi $ 2.50
P. Ziediņš — TRĪS KOMĒDIJAS $ 2.50
Fr. Dziesma — LĪVZEME, lirisks tēlojums 4.00
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja 4.25
K. Kurbads — SILU ŠALKAS, dzeja 2.80
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLĀZMA, dzeja 3.00
A. Švābe — INTELIĢENTI, romāns 3.80
A. Austriņš — PUSELNIEKI, stāsts 3.50
J. Miesnieks — — KVINKU KALNS, noveles 4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.) 1.50
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejas $ 3.20
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti 3.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns 4.50
E. Kore — JĀŅU VAINAGS, stāsti un noveles 3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDIJ, dzejas 3.20
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi 3.50
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase 2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns 3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns 3.90
Hilda Vīka — LIELĀ SLĀPE, stāsti 3.00
Valentīns Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi 3.80
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi 3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi 3.60
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres 4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns 3.80
V. Cīka un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti 3.00
Vilhelmīne Balodis — DZEJU IZLASE 3.50
Ed. Ozoliņš — SVEŠVĀRDU VĀRDNĪCA 5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS 7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI 4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi 3.50
D. Biskaps — JAUNO SIRŽU LIKTEŅI, atmiņu stāsts $ 4.80
Fr. Skuja — ZELTA RAKTUVES, vēst. romāns $ 4.00
JŪLIJS FELDMANIS $ 3.80
ASPAZIJAS LIRIKA (izlase) $ 6.00
ASPAZIJAS DRĀMA I daļa $ 8.60
Latviešu tautas teikas un pasakas II d. $ 7.80
L. Druva — PA SAULAINĀM TEKĀM, illustr. izd. $ 3.50
O. Ritums — ABC — ES IZKRĀSOJU (bērniem) $ 1.00
A. Rasa — CEĻA MEKLĒTĀJI, rom. $ 3.50
E. Ardenss — ROBI PARADĪZES VĀRTOS, rom. $ 4.50
M. Stāraste - Barvika — PINTIĶU CIEMS, bērnu gr. $ 2.80
Īru pasaka — RŪĶIS UN GOVS, ill. bērnu grāmata $ 1.75
A. Niedra — HOLIVUDAS KLAUNS, romāns $ 3.80
P. Jēgere-Freimane — CILVĒKS DOMĀ - DIEVS DARA $ 4.25
B. Senkēviča — ZIEDOŠAIS ĒRKŠĶIS, stāsti $ 3.50
G. R. Kurdell — EUROPE'S GREATEST EXODUS, rom. $ 5.95
Pasūtinot pa pastu, pieskaitīt 25 ¢ pasta izdevumiem.
M. Bukšs — ATMIŅAS UN ATZIŅAS par Latgales kultūru $ 4.00
M. Bukšs — DIE RUSSIFIZIERUNG IN DEN BALTISCHEN LAENDERN $ 4.00
M. Bukšs — SKICES UN DOKUMENTI — par Latgales tapšanas laikiem $ 3.00
H. Laurinoviča — GRYMSTUŠOS SALEŅAS $ 4.00
Fr. Trasuns — FABULAS $ 3.00
Andr Eglītis — KAD TU ACIS IZSLAUCĪSI, TĒVZEME, dzej. $ 5.00
K. Ķezbers — USMAS ZĒNU DĒKAS $ 2.80
K. Ķezbers — SAPNIS PAR ROZI, romāns $ 3.50
A. Lasmanis — CERĪBAS UN VILŠANĀS $ 4.20
O. Lācis — MĒS UN VIŅAS $ 3.00
J. Sarma — TĀDA IR DZĪVE $ 2.50
V. Eglītis — KASTAĻAVOTS, dzeja $ 2.80
T. Zeltiņš — TORŅI DAUGAVĀ, stāsti $ 3.50
Edv. Mednis — DVĒSLES DUMPO, romāns $ 4.00
O. Rūsis — GONERS UN VIŅA BARS, romāns $ 3.20
P. Klāns — SAFARI $ 5.70
V. Kārkliņš — KURZEME $ 3.80
R. Blaumanis — DRĀMA UN KOMĒDIJA $12.60
A. Lūsis — REDZIET, KĀDS CILVĒKS, KĀDS DIEVS $ 3.25
J. Širmanis — ĢELZIS UN MISIŅŠ $ 3.80
A. Grīns — TOBAGO $ 4.50
Morjē — JAMAIKAS KROGUS, romāns $ 3.60
J. Rainis — UGUNS UN NAKTS $ 5.00
Z. Mauriņa — PAR MĪLESTĪBU UN NĀVI, esejas $ 3.60
A. Michelsons — MŪKSALAS BRĀĻI, romāns $ 3.80
D. Rogas un S. Cīruļa — ABECE — bērniem $ 1.60
K. Ieviņš — CĪŅA AR SIEVIETI, romāns $ 4.00
J. Rinks - J. Ošs — LATVJU TAUTAS DEJAS, 1, 2, 3 $ 3.00
T. Ķeniņš — DZEJNIEKA DZĪVE UN GARS — Liriska svīta 5 daļās soprānam, baritonam, jauktam korim un ērģelēm $ 2.00
J. Dravnieks — ANGLISKI - LATVISKĀ vārdnīca $ 5.00
I. Grebzde — TE NU ES ESMU, romāns $ 4.00
Zeiboltu Jēkabs — ŪDENS BURBUĻI, romāns
A. Ozols — VIŅA VĀRDI BIJA VARENI, Jēzus māc. $ 2.50
T. Manns — AVANTŪRISTA FELIKSA KRULLA ATZĪŠANĀS $ 4.50
J. Sarma — UPURIS, stāsti un noveles $ 3.50
J. Jaunsudrabiņš — TĀ MUMS IET, aut. adr. vēstules $ 4.20
Prāv. St. Mozga — SVĒTO DZĪVE $ 5.80

DV GRĀMATNĪCĀ

491 College St.,

Toronto 4, Ont.

(Nobeigums)

SVARĪGI NOTIKUMI STARPTAUTISKAJĀ BASKETBOLĀ

1891. gadā profesors Naismits iepazīstināja Springfīldas universitātes studentus ar jauno basketbola spēli.

1894. gadā publicēja starptautiskos spēles noteikumus.

1897. gadā ASV notika pirmā pasaules meistarība basketbolā.

1913. gadā Filipīnas uzvarēja pirmajā tālo austrumu basketbola turnīrā; 2. vietā Ķīna.

1919. gadā karavīru sporta spēlēs Francijā basketbolā uzvarēja ASV, 2. Italija, 3. Francija.

1923. gadā Džoinvillē, Francijā, notika pirmais starptautiskais sieviešu basketbola turnīrs.

1924. gadā olimpisko spēļu laikā Parīzē demonstrēja basketbola spēli.

1930. gadā Nicā, Francijā, notika pirmā Eiropas basketbola meistarība sievietēm.

1932. gadā nodibinājās starptautiskā basketbola savienība (FIBA); astoņu dibinātāju vidū bija arī Latvija.

1933. gadā Turīnā, Italijā, notika pirmā studentu pasaules meistarība basketbolā, kurā Latvijas US komanda izcīnīja meistara godu.

1934. gada oktobrī basketbolu uzņēma olimpisko spēļu programmā.

1935. gadā Ženēvā, Šveicē, notika pirmās Eiropas basketbola meistarsacīkstes vīriešiem; uzvarēja Latvija, 2. Spānija, 3. Čechoslovakija, 4. Francija, 5. Beļģija, 6. Holande.

1936. gadā Berlīnes olimpiskajās spēlēs uzvarēja ASV, 2. Kanada, 3. Meksika, 4. Polija, 5. Filipīnas, 6. Italija. Latvija Berlīnē uzvarēja Urugvaju ar 20:17 (11:11), bet zaudēja Kanadai ar 23:34 (12:9). Latvijas izlasē bija R. Jurciņš, E. Andersons, M. Grundmanis, M. Kazaks, Dž. Baudziņš, V. Elmuts, A. Anufrijevs, A. Hermanovskis, J. Tiltiņš un E. Rūja.

1937. gadā Rīgā notika II Eiropas meistarsacīkstes vīriešiem; uzvarēja Lietuva, 2. Italija, 3. Francija, 4. Polija, 5. Igaunija, 6 Latvija.

1938. gadā Romā notika pirmās Eiropas basketbola meistarsacīkstes sievietēm; uzvarēja Italija, 2. Lietuva, 3. Polija, 4. Francija, 5. Šveice, 6. Beļģija.

1939. gadā Kauņā notika III Eiropas basketbola meistarsacīkstes vīriešiem, kurās Lietuva pēdējā spēles sekundē ieguva grozu un ar vienu punktu uzvarēja Latviju, kas palika 2. vietā, 3. Polija, 4. Francija, 5. Igaunija, 6. Italija. Tai pašā gadā Italijā notika Eiropas basketbola meistarsacīkstes sievietēm, kurās uzvarēja Latvija, atstājot 2. vietā Italiju.

1946. gadā Ženēvā, Šveicē, notika IV Eiropas meistarsacīkstes vīriešiem; uzvarēja Čechoslovakija, 2. Italija, 3. Ungārija, 4. Francija, 5. Šveice, 6. Holande.

1947. gadā V Eiropas meistarsacīkstēs vīriešiem Prāgā uzvarēja Pad. savienība, 2. Čechoslovakija, 3. Ēģipte, 4. Beļģija, 5. Francija, 6. Polija.

1948. gada olimpiskajās spēlēs Londonā basketbolā uzvarēja ASV, 2. Francija, 3. Brazilija, 4. Meksika, 5. Urugvaja, 6. Čīle.

1949. gada VI Eiropas meistarsacīkstēs vīriešiem Kairo, Ēģiptē, uzvarēja Ēģipte, 2. Francija, 3. Grieķija, 4. Turcija, 5. Holande, 6. Sīrija.

1950. gadā notika pasaules meistarsacīkstes vīriešiem Buenosairesā, Argentīnā. Uzvarēja Argentīna, 2. ASV, 3. Čīle, 4. Brazīlija, 5. Ēģipte, 6. Francija. Sieviešu Eiropas meistarsacīkstē Budapeštā, Ungārijā, uzvarēja Pad. savienība, 2. Ungārija, 3. Čechoslovakija, 4. Francija, 5. Italija, 6. Polija.

1951. gadā notika VII Eiropas meistarsacīksts vīriešiem. Uzvarēja Pad. savienība, 2. Čechoslovakija, 3. Francija, 4. Bulgārija, 5. Italija, 6. Turcija.

1952. gada Olimpiskajās spēlēs Helsinkos, Somijā, uzvarēja ASV, 2. Pad. savienība, 3. Urugvaja, 4. Argentīna, 5. Čīle, 6. Brazilija. Pirmajās pasaules meistarsacīkstēs sievietēm Santiago, Čīlē, uzvarēja ASV, 2. Čīle, 3. Francija, 4. Brazīlija, 5. Paragvaja, 6. Argentīna. Eiropas meistarsacīkstēs sievietēm Maskavā uzvarēja Pad. savienība, 2. Čechoslovakija, 3. Ungārija, 4. Bulgārija, 5. Polija, 6. Italija.

1953. gadā Eiropas meistarsacīkstēs vīriešiem Maskavā uzvarēja Pad. savienība, 2. Ungārija, 3. Francija, 4. Čechoslovakija, 5. Izraēla, 6. Dienvidslavija.

1954. gadā pasaules meistarsacīkstēs vīriešiem Riodežaneiro, Brazīlijā, uzvarēja ASV, 2. Brazīlija, 3. Filipīnas, 4. Francija, 5. Ķīna, 6. Urugvaja. Tai pašā gadā notika Eiropas meistarsacīkstes sievietēm Beogradā, Dienvidslavijā. Uzvarēja Pad. savienība, 2. Čechoslovakija, 3. Bulgārija, 4. Ungārija, 5. Dienvidslavija, 6. Francija.

1955. gadā Eiropas meistarsacīkstēs vīriešiem Budapeštā, Ungārijā, uzvarēja Ungārija, 2. Čechoslovakija, 3. Pad. savienība.

1956. gada olimpiskajās spēlēs Melburnā, Austrālijā, uzvarēja ASV, 2. Pad. savienība, 3. Urugvaja.

1957. gadā Eiropas meistarsacīkstēs vīriešiem Sofijā, Bulgārijā, uzvarēja Pad. savienība, 2. Bulgārija, 3. Čechoslovakija.

1959. gadā Eiropas meistarsacīkstēs vīriešiem Istanbulā, Turcijā, uzvarēja Pad. savienība, 2. Čechoslovakijai, 3. Francijai.

1960. gada olimpiskajās spēlēs Romā, Italijā, uzvarēja ASV, 2. Pad. savienība, 3. Brazīlija.

1961. gada pasaules meistarsacīkstēs vīriešiem Santiago, Čīlē, uzvarēja Brazīlija, 2. ASV, 3. Čīle. Eiropas meistarsacīkstēs vīriešiem Belgradē, Dienvidslavijā, uzvarēja Pad. savienība, 2. Dienvidslavija, 3. Bulgārija.

1963. gadā pasaules meistarsacīkstēs vīriešiem Brazilijā uzvarēja Brazīlija, 2. Dienvidslavija, 3. Pad. savienība. Eiropas meistarsacīkstēs vīriešiem Breslavā uzvarēja Pad. savienība, 2. Polija, 3. Dienvidslavija.

1964. gada olimpiskajās spēlēs Tokio uzvarēja ASV, 2. Pad. savienība, 3. Brazīlija, 4. Portorika, 5. Italija, 6. Polija.

11965. gada Eiropas meistarsacīkstēs vīriešiem Maskavā uzvarēja Pad. savienība, 2. Dienvidslavija, 3. Polija, 4. Italija, 5. Bulgārija, 6. Izraēla.

Žanis Zentiņš

TORONTO DV FUTBOLISTU OTES ZAUDĒJUMS

Toronto DV futbolisti meistarības spēlē pret savas līgas vadošo Toronti Celtic vienību zaudēja ar 0—3 (0—2) rezultātu. Spēles sākums bija izlīdzināts, bet pretinieks pamazām arvien neatlaidīgāk sāka apdraudēt DV vienības vārtus, kamēr no burzmas to priekšā guva pirmo panākumu. Īsi pirms puslaika beigām, izpildot stūra sitienu, Celtic panāca otru vārtu ieguvumu. Spēles 2. puslaikā DV spēlētāji centās zaudēto atgūt, bet nu lielis kas atvaires spējas apliecināja pretinieka aizsardzība un vārtsargs. Ap puslaika vidu Celtic kādā labi ievadītā uzbrukumā panāca trešo vārtu ieguvumu, sagādājot DV futbolistiem otru zaudējumu līgas meistarībā.

Nākošā DV futbolistu spēle paredzēta pret East End Canadians vienību un notiks trešdien, 11. augustā, plkst. 7 vakarā Dentonia parka laukumā (ziemeļos no Danforth ielu dzelzceļa gala punkta).

R. K.

ASV zinātnieks Dr. Dž. L. Džordžs no Pensilvēnijas valsts universitātes izpētījis, ka roņos, zivīs un pingvīnos Antarktikā sastopamas kaitēkļu apkarošanas pulveŗa DDT pēdas, kaut gan tik tālu ziemeļos šī ķīmikālija nekad netiek lietota. Polārapgabala sniegā DDT pēdu nav. Nesenā konferencē Anglijā Dr. Džordžs secināja, ka atradums apstiprina pieņēmumu, ka kaitēkļu apkarošanas līdzekļu niecīgi daudzumi izplatīti pasaules lielākajā daļā, un iespējams, ka polārie dzīvnieki un zivis, kuŗos šīs ķīmikālijas atrastas, saindējušies ar tām ārpus polāro apgabalu ūdeņiem.

LAUKA HOKEJA „ZVAIGZNE"

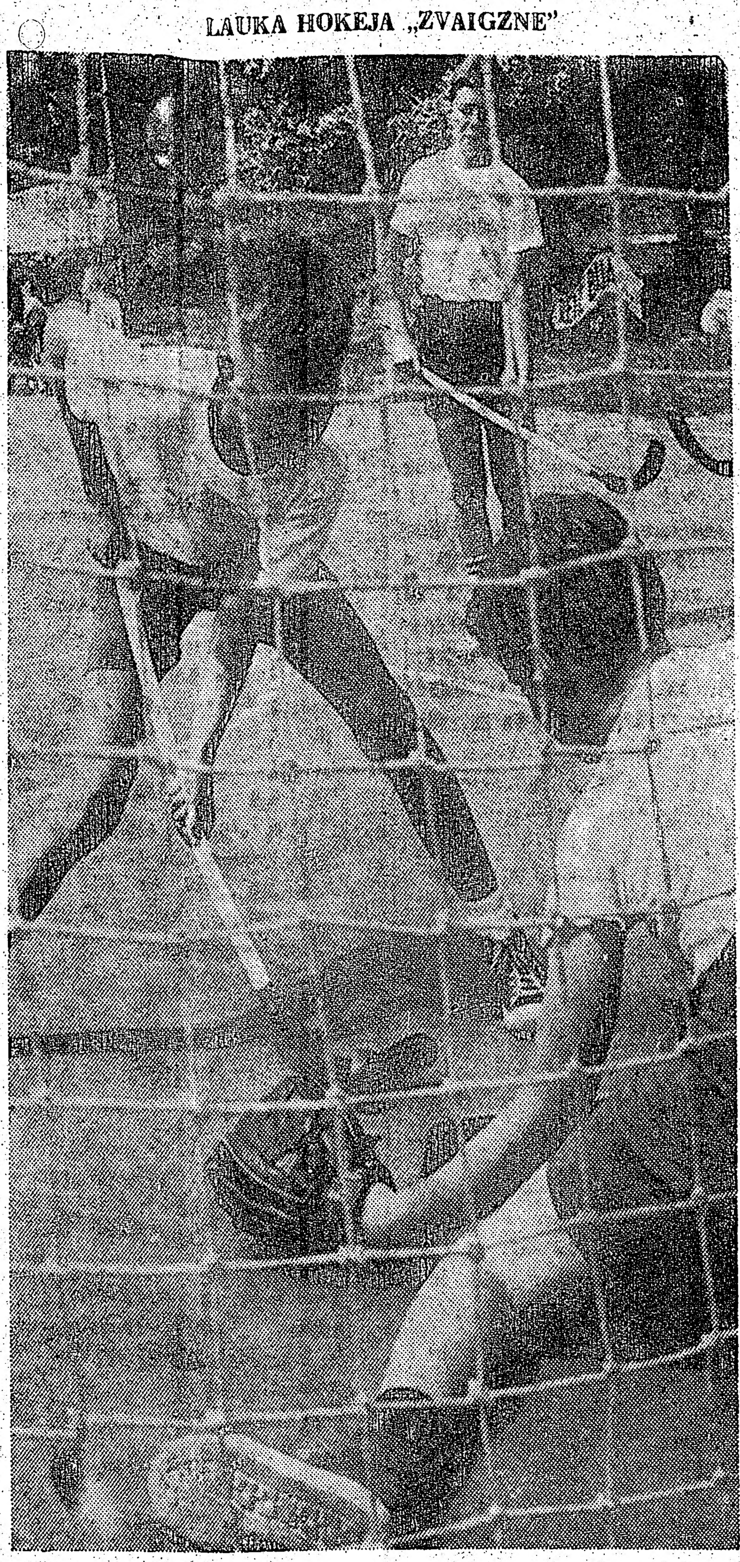

Sidrabenes bērnu svētkos lauka hokeja spēlē Valdis Pālens ieguva divus vārtus savai vienībai, kas uzvarēja ar 3—1 rezultātu. Uzņēmumā Valdis pretinieka vārtu priekšā, gūstot otru panākumu. Sakāmvārds apgalvo, ka ābols no ābeles tālu nekrītot, — Valža tēvs, Jānis Pālens, tagad koŗa diriģents un sabiedrisks darbinieks, savā laikā bija pazīstams sportists Latvijā. Foto: J. Ligers

LATVIJAS ‚ATBRĪVOŠANA' BRITU PRESES SKATĪJUMĀ

Pēc ilgāka laika vienā no lielajiem britu laikrakstiem (The Scotsman) atkal redzams ievadraksts, kuŗš veltīts pa lielākai daļai Baltijas valstīm: tam ir pat virsraksts „25 tirannijas gadi" raksts ir viens no asākajiem, kādi parādījušies britu presē pēdējā laikā. Tas ir sacerēts sakarā ar Kosīgina ierašanos Rīgā uz Latvijas „atbrīvošanas svinībām" un viņa tur teikto runu. Kosīgins runājis par Pad. savienības atbalstu „nacionālajām atbrīvošanas kustībām", attiecinot to sevišķi uz Vietnamu. Krievu preses pēdējie uzbrukumi Britanijai sakarā ar Vietnamu ir saniknojuši britus. Raksta autors ironizē, ka Kosīgins, par spīti savam nopietnajam, pat svinīgajam tonim, kļūstot brīžiem ne mazāk smieklīgs par Chruščovu. Tā, pirmkārt, viņa runa teikta Rīgā, kādreiz neatkarīgās Latvijas galvaspilsētā, kuŗa „aprīta" pirms 25 gadiem parastajā Staļina veidā — ar viltu un varu, tāpat kā Igaunija un Lietuva. Šīs valstis palikušas padomju rokās visu laiku, izņemot īsu periodu, kad Staļina tiranniju aizstājusi Hitlera tirannija. Šī Baltijas valstu „25 gadu nebrīvības diena" atgādinot Rietumiem, kas noticis ar minētajām valstīm un kāds esot īstenībā padomju imperiālisms. Baltijas tautu stāvoklis esot sevišķi smags, jo to ilgstošai iekļaušanai Pad. savienībā neesot paredzams gals (šeit raksta autors lieto smago vārdu „irreversible"!), jo daudzi Baltijas valstu iedzīvotāji esot pārcelti uz citām Krievijas daļām un aizstāti ar krievu immigrantiem. Vienīgā labvēlīgā iespēja — ja notiktu krasa politiska pārmaiņa Pad. savienībā. Citas Austrumeiropas zemes kļūstot brīvākas, bet Baltijas zemēs nacionālisms tiekot sistēmatiski iznīcināts. Ko spējot darīt Rietumi šinī ziņā,— jautā raksta autors. Vienīgi Goldvoters un viņa atbalstītāji esot par ‚pozitīvu un bīstamu" aktīvu rīcību. „Augstākais, ko mēs varam darīt, ir neaizmirst", saka minētais britu laikraksts. Tā tad,— mums atliek tikai „paciesties" un apmierināties ar to, ka mūs neaizmirsīs... Ir skaidri pateikts tas, ko zina katrs reāli domājošs latvietis: mūsu dēļ Rietumi necīnīsies, atskaitot Goldvoteru un viņa domu biedrus (arī tas bija, droši vien, tikai vēlēšanu aģitācijas solījums!). Goldvoters ir nogājis no politiskās skatuves; savā laikā britu prese viņu asi apkaroja „bīstamo plānu" dēļ. Kā britu autors saka, vienīgā cerība ir — gaidīt uz pārmaiņām Pad. savienības iekšienē (un reizē ar to pārmaiņām starptautiskajā stāvoklī). Bet mums ir tik „tālredzīgi" latvieši, kas uztraucas, ja mūsu presē parādas jebkādas ziņas par stāvokli un par noskaņojumu Pad. savienības iekšienē: pārmaiņas tur viņus neinteresē!...

A.

Politiskais apskats

Pašreiz valdošajā relātīvajā politiskajā klusumā Vietnama palikusi gandrīz vienīgais interešu avots, un katrs valstsvīrs un politiķis, kas vien domā, ka viņam kas sakāms, to saka sakarā ar Vietnamu.

Paklusām, uz savu roku, kaut kur Vietnamas miera sarunas organizējot Apvienotās arabu republikas prezidents Nasers. Bet viņa centieni Austrumos nekādu pozitīvu reakciju neesot atstājuši. Daudz interesantāka par Nasera iejaukšanos ir ziņa, ka Francijas prezidents de Golls gribētu personīgi tikties ar Maocetungu. Francijai, kā zināms, ir diplomātiskas attieksmes ar komūnistu Ķīnu. Ģen. de Golla politika Indokīnā būtu visa šī apgabala neitralizācija. Ģen. de Golla un Maocetunga tikšanos organizējot Francijas kultūras ministrs Malro, kas pašreiz atrodas Pekingā.

Kāda līdz šim mazāk publicēta Vietnamas miera gribētāju grupa nule nodibinājusies Brioni, kur savus spēkus un pūliņus nolēmuši apvienot Dienvidslavijas prezidents Tito un Indijas ministru prezidents Šastri, kas formēt Apvienotās arabu republikas prezidentu Naseru (kas, kā jau minēts, uzsācis rīkoties uz par savu darbību solījušies insavu roku).

Pagaidām dažādie miera mēģinājumi nav devuši nekādu rezultātu. Vietnamas kaŗš turpinās, amerikāņi pateikuši, ka Ziemeļ-Vietnamas bumbošanu nepārtrauks, un nav absolūti nekādu pazīmju, ka komūnisti gatavotos pārtrauk savu agresiju Dienvidvietnamā. Vašingtonā pat runā, ka Dienvidvietnamā stacionēto amerikāņu karavīru skaitu var nākties palielināt uz 300.000! Bet — demokratu senātors Steniss senātā uzsvēra, ka ASV bruņotie spēki cieš no ievērojama apgādes un apbruņojuma trūkuma; trūkst visa, kas nepieciešams Vietnamas tipa kaŗam. Visvairāk trūkstot automašīnu un dažādu citu transportrīku! Tas, protams, senātā nāca kā pilnīgs pārsteigums. Pārsteidza arī kāda no Tokio saņemta ziņa, ka Hanoja, atzīmējot Ziemeļvietnamas bumbošanas gadadienu (amerikāņi gaisa uzlidojumi sākās 1946. gada 5. augustā), atbrīvojusi lielu laukumu, kuŗā izveidošot amerikāņu lidmašīnu kapsētu, vienā vietā sakopojot visas notriekto amerikāņu lidmašīnu atliekas!

Samērā neaktīva Vietnamas jautājumā ir Kanadas valdība, aizņemta ar tādām gigantiskām problēmām, kā pasta darbinieku streiku. Klīda baumas, ka ministru prezidents Pīrsons un ārlietu ministrs Martins nespējot vienoties par eventuālu palīdzību Dienvidvietnamai. Kanada palīdz Dienvidvietnamas saimniecībai, sniedz mazliet palīdzības medicīnas un izglītības laukā. Prezidents Džonsons gribot, lai Kanada šo palīdzību palielinātu. Vēstule, kuŗā ASV prezidents izteica savu vēlmi, Otavā radīja veselu sajukuma vilni, jo sākumā vēstules saturu iztulkoja kā prezidenta lūgumu Kanadai sūtīt militāru palīdzību. Tā vismaz izsakās jaundemokratu partijas deputāts Fišers, kas apgalvo, ka Kanada uz Dienvidvietnamu sūtīšot transportvienības, telefonistus un radiotelegrafistus. To visu veikšot lielā slepenībā, un valdība tautai savu rīcību atklāšot tikai pēc vispārējām vēlēšanām šī gada rudenī.

★

Starptautisko sarunu frontē ASV piedzīvoja nepatīkamus brīžus 17 valstu atbruņošanās konferencē Ženēvā. Sarunu ilgā laikā padomju delegāts Carapkins kategoriski pieprasīja amerikāņu spēku izvākšanu no Vietnamas. „Ja ASV kaŗaspēks nav Vietnamā militāras uzvaras nolūkā", vaicāja Carapkins, „ko tad amerikāņi tur vispār dara?"

Carapkina runa nepārprotami pārvilka svītru visām tālākām sarunām un cerībām, ka atbruņošanās konference varētu uzrādīt progresu. Carapkins paskaidroja, ka Vašingtonas agresīvā politika Vietnamā nav savienojama ar atbruņošanās sarunām. Pad. savienība no savas puses tomēr turpināšot pielikt visas iespējamās pūles pasaules miera un atbruņošanās virzienā un, tāpat kā līdz šim, cīnīšoties par starptautiskā saspīlējuma mazināšanu.

Mūsu cerības...

(Pārnesums no 1. lpp.)

dēšanu, ja vien dzīvi pad. varā par tādu maz var saukt.

Tas mums visiem uzliek neatliekamu pienākumu turpināt darbu diendienā, lai sauciens pēc brīvības neapklustu, bet augtu spēkā, kamēr to dzird visi un līdz verdzinātāji ir spiesti atdot cilvēkiem Dieva viņiem piešķirtās tiesības.

Stāsimies pie darba! Pirmām kārtām tagad jāraksta ASV senātam, lūdzot to pieņemt līdzīgu rezolūciju. Ja tas būs sasniegts, šo saucienu pēc brīvības dzirdēs vēl daudz plašāk nekā mūsu pirmo panākumu. Tagad, kad arī vispārējie notikumi rāda, ka komūnisma imperija sāk grīļoties, ir jāsaprot, ka pat ikviena mazākais darbs var būt tas smilšu graudiņš, kuŗš izšķir liktenšvaru noslieci taisnības un brīvības labā.

V. Korsts

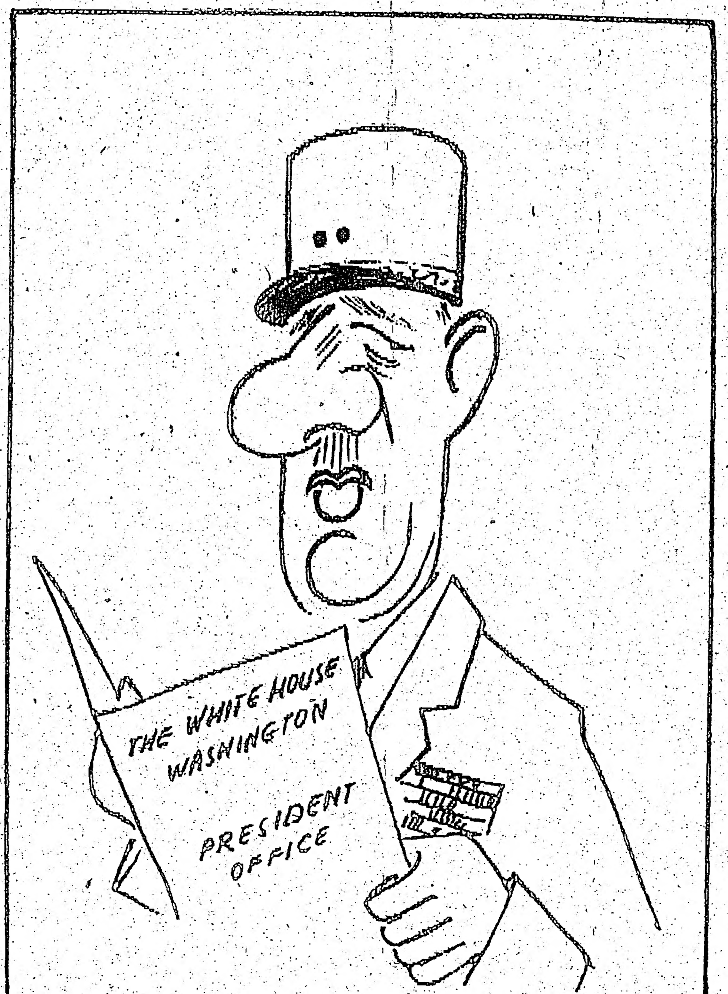

Incidents ar amerikāņu izlūklidmašīnu U—2 virs Francijas nokārtojies ar atvainošanās komentāriem.

...Piedodiet, Prezidenta kungs, viņiem uzdevu fotografēt Marsu, bet tie nofotografējuši skaisto Franciju... Pielikumā fotoalbums ar uzņēmumiem Jūsu valsts archīvam.

Ed. Keiša karikatūra LA

Jūs esat vienmēr gaidīti pie

Robertson

CHEV — OLDS

1515 DANFORTH

Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis

Hans Plaude

HO 6-1131

Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā finansēšanā.

AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 8000 SATIKSMES LĪDZEKĻU

Robertson

Chevrolet

Oldsmobile

26 gadus vienā vietā

1515

Danforth

HO 6—1131

PIEGĀDĀ NEKAVĒJOTIES

Noteikti griežaties pie HANSA lai parāda

1965. gada

Chevrolet un Oldsmobile modeļus

ĶERMEŅA RŪDĪŠANAS VINGRINĀJUMI JAUNIEŠIEM

(PHYSICAL FITNESS WEEK)

Latviešu centrā Garezers

no 15. līdz 22. augustam.

▫ *VINGROŠANA* ▪ *PELDĒŠANA* ▫
▫ *VIEGLATLĒTIKA* ▪ *SPORTA SPĒLES* ▫

Pieteikšanās un tuvāka informācija pie dir. G. Strautnieka, Latvian Center Garezers, Long Lake, Rt. # 3, Three Rivers, Mich., 49093 (tel. 279—5347).

VASARAS KONCERTS

Latviešu centrā Garezers (Mich.)

š. g. 14. augustā plkst. 7 vakarā.

Piedalās:

Lilija Gleške (soprāns), Laimdota Gleške (soprāns), Daina Jumiķe (soprāns), Astra Kalniņa (soprāns), Austra Sīle (soprāns), Imants Gleške (vijole), Indulis Gleške (baritons), Pēteris Lielzuika (tenors). Pie klavierēm Valdis Treimanis.

Pēc koncerta deja nometnes viesu zālē.

Programmas izpildītāji ziedojuši savus honorārus Garezera tālākai izbūvei.

IZĪRĒJAMA

mēbelēta vai nemēbelēta istaba.

Zvanīt pēc pl. 4. vakarā. RO 6—1481, Toronto.